

دهسته کلیل

کۆمهله چیرۆک

دهسته کلیل

دهسته کلیل

دهسته کلیل

۲۰۱۸

کۆمهله چیرۆک
(کوردی / فارسی)

دهسته کلیل

پیرست:

- دهسته کلیل
- دهسته پیری ناو زیندانی شورش
- خنده رویان مرکز شهر
- دلته نگییه کانی باجی
- من شور شگیرم
- دووانیو مړویهک میشه کان بردیان
- من و طبقه کارگر
- شتیک هله یه
- یک شب
- که تهمین رویش
- تهرکی ناکهم
- بونی کوتره کان
- سه فیری باشور
- وینه ی سلفیش!
- دنیا له مشته مایه

دهسته کلیل

دهسته کلیل

دهسته یک کلیل پنیه. دهلی من بهم کلیلانه هرچی دهرگای داخراوی دونیایه، دهکه مهوه. سهیریان دهکه. به سدان کلیل ورد و درشت له حلقهیهکی گوره دا بهدهسته گوره کانبیهوه. رنگه به هزارانیش. نازانم. لهبهرچاودا هر هموویان لهیک دهچن. دهلیم "هرچی دهرگای داخراوی دونیایه؟" دهلی "هرچی دهرگای داخراوی دونیایه!" نازانم بو، بهلام باوهری پندهکه. من که همیشه مروقیکی خوشباوهر بوومه، لهبهر خومهوه دهلیم نهمیش لهسر ئهوانی تر. منیک که لهسر باوهریکی خوش، سالانی سال تهمنم داوه. رووی تیدهکه مهوه و دهلیم "پیت وایه کام کلیلیان بو من دهشی؟" نهو که خهریکی راوه شانندیانه و تهواوی نیشتمانی به دهنگی قورس و بی پسانهوهی ئهوه هموو کلیله هیناوتته لهرزین، دهلی "قسه لهسر جووری دهرگا و جووری قوفلهکهیهتی." دهلیم "لهمیژ ساله،... به داخوه هر لهبیرم نهماوه." دهلی "به داخوه!؟ حه،... قسهی لابهلا،... جا چون شتی وادهبی،... چون لهبیردهچیتهوه؟" شهرمیک دامدهگری. دهلیم "پنم وایی نهو دهرگایهی من بوخویشی کلیلهکهی لهبیرچووتهوه، بویه پنم وایی هموو جووریکه نیستاکه بو دهشی،...

دهسته کلیل

دهزانی، قسه لهسمر کاته. "دهسته کلیلکه خراپتر رادهژینی و دهلی "من قمت کلیم هسوا به هسوانته نهداوه بهکس، هسز ناکهم لهناو و ناوبانگ بکهوم به خاتری کلینیک. جا بویه دهبی بیتوه بیرت چ جزره دهرگا و چ جزره قوفلیک."

وهک ههمیشه، وهک عادهتی ههمیشهیی ههآدهتروشکیم و بیردهکهسهوه. وهک ههمیشه سوپاس بو ماندوویی قاچهکانم که ناهیلان ههتا نهبهد ههآتروشکیم و بیربکهسهوه. ههولدهدم بیتوه یادم. هسچی وینهی دهرگا و قوفلی ناو میشکمه بهسمری دهکهسهوه، بهآلام بیسوده. خهکی تاق و تهرا دین و پاش کهمیک قسهکردن، کلیلی خویان دهکرن، وهریدهگرن و خوشحال دهرۆن. به پیچهوانهی چاوهروانی من، ژمارهی کلیمهکان کهم ناکهن. هس ههمان ئەندازهن.

رووی تیدهکهسهوه و دهلیم "نایهتهوه بیرم، بههیچ جوریک نایهتهوه بیرم، بهآلام نهوه دههینی که لانیکهم به ریکهوتیش بیت کلینیکی بو تاقی بکهسهوه." دهلی "بهخوا گهژهی،... مهگهر گویت لی نیه! مهگهر نهگوت نامهون ئیعتیباری خوم بو دهرگایهکی فهرامۆشکراو بدهم؟" دهرگایهکی فهرامۆشکراو! راست دهکا. دهرگایهکی فهرامۆشکراو. کهواته من دهبی دهرگایهکی فهرامۆشکراو بدوزسهوه. بهآلام ناوینشانی ئەم جوره دهرگایه چونه؟ میشکی خوم دهکروژم. هیچم نایهتهوه یاد. کتوپر رستهیهک زهینم دهگرۆ. بهپهله دهلیم "ئهها،... کلینیک بو دهرگایهکی فهرامۆشکراو!... تکایه کلینیک بو دهرگایهکی فهرامۆشکراو!" به سهرسورمانهوه، وهک بلئی له شیت بروانی، لیم رادهمینۆ. دهلی "ناویش دادههینی!"

ههآدهتروشکیمهوه. وهک ههموو نهو سالانه. ههآتروشکانهکانی ناو کۆلان و سهر شوسته و شهقامهکانی ههموو نهو گوند و شارانهی پیاپاندا گوزهرم کرد.

ههآدهستمهوه و دهلیم "لهبیرم دئ دهرگاکه شتیک بوو له رهگزی تیشک، هاوینان دهبوو بهدهریا، پاییزان به دارستانیک له گهآ، زستانان به مانگهشهووی سهر چیایهکی سهرتاپا سپی و، بههارانیش به کانیهک به گهآیهکی سهوز لهرزوک به سهمای ناو به لئوهکانیهوه. بهروومدا کرایهوه و نامازهی به بیکهرانیک دا لهو دیو خویهوه."

دەستەكلىل

دەلئى "كاكى خۆم دەرگامان ھەيە لە ئاسن، ھەمانە لە دار و ھەمانە لە ئالۆمىنيۆم، ... ھەمانە دەزگىرەى قوفلەكەى درىژە و ھەمانە خىرە، ... دەرگامان ھەيە ھى حەوشەيە و ھەمانە ھى ژوورەو و ھەمانە ھى ھۆدەكانە، ... دەرگامان ھەيە، ... نا، نەخىز، ... بىسودە منىش بۆ كىيى شىدەكەمەو!" دەلئىم "ئىستا دىتەو بىرم، دەرگاگە تەنيا ئەمەندە كە بۆخۆى بەروودا كرايەو، بە بى ھىچ چەشنە كلىلىك. ئەودىویشى وەھا بىكەرانىك كە منى لەگەل خۆى برد." دەلئى "بۆخۆى كرايەو؟! دەى كلىلى چى و شتى چى! ھەستە كاكە، ... ھەستە، كەسابەتى ئەمرومان لى تىك مەدە، ھەستە، ... ياللا! ... عەجەب بىكەرانىكىش! ئىستائىش لەم كۆلانە لە تەنىشت مەو دانىشتووى!" من كە دەزانم شتىك لە تەواوى ئەم چىرۆكەدا ھەلەيە، دەلئىم "ئەدى، ھەر لەبەر ئەمەيە كلىلىك دەوئى. من پىش ئەوئى دىسان ئەم دىو بەكەمەو، دەبى جارىكى تر بزەنم لە كوئى بووم. من ئەو دىوى دەرگاگەم نايەتەو بىر، ... تىدەگەى! ... نايەتەو بىرم!"

لئىم نىزىك دەكەوتەو. ناوچاوانى بە ناوچاوانمەو دەلكىنى و لە كاتىكدا بۆنى دەمى وشكى دەگاتە بن سەقى مىشكەم، دەلئى "كلىلەكانى من ئەو دەرگابانە دەكەنەو و بەرووى حەوشى، شەقام، كۆلان، ژوورى خەوتن، حەمام، ژوورەكان، دووكان، ھۆل و ئاودەستدا دەكرىنەو!" ئىستا دەزانم بۆ دەرگاگەم نايەتەو ياد. كەواتە من ئەو رۆژە لە دەرگاوە تىنەپەر بوم. ئەى چى بوو؟ دەلئىم "ئەھا! دىتەو بىرم. شتىك بوو لە شىوئەى كونىكى تارىك، ... بە چوار چىوئەيەك كە لەگەل دەورووبەرى وەھا تىكەل دەبوو پىنت و ابوو بەرەو دونياكەى ترە، ... پىنت و ابوو سنوورى جىھانىكى بەتەواوى جىاوازە، ... ئەرى ئىستا دىتەو بىرم!" ھاوار دەكا "كلىلمان ھەيە كلىل، ... لەھەموو جۆرىكى و بۆ ھەموو دەرگا و قوفلىك، ... وەرن دەى وەرن!" چاوەكانى لە ھەموو شى دەروانن، من نەبى.

رادەبم. ئارام دوور دەكەومەو.

راستى من تازە لەپاش ئەو ھەموو سالانە، كلىلم بۆچىيە؟ بۆ دەبى بگەرىمەو ئەو دىوى دەرگا جادووبىيەكە؟ بە من چى لەو دىو چى ھەبوو و چى ھەيە.

منىك كە لەمىژە وەيلانى بىكەرانم. منىك بە بى ھىچ چەشنە كلىلىك لەم گەردوونەدا.

دهسته کلیل

دهسته پیری ناو زیندانی شورش

'همه شهرمن' زور حزری به دهسته پیره. لهو روزهوی دهمونخون له سر کورسییه لووسه که هی مالهوه راکشابوو، بهریکهوت خوی له سهری خشاندهوو و ههستی به لهزهتییکی نایاب له زه که پیدا کردبوو، ئیتر ئهم حهزه له دهروونیدا بهتووندی چه که سهی کرد و ههلهکشا و بوو به درمختییکی بالابه زری سئیه پان. و مک بلئی کتوپر به سهی رازیکی گرینگی ژیاندا کهوتی.

همه، که کاتیک قسه دهکا وشهکان خویان به جوانی به دهسته وه نادهن و خویان رادهپسکینن و له شوینیک له نیوان دهمی و ههوادا ون دهین، سه رمتا هه له سهی ئهم کورسییه خوی راحت دهکرد. ئه گهرچی هیشتا ته مهنی کهم بوو و خوی ته رنه دهکرد، به لام لهزه ته که له وه دا نه بوو! همه وهک مار له سهی کورسییه که پیچ و لولوی دهخوارد و له کاتیکدا میشتکی له هه خه یالیک بهتال بهتال ده بووه وه و لیککی دهمی زیاتر ههله دهستا و به ره وه سهی فهرشه که ریچکهی ده بهست، له کتیبخانه کهی باوکی دهروانی که کهمیک لهواتر به ره فهی یهک

دهسته کلیل

لهسر بهکی کتیبه کانهوه لهو رادهمان. همه رقی له کتیبه کانه بوو. بهتایبیت کاتیک باوکی بهزور دایدهنا و کتیبیک زیقنی دهخته بهردهمی و دهیگوت تا ئیواره دهبی تهوای بکا. به خوشیبهوه تنیا کاتیک همه له کتیبه کانهی دهروانی و بهلام نهیده بینین، ساتی نهم خوځشان دانانه بوو. نهمندهی پی نهدهچوو شهرمنه کهی مال، نهم نهم بهسر کورسیبه کدا خاوده بوووه و دمنلیسایهوه. لای همه جاری و ابوو کتیبه خانه که بوساردی دهسپهری دها.

بهلام نهم سهردهمه زور خیرا تیبهری و، روژیک همه بینی له دوای خوځشان دنن به سر کورسیبه زهرده لووسه کدا ناوگه لی تهر بوو. وها خه جاله تیبیک دایگرت نه بیتهوه. نیتر لهو روژوه همه خوی دهشاریتهوه و لهسر کورسیبه که خوی راحت ناکا، بهلکو دهچپته ژوروه کهی هره پشتهوه و له کاتیکدا جوان جوان گوئی ههلمدخا داخو دنگی ههنگای کهسیکی ناومخت نهیته گوئی، کهسیک که بیهوی بیته ژوروهوه، بهدهست خهریکی خوی دهبی ههتا جهستهی سست سست دهبی، داده هیزری و دهمرینه سر عمرز. که تهوایش دهبی، به پیچهوانهی سهردهمی کورسیبه لووسه که، ماندووی و شهکه تیهکی سهر دایدهگرئی. بویه دادهنیشی و له کاتیکدا به عه جایبهی له ناوه سپیبه رژاوه کهی بهردهمی دهروانی، بیر لهو حزو لهزمنه تایبته دهکاتهوه که جار له دوای جار له لای خوشتر و خوشتر دهبی.

ههلبت گورانیک تریش لای همه رویداوه. نهگهر جارن به میشکینکی بهتال و بهدور له ههر چهشنه خه یالیک خوی له کورسیبه که دهسوو، نیستا دهبی وینهیک یاخود کهسیک بینینه بهرچاوی خوی. نهموهی باشه وینه که بوخوی دی. به بی نهموهی بانگی بکا. نهمیش وینهی که کههی دراوسپانه که ریک لهتمه منی خویدایه و ههمیشه به ژیرش لواریکی تهنک و چهسپ و بلوز و لهچکه یه کهوه خهریکی گسکدانی حهوشه که یانه. همه شهرمن له پشت پهردهی نهم پنجهروه وا بهسر حهوشه کهی نهماندا دهروانی، وهک گورگی برسی لی رادهمینن و دهست به خویدا دینن. گهر لهویش نه بوو، نهمو خوخه یاله کهی لهوینه، بگره خوشتریش. خوشتره چونکه همه دهوانی له خه یالی خویدا به جوره ها شیوه که که بیه نینه بهرچاوی خوی: به رووتی، به نیوه رووتی، به راکشای، به پیوه، له پیشهوه، له دوواوه، به نیوشهوه لهناو جیگادا، به روژ له ناو حهوشه که یاندا یاخود له سر تنوور که یان، ههروه ها

دهسته کلیل

جاری و ایشه لهنو ئمو همهامه کاتی باوکی ههفتانه لهگه‌ل خوی دهیبا بو شوردن. هه‌لبه‌ت همه لهنو هه‌موویاندا همهامه‌که‌ی به‌دله. ئه‌وینیش وه‌ک کورسییه‌که‌ی لوس و خزه. هه‌روه‌ها گهرمیش.

به‌لام ژیان سه‌یره. همه شهرمن کتوپر بینی چیتر کچه دراوسیکه‌یان وه‌ک جاران تام و چیژی نه‌ما. له‌بهر چاویا وه‌ک په‌رۆ کونی لئه‌هات. خه‌یالی گسک به‌دهست ده‌فری، ئیتز خوی به‌دهسته‌وه نه‌ده‌دا. سه‌ره‌تا بۆی سه‌خت و دژوار بوو. هه‌ولێ ته‌واوی بۆ دا بۆ ئه‌وه‌ی بیگیژیته‌وه، به‌لام بیسه‌ود بوو. تا کتوپر تیگه‌ه‌یشته‌ ده‌کرئ بیر له‌ کچ و ژنی تر بکاته‌وه. به‌لام کی؟ خه‌یال و بیرکردنه‌وه‌ی همه وه‌ک مه‌لی سه‌رکه‌ش فری. کۆلان و کۆلان، شه‌قام و شه‌قام، خانوو به‌ خانووی ئه‌و که‌سانه‌ی وا ده‌یناسین. کتوپر واشه‌ی ده‌ندوک تیژ و چنگ ره‌قی له‌زه‌ت، کۆترکی راوکرد. کۆتره‌که‌یش ژنیکی شه‌لی دوورمه‌خز میان بوو که‌ قه‌یره‌یی ژاکاندبووی و شووی نه‌کردبوو. قه‌یره‌ژنیک که‌ رۆژ تا ئیواره له‌ناو ماله‌ باوکدا ده‌هات و ده‌چوو و ببوو ده‌ده‌ستی ده‌ستی باوکه‌ پیره‌که‌ی. ئه‌و ژنه‌ی نه‌گه‌رچی له‌شی ته‌پیبوو، به‌لام شوینیکی هه‌ر وا به‌ سه‌رنجراکیشی مابوووه. ژنه‌که‌ که‌ ده‌رۆیشت سمته‌کی ده‌رده‌په‌ری. ئه‌وه‌نده جوان که‌ ده‌سته‌به‌جی سه‌رنجی ده‌قۆسته‌وه. ئای که‌ همه شهرمن هه‌زی به‌م ده‌ره‌په‌رینه بوو! همه به‌م خه‌یاله‌وه له‌ هه‌مان ژووری پشته‌ی پشته‌وه ماوه‌یه‌کی تریشی ته‌په‌رکرد. ئه‌مه ئه‌وه‌ی باش بوو که‌ چیدی پتویست نه‌بوو هه‌سته‌ی و په‌رده‌ی بۆ لابدا. ئه‌مه‌یان ئیتز، زیاتر له‌ ره‌گه‌زی خه‌یال بوو. ئه‌سله‌ن خودی خه‌یال بوو. با ئه‌وه‌یش بلین همه شهرمن چونکه‌ کوری چاک بوو، که‌ له‌ده‌سته‌په‌ر ده‌بووه‌وه شهرمیکی سه‌یر دایده‌گرت و به‌زه‌یه‌یه‌کی وه‌های به‌و ژنه شه‌له‌دا ده‌هاته‌وه نه‌بیته‌وه. له‌م کاتانه‌دا زۆر رقی له‌خوی هه‌له‌ده‌ستا. ئاخ‌ر چۆن ده‌کرئ پیاو ته‌مه‌ح بکاته‌ ژنیکی شه‌ل و سه‌قه‌ت؟ به‌لام بۆ جارکه‌ی تر دیسان خه‌یاله‌که‌ بۆخوی ده‌هاته‌وه. بگه‌ره روونتر و جوانتر. ئیتز همه شهرمن شیت و هار هه‌له‌ده‌گه‌را. له‌م کاتانه‌دا جاری وابوو وه‌ها خوی ئازارده‌دا و وه‌ها زۆری بۆ خوی ده‌هتیا که‌ سک ئیشه‌ی ده‌گرت و بگه‌ره خوینیش له‌ سه‌ری زه‌که‌رییه‌وه به‌ ده‌له‌مه په‌یدا ده‌بوو و ده‌هاته‌ خواروه.

دهسته کلیل

همه لهبیری دئ کاتیک شورش کرا، خه لکی رژیبه سهر شهقام و دهستیان کرد به دروشمدان، ئه ههر له ژورمه که پشتهوه خه ریکی مشتاو به ژنانی شارموه بوو. به لام شورش بو ئه هیوایه کی تازه ی له گه ل خوی هینا. گویی لیبوو لیره و لهوی دهیانگوت بو ده بی گهنجهکان نهنوانن ژن بینن و بین به خاوهن بنه ماله! دهیانگوت تا که ی بیکاری و نهداری و شهرم و حه یای دوواکه وتوانه نه هینلی گهنجهکان پیکهوه بن و وهک مرؤقی ناسایی رابویرن؟ نای که همه حمزی بهم قسانه بوو. بویه ئه گهرچی نهیده توانی وهک خه لکی دروشمهکان بلینتهوه و لیک دهنگی دهخنکاند، به لام ههولی دهدا له ههموو خوپیشاندانهکاندا به شداری بکا. همه قهت ئه هیوایه ی لینه بره که رژیکی له دوای به کیکی لهم خوپیشاندانانه ژنیکی دهنه ی و دهستی دهگرت و، ده بیاتهوه بو مالهوه. هیوایهک که قهت بهدی نه هات.

همه شهرمن جوان لهبیری دئ تا سه رده می شورش لانیکه م نیوه ی ئه ژنانه ی کردبوو و ده نیاسین. به خوشییهوه خوپیشاندانهکانیش ئه مهنده ی تر ژنی نه ناسیاوی پی ناساندبوو و ئیتر بو یهک دووسالی داهاتوو په کی نه ده کهوت. بگره شورش جوریکی له جوراوجوری شی هینابووه ناراه. بو وینه ژنی پانتول له بر، ژنی کهواو پانتول له بر، ژنی جامانه به سهر، ژنی قز پهریشان به سهر شان و سینگ و پشندا، ژنی چهک له شان به قلشتی به ناسته م دیاری مه مکنه مو...،... همه سالانی دوواتر بوو که زانی سیاسییهکان به میان دهگوت پلورالیزم! سالانی سال همه شهرمن له ژورمه که پشتهوه ده ستپه ری به پلورالیزمهوه کرد و پیشی وابوو که ئه سه رده مه خوسترین سه رده می مشتاوهکانی ئه بووه. ریک وهک خودی شورش و میژوو و ئه وادانه ی که داپان.

هه لبهت همه له سه ریکیشهوه، ئه گهرچی له کاتی شورشدا ژنی ده ست نه کهوت، زور مه منونی ده ستپه رکهانیته ی. بو خوی ده لی له سه رده می که که شورش سه رکهوت و رژی نه بوو خه لکی تیا نه گرن و نه یانیه نه زیندان و ئیعدامیان نه کن، ده ستپه ر ئه ی له مه ترسیی مه رگ په راندومه. ریک وهک کوتر باز مه کی دراوسنیان که ئه سالانه له بانی نه هاته خوار. ده لی گه ر ئه مه نه بوایه ئه ا ئه ویشیان ده گرت و له به کیکی له رژیکهانی ئه سالانه دا زور

دهسته کلیل

بی بهزییانه بی سهروشوینیان دهکرد. ریک لهو سالانهدا بوو که همه شهرمن له جیاتی پرده کونهکه، پردیهکی رهشی ئهستووری به پنجهرمکهدا هلواسی و ئیتر بهو پیری دلنیاپیوه دادنهشت و به دم خهآلهوه کارمکهی خوئی جی به جی دهکرد.

به لام همه به توش عادهتیکی خراپهه ببوو. له دوواییانهدا حمزی دهکرد ئاومکهی به سر شتی جوراوجوردا بپژینی. جاری وابوو به سر کومیدی ژوورمهکه، جاری وابوو بهسر وینهی باو و باپیرانی، بهسر وینهی سرۆکهکان، بهسر جل و بهرگی دایک و باوکی، بهسر پاکته جگرهه براگهورمکهی، بهسر کتیخانهکه و... بگره بهمهیش رازی نهبوو. له ژوورمهکه هاته دهر و شیتانه به شوین شتی تریشدا دهگهرا. ئههجاره ئاومکهی بهسر درمخت، بهسر شیرناوی حموزمهکه، بهسر کورسییه لوسهکهی جاران که ئیستا باوکی لهسری دادنهشت، بهسر ئوتومبیلی دراوسیکاندا، بهسر شمش خانی مندالان، بهسر دیوارمکان و ئیتر بهسر هر شتیکیا دهستی دهکوت.

همه شهرمن ئیتر همه شهرمن نهماوو. کاتیک ناوی دههاتهوه، وهک شیر دهینرکاند و دهیراند.

زوری پنهچوو روژیک ئوتومبیلک به چند چهکارهوه لهبر خانومهکیان راوستا و چهکارهکان خویان به ژوورمههه کرد و له همه شهرمن گهران. سهئه انجام همهیان له ژوورمهکی پشتوه پیدا کرد و لهگهل خویان بردیان.

همه، ئیستا له زیندان خیریکی مشتاوکردنه. نهگرچی به هوی هتاوی کهم و خواردنی خراب و تهنرووستی لاوازییهوه وهک جارانی پیناکری و بهزمممت راحت دهی، به لام کاتیک راحت دهی وها دهقیرینی که هموو زیندانییهکان دینه تهنیشت میلهکان و ههول دهن سیری ئه ژوورهی بکهن وا لهو سری هولهکهیه و تنیا به کونیکهوه به رارهومکهوه بهستراومتهوه.

همه دهقیرینی و به دهمی خاو و لیکناوپییه دهئی: "خوشترین مشتاو، مشتای ناو زیندانهکانی شورشه!"

خنده‌رویان مرکز شهر

منطقه خاورمیانه اعصابم را خرد، و سرم را بشدت بدرد می آورد. بنابراین اگرچه شب دیر هنگام است و دنیا خاموش و سیاه، و البته با رقص رنگهای ناپیدا در بطن نورهای سرگردان، اما من لباسهایم را می پوشم، سویچ ماشینم را از روی گنجه قدیمی قهوه‌ای رنگ برمی دارم و بیرون می روم. دلم هوای زنان تن فروش وسط شهر را کرده‌است. آنجائی که 'زنان هر جائی' تنها کسانی هستند که در دل شب های خاموش و سیاه لبخند بر لبان دارند. خنده‌رویان مرکز شهر.

اگرچه آنجا مرکز شهر است و بر روی نقشه، و خیابانهایش دارای نام و مشخصات مخصوص به‌خود، اما اگر شبی بعد از چند بار دور زدن به‌ظاهر بیهوده با ماشینتان از طرف گشت پلیس متوقف شدید، از اولین جمله سئوالی متعجب نشوید که پلیس بازجو همراه درخواست گواهینامه و کارت ماشین حواله‌اتان می دهد:

- "در منطقه تن فروشان چکار می کنید؟! ... چه کاری دارید!؟"

لطفا از تعجب شاخ درنیاورید!

دهسته‌کلیل

من که اولین بار این جملات سئوالی را شنیدم، واقعا مانده‌بودم چگونه پاسخ پلیس آبی پوش را در بدن سیاه و سفید آن شب لبریز از بوی عرق و عطر دختران تن فروش بدهم. هزار تا فکر و حدیث عجیب و غریب یک دفعه و با هم به سرم هجوم آوردند "منطقه زنان تن فروش؟! مگر بر روی نقشه شهر چنین اسمی وجود دارد?... خوب اگر این منطقه مال تن فروشان است قاعدتا باید پلیس بدانند که من دارم با ماشینم دور می‌زنم برای اینکه یکی باب میل خودم پیدا کنم، یکی با پاهای بلند سفید و سینه‌ای نه چندان بزرگ اما برجسته و محکم و هوس آلود. این پلیس‌ها هم چقدر احمقند! تازه مگر می‌توان کسی را متوقف کرد در حالیکه هنوز هیچ جرمی مرتکب نشده است؟ از اینها گذشته، چرا پلیس بساط این خانمها را جمع نمی‌کند تا مردم هم با خیال راحت از اینجا، از خیابانهای معمولی عبور کنند، و یا اینکه هنگامیکه از دست اخبار خاورمیانه اعصابشان خورد و خراب شد، نتوانند با ماشین، بیهوده درش پرسه بزنند و با تولید انواع گازهای گلخانه‌ای به محیط زیست بیشتر ضربه بزنند!؟"

اما من آن شب نه تنها چنین تصوراتی را با پلیس بازجوی خودم به میان نیاوردم، بلکه با کمال سادگی گفتم:

- "منطقه تن فروشان؟!... آهان، فهمیدم. اما امان از دست خاورمیانه!... چشم بعد از این سعی می‌کنم که زیاد به اخبار آنجا گوش ندهم و بعنوان یک فرد خارجی که به کشور شما پناهنده شده و موظف زبان یاد بگیرد و خود را با جامعه شما در حد معقولی وفق بدهد بعد از این بیشتر به اخبار نروژی گوش بدهم،... تلاش می‌کنم سیاست نروژ را تعقیب کنم و حقیقتا بفهمم که شما چگونه توانستید چنین کشوری با چنین مختصات خارق العاده‌ای را بنا کنید،... چشم سعی می‌کنم عضو یکی از احزاب چپ شما بشوم که فکر می‌کنم نقش مهمی در ایجاد دولت رفاه در این کشور داشته است،..."

که در اینجا پلیس، متعجب از سخنان من، حرفهایم را با آرامش خاصی قطع کرد و گفت:
- "شما کافیست که امشب اینقدر در خیابانهای مرکز شهر دور نزنید،... می‌دانید که شب روزهای آخر هفته است،... همین! بروید خانه‌اتان و استراحت کنید!"

دهسته‌کلیل

و من کاملاً با نگاهی پر از تعجب به بازجوی اتفاقی خود در آن شب سرد زمستانی خیره شده و فکر کردم که او از کجا می‌داند که من امشب این خیابانهای به نسبت خلوت را بارها دور زده‌ام، و در اندرون خودم از زرنگی پلیس‌ها بطورکلی شوکه شدم،... عجب، پس که اینطور! تازه او از خانه و استراحت و از این حرفها گفت. مگر نمی‌داند که من درست بعلت نبود همین دو چیز از خانه خارج شده‌ام و بدنبال آرامش در میان زنان عمدتاً خارجی تن فروش در قلب اسلو براه افتاده‌ام؟ دوباره رو به بازجویم گفتم:

- "خانه!... استراحت!... آهان، اما فکر کنم که من خودم می‌توانم انتخاب کنم کجا می‌توانم باشم و استراحت کنم. این جزو حقوق اولیه مسلم هر فردی در قانون اساسی شماست." او که انتظار اینرا نداشت با یک روشنفکر دوستدار و هوادار زنان تن فروش روبرو شود، یکدفعه احساس کرد کمی زیادی در دنیای فردی من دخالت کرده، پس با لحنی از احترام و احتیاط بیشتر گفت:

- "آقای عزیز! اینجا چنانکه گفتم منطقه کمی حساسیست، حتماً منظورم را می‌فهمید، ضمنان شب آخر هفته هم هست و مردم زیادی بیرون اند، برای جلوگیری از احتمال هرگونه حادثه ناگواری پیشنهاد می‌کنم که زیاد در مرکز شهر نمانید، در این شهر مناطق و محله‌ها و خیابانهای خوب و تر و تمیز دیگری هم وجود دارند. یا لااقل سعی کنید ماشینتان را پارک کنید و به کافه‌ای بروید."

من که هنوز ته دلم با وجود سالها زندگی کردن در نروژ از پلیسها هراس داشتم و هر لحظه احساس می‌کردم که حالا به‌یکباره روی سرم می‌ریزند و لت و پارم می‌کنند، باز با همان لحن و قیافه روشنفکرانه گفتم:

- "آنجا دیگر چیزی وجود ندارد، آنجائی که من از شما می‌آیم، هر کس در فکر خودش، اول گروههای بزرگ مذهبی، بعد ملیتها، بعد احزاب. تازه این اول کاره. تمام این گروههای بزرگ هم به زیرمجموعه‌های دیگر تقسیم می‌شوند. تا می‌رسد به طایفه و عشیره و محله. خلاصه چه عرض کنم. من سالیان مدیدیست به این معضل بزرگ فکر می‌کنم، نه فکر بلکه باهانش زندگی می‌کنم. و درست در جائیکه احساس می‌کنم دارم به یک راهحلی می

دهسته‌کلیل

رسم دوباره همه چیز به جای اول خودش برمی‌گردد. فکر کنم اساسا علتش هم اینه که راه حلی وجود ندارد و تنها توهم راه حل وجود دارد."

در اینجا بی سیم پلیس بازجویم به خش خش افتاد و کسی تماس گرفت. یاد فیلمهای جنگ دوم جهانی می‌افتم. چرا جنگ دوم جهانی؟ نه، یاد جنگهای خاورمیانه می‌افتم. اگرچه من این جنگها را نه در فیلمها بلکه در دنیای واقع دیده‌ام. با شکاکیت بسیار به پلیس نگاه می‌کنم. بازجویم در حالیکه به پیام بی سیمی جواب می‌دهد، با اشاره دست فرمان حرکت صادر می‌کند. من که فکر می‌کنم در شرایطی که هنوز پلیس نتوانسته بنوبه خود جواب سخنان من را بدهد و حرکت ماشین من در چنین حالتی بمنزله بی ادبیست، علیرغم میل باطنی پدال گاز را فشار می‌دهم و به راه می‌افتم. پیاده‌روهای خیابان، اینجا و آنجا از دختران جوان تن فروش با پاهای نیمه‌لخت و نگاههای منتظر مملوند. وجودشان چقدر اطمینان و اعتماد می‌دهد! چقدر وجودشان دنیا را شاداب می‌کند! نگاهایشان، اشاراتشان و حرکات طنز و خفیفشان چقدر این جهان بی معنی را معنادار می‌کنند!

من که سخنان پلیس بازجویم همچنان در گوشه‌هایم زمزمه می‌کنند، صد متر آن طرفتر می‌زنم کنار و ماشین را خاموش می‌کنم. از ماشین پیاده می‌شوم، سیگاری آتش می‌زنم و به اطرافم خیره می‌شوم. هنوز سومین پک را حریصانه نبلعیده‌ام که صدائی نازک از سمت راست توجه‌ام را بخود جلب می‌کند.

- "سلام عزیزم! تنهائید،... با یک شب خوب چطورید؟... هممم!"

بهش خیره می‌شوم. یک خانم جوان آفریقائی کوتاه قد، با موهای سیاه فرفری و چشمانی بشدت زیبا. در جنوب خاورمیانه می‌توان به چنین انسانهایی برخورد. یا اینکه از جنوب خاورمیانه اگر راه را کمی ادامه بدهید بدانجائی می‌رسید که اینان وجود دارند. زبان انگلیسی نسبتا خوبی را صحبت می‌کند. من که زبان انگلیسی ام خوب نیست، می‌گویم:

- "شما حتما که به اینجا آمدید از خاورمیانه گذشتید،... نه؟"

دخترک دستان نرم و سردش را طنزانه روی شانه‌هایم به آرامی می‌کشد و می‌گوید:

- "قول می‌دهم این شبو فراموش نکنید! هیچ وقت توی زندگیتان!"

دهسته‌کلیل

و من فکر می‌کنم که خاورمیانه هم این سالهای کنونی خودش را هرگز فراموش نخواهد کرد،... هرگز! البته اگر بتواند در سالهای آینده همچنان به زندگی خود ادامه بدهد. در حالیکه به دخترک خیره می‌شوم، در ادامه می‌گویم:

- "آنها هم فراموش خواهند کرد،... هیچوقت،... هیچوقت!"

در اینجا یک ماشین پلیس با نورهای رقصان سقفش از جلو ما رد می‌شود، و من توانستم دوباره چهره ملبس به تبسم همان پلیس بازجوی خودم را ببینم. تبسمی زهرآگین و مکرر به تحقیری تا اعماق. من که روی داشبورد ماشینم نشسته بودم، یکدفعه بر روی پاهایم پریدم، قامت خمیده‌ام را راست کرده، رو به خانم سیه چرده گفتم:

- "فکر کنم همه چیز از آنجائی شروع می‌شود که نتوان زندگی را با فلسفه، و فلسفه را با خاورمیانه آشتی داد و رابطه‌ای میان آنها ایجاد کرد!"

- "یکگیری!"

در حالیکه زن جوان تن فروش خرامان دور می‌شد، و من در ته دل، به خودم از بی‌عرضگی‌ام در بدست آوردن خوشبختی‌ای که داشت از من دور می‌شد، فوشهای رکیک می‌دادم، فکر کردم که شاید درد خاورمیانه را تنها بتوان با خانمهای تن فروش علاج کرد. شاید مهمترین پیام داعشی‌ها را ما نشنیدیم. جهاد نکاح! آره ما عمق تفکر پشت این ایده را نیافتیم. باید خاورمیانه را با زنان تن فروش، اما از نوع عقیدتی‌آن، چنان پر کرد که کسی فرصت فکر کردن به تفنگ و ایده‌های احمقانه را نداشته باشد. داعشی‌ها پیام دادند، اما کسی پیام را نگرفت. اگر این طرف جبهه هم مثل آن طرف جبهه جهاد نکاح برقرار بود، دیگر اسلحه‌ها و احمقها خاموش می‌شدند. برای همیشه! آه که ما چقدر احمقیم،... چقدر نفهمیم!

برمی‌گردم و زن جوان تن فروش را صدا می‌زنم.

هنگامیکه در ماشین نشسته‌ایم و داریم خیابانهای مرکزی شهر را دور می‌زنیم، با او در باره برنامه بزرگم برای پایان دادن به جنگ خاورمیانه می‌گویم. خنده‌روی زیبایی من با

دهسته‌کلیل

همان دست مهربانش، اما اینبار در حالیکه گونه‌های از سرما سرخ شده مرا نوازش می‌کند، با صدائی زیر و پر احساس می‌گوید:

- "اینقدرها هم احمق نیستم،... کارم را خوب بلدم،... آتش گرم خاورمیانه را امشب خاموش می‌کنم،... خاموش خاموش!"

دلتهنگییهکانی باجی

باجی ئهوتتهی لهبیری دئی دلئی تنگه. ههلبهت بو خۆیشی لهبیری نایهت له کهیموه. ههندی دهلین ههس که چاوی به دونیا پشکوت وای لیهات، ههندیکی تر دهلین لهو رۆژموه یهکهمین بیرمهوری له مێشکیدا چئی بوو، کۆمهلئیکی تریش دهلین خهتای مردووهمکانه. بهلام، لهو سالانه ئهوتته تیپهه بووه که باجی بو خۆی به لایهوه زور گرینگ نهبی چۆن و کهی و بوچی وای لیهات. ئهو ئهوتته عادهتی به دلتهنگییهکانی خۆی گرتوووه و ئهوتته ئاشقیانه که به بی ئهوان ژیان لای هیچ مانایهکی نیه. دلتهنگی ژیان و، ژیان دلتهنگی،... لای ئهو.

باجی ههمیشه، به جی و نابهجی، ئه ههلهکهکیشی. که قسهدهکا به ههناسه و ئاههوه دهوئ و تونی دهنگیشی نزمی نزمه. وهک بلئی ههس ئانیستاکه کارساتیک روودهدا و باجی له پیش ههمووانهوه بههوی توانایهکی نادیارهوه ناگای لیهه. ریک وهک خودا. لئوهکانی و چهناکهیشی ههمیشه شوهرن و، چاوهمکانیشی داهیزراو. تا لادهکهمیتهوه دهچیتهوه ناو بیر و خهیالان. زوربهی کاتهکانیش کاتیک دانیشتوووه، سهری به لارهوهیه. به کورتی باجی خهمی ههموو دونیا دهخوا، ههس له مردووهمکانیهوه بگره، ساحهه مردووهمکانی، غهریبهکانی و، تا دهگاته ئهوانههی وا قهواره رۆژیک له رۆژمکان بمرن. ئهو، تهنیا خهمی خۆی ناخوا. باجی قهت خۆی لهبیر نیه.

دەستەكلىل

من نازانم دلى باجى چۆن جىيى ئەو ھەموو شتەي دونىاي تيا دەيتتەوھ.

رۆژى پىم گوت باجى تو بۇ ئەومندە خەفەت دەخۆي، مەگەر نازانى ئەوھى لە دونيا دەگوزەرى كارى خودايە و دەبى بە كارى خودايش شوكرىين و ناشوكرى نەكەين، ئەگىنا گوناھبار دەبىين؟... ئاخر مەگەر تو خۆت بە موسولمان نازانیت؟... بۇ ئەومندە خۆت نازار دەدەي؟ بۇ ئەومندە لە كارى خواگيان نازانیت؟ باجى بە چاوه داماو و داھىزراو مەكانى كە دەلئى لە جىھانئىكى ترەوھ لىيان دەروانىم، كەمىك لىم راما، پاشان ئاھىكى ھەلكىشا و گوتى ھای بەقورباننم بم ھەر خواگيان بۇ خۆي دەزانى بۇ كارى گەردوون و ھەھایە، بەقوربانى بم ھەر خۆي دەزانى بۇ وای دروستكردووه! گوتم ھەرئەوھ، منىش مەبەستم ھەر ئەوھى، لە كارى كەسنىك خەفەت نەخۆين كە ھەر تەنیا خۆي تىپدەگا، با خەفەتەكانىش دانئىن بۇخۆي. لىرەدا بىنىم چاومەكانى باجى كە ھەتا دەھات لە ناويدا نىگاكانى بۇ پاشەوھ بۇ پىشت بىلبىلەكان دەگەرئەوھ، پىر بوون لە فرمىسك. بە بى ئەوھى ھەلوھەرىن، پاش ماوھىەك و شك بوونەوھ و ئەوسا گوتى ھای رۆلە گىان... ھای لە دنيا... ھای!

من لەم كاتانەدا ھەستم دەكرد باجى خەفەتى خودايش دەخوا. خودايەك كە بۇخۆيشى بووھ بە قوربانىي خەفەتى خۆي.

ئەوھى كە دەلئىن باجى ھەر لەو رۆژەوھ لە داىك بووھ ئاوه ھەھایە، ھەلبەت لام قەسەي لابه لايە. راست نىھ. شتى وانابى. راستە مندالى ساويلكە دەگرى، ئەوئىش ھەر لە يەكەم چركەوھ، بەلام ئەمە فرى بەو خەفەت و دلئەنگىيانەوھ نىھ باجى خاومنىانە. دلئەنگىيەكانى ئەو، ئەگەرچى نەخۆيندەوارە، لە جۆرىكى ترن، ھەست دەكەم تىكەلن بە فەلسەفە، بەتايىبەت تىكەلن بەو بەشەي باسى پەيوەندىي نىوان ژيان و پووچگەرايى دەكا. ھەلبەت باجىي داماو يەك و شەئىش چىيە لەمە نازانى، ھەر قەتئىش نەبىستتووه. يەك كەلام چىيە لەسەرى نەخۆيندووتەوھ، بەلام... بەلام ئەو بە بى ئەوھى لىي بزانى تەواوى ئەم بەشەي فەلسەفەي قوتداووھ و بە جوانى كىردووبەتى بە گوشت و خۆين! بگرە ئەو پىش فىلسوفەكانىش بەمەي زانپوھ! ئەو بە بى ئەوھى بتوانى يەك و شە چىيە لەسەرى باسى بكا، لە دەروونى خۆي، بە ھۆي بەھرمەكەي خودايىپوھ لەھەمووى گەشتتووه. لەبەرىەتى. وە چونكە نايشتوانى باسى بكا،

دهسته کلیل

وهها بابهته که له دهر وونیدا پهنگی خوار دوو هتهوه و خهست بوو هتهوه که دهلیی بو خزی ریک لهوه دروستکراوه و بهس. به بی هیچ کهم و زیادیک.

لای باجی، ژیان و کارهسات دووانیهیکی ئه بهدین که خودایش ناتوانی لیکیان بکاتهوه. من بو ئهوهی رایتله کینم و بهئاگای بکه مهوه (جاری وایه ههسته کهم باجی له لایهن کهسیکی نار هسه نهوه بو خوشی، نا بو خوشی، هیپنوتیزم کراوه)، دهلیم دونیا هه نهوه نیه تو دهییینی، سهیری ئهه هه موو شته جوانه بکه، ئهه هه موو شته خوشه، ئهه دونیا رهنگاورهنگه،... باشته نیه پیاو جاری وایهه زمینی بدا بهمانه و ئهوانیش بیینی؟ پیت وایهه لانیکهه نیوهی جیهان ئهه جوانیانهیه؟ باجی ههناسهیهک ههله ده کیشی و دهلیی ئای روله گیان! ئای،... دنیا هه زور جوانه، ناگات لهو مهزهرانهیه، لهو ناسمانه جوان و دارستانه سه رسهوزانه؟ بهخوا چند سال لهوه پیش لهگهله خیزان چووین بو سهفر، شهوکهی له باخیک ماینهوه، باخهکه له قهراخ بهنداویکی گهره بوو، شهوکهی بوو به مانگه شهو، پیاو نازانی بلئی چی بو ئهوه هه موو جوانیهی ئهوه شهوه، ئای روله ئای ی ی! باجی یهک دوو ههناسهی قوولی تر ههله ده کیشی و له عهزه کهی بهردهمی راده مینئ. ههست ده کهم سهری بهقهده هه موو گهر دوون قورسه.

باجی دهتوانی به ههفته و به مانگ له مالهوه دابنیشی، بیدهنگ، سست سست، به بی ئهوهی تاسهی دهر مهو بکا. بهکاو مخو مالهوه خاوین دهکاتهوه، به ههوشه گهره کهی رادهگا، بو پیشوو له سهر پی پلیکانهکان دادنهیشی و سهیری ئاسمان و شاخه کهی ئهوه بهر دهکا. گوئی له بانگی مهلا دهگری و له نه کاو دلی ئهوهندهی تر تنگ دهبی. جاری وایه فرمیسه کهانی به سهر ئینجانهی گوله کهانی تنهیشیدا دهره ی و ههناسهی ئهوهنده سوار دهبی لهوانیهه بخنکی. لهم کاتانهدا دهست دهبا و لهو تونگه ناوه دهخواتهوه که به هوئی تیشکی ههتاوهوه گهرمی گهرمه. ناوه گهرمه که به جهستهی گهرمتریدا پرش و بلاو دهییتهوه.

بهلام حاجی هه لهو کاتهیشدا گهر دهست بدا و بجی بو سهفر، کهس به قهده ئهوه ههزی به گهران نیه. چاوه کزه کهانی هه موو شتی قوتدهدن. بهو کامیرا کونهی که میمورییهکی چوار گیگابایتی تیابه، له هه موو شتی وینه و فیلم دهگری. چاوه کهانی به هه موو شتی سه رسام دهین.

دهسته کلیل

هەر له مێشیکێ زیانگرانی به ههڵکۆتوه بگره که به سهر شووشه ی ماشینه که وه نیشتهوه، ههتا دوورترین پهله هه موری ناسمانه کان. ئه وهک مندال به دیتنی رووداوه خۆشهکانی ژیان پنده که نهی و دهتوانی سهدان جار هه مان رووداوت بۆ بگه یزته وه و دیسان ههر وهک جاری یه که م پێ بکه نیته وه. پێکه نیتیکێ مندالانه که هه یچ گه وره سائیکێ تر، جگه له باجی ناتوانی دووپاتی بکاته وه. باجی، مندالیکێ گه وره، یاخود پیریکی منداله.

لای باجی ژیان چیرۆکیکی هه میشه تازیه. لای ئه وه هه یچ شتی کۆن نابێ. به هه موو خه قهت، جا چ گه وره و چ بچوکی، سه ری سوورده مینی. هه موو شتی لای ئه وه گه ر سهدان جاریش بییینتیه وه، ههر وهک جاری یه که م ده نوینی. باجی ئاشقی ژیا نه. ئه وه، له ههر رووداو یکی کۆن، ههر چنده هیش کۆن و دووپاتکراوه بیته، دیسان شتی تازه ده بییینتیه وه.

ئه وه ی که ده لێن له و روژوه وای لیهاتوه وای یه که مین بیرمه وری لای دروست بووه، پیم وایی تا راده یهک ئه قه له دیگرێ. ههر چهند نه که س و نه بوخویشی نازانن یه که م بیرمه وری چی و چون بووه. من زۆر جار بیرم له یه که م بیرمه ورییه کردووه ته وه. یه که م بیرمه وری ره نگه یه که م بۆن بیته، یه که م دیه من، یان یه که م ده نگ بیته، واته ئه وه بۆن و دیه من و ده نگه ی به پێچه وانه ی بۆن و دیه من و ده نگهکانی تر له یاددا ده مینیتیه وه. وهک بیستومه باجی له سه رده می هاتنی رووسه کان له دایک بووه و ریک ئه وه شه وه ی، شار له لایه ن هه مه ره شی خانمه سو تیندراره، خه ریکێ گه خه و بفه بووه و توانیویه تی خۆی به رو پشت بکا. جا من پیم وایه باجی یان بۆنی دوو که لی ئه وه شه وه ی له بیره، یان دیه منی بلێسه ی به سامی ئه وه گرانه ی هه موو شو نیتیکیان بێ به زمیانه ده لسته وه، یان ده نگێ زریکه ی به سامی ئه وه ژن و مندالانه ی له کۆلانه کانه وه گۆز مه ریان کردوه و شار یان جێ هیشته وه. ئه دی، باجی بیگومان بێ ئه وه ی بوخویشی بزانی یه که یک له مانه ی له بیره! من دلنایم. دلنایم چونکه دیه منی شه ر قهت زه مین و ده روونی که س جێ نا هێلی، جا له ههر ته مه نیکدا بیته.

ئه وه ی که هۆکاری دلته نگیهکانی بگه ریته وه بۆ مر دووهکانیش، به رای من ریی تیده چی. باجی له هه موو قوناخه سه ره کییهکانی ژیا نی، واته مندالی، گه نجیه تی، گه وره سالی و ئیستایش قوناخی پیری، گه لیک مر دنی بییوه. سه یریشه! گه ر له ژیا نی ورد بیته وه ده بینی بۆ

دهسته کلیل

وینه کاتیک مندال بووه لهسهر تهنورمهکیان روژنیک کابرایهک به دهمانچهوه خوی پیادهکا و نهومندهی پی ناچی پوولیس و چهکداری حکومی دموری دمدن و دمبینه شهره تهقه و کابرای بیچاره دمکوژری. ئهو له پشت پهنجهرمهکوه هموو شتیکی بینیبوو. که شوړشیش کرا گنج بوو و له رووداوهمانی ناو و پاشی شوړش برایهک و دوو ناموزای کوژران. ئهو، نیتز ئهو ئهکهی پی برا (له لایهن خویهوه) که بجینه سر گورمهکیان و بهکول بویان بگری و روممتهی خوی برنی. باجی ئیستایش بهدور لهچاوی خهلیکی، به پیاده، ومخت و ناموخت دهچینه سر گورمهکیان و دمگری. به تاییهت پاییزان. ئهو بهدم گریانهوه حمزی به گهمکردن به گه لا زهرده وهریومکانی پاییزه. ئهو گه لایانهی 'با' له دموری جهستهی کویاندهمکاتهوه و دهکونه توافی لهس و لاری لاوازی باجی. که شهری نیران و عیراقیش دهستی پیکرد، شارمهکیان نهومنده بومباران کرا که به سمدان و به هزاران خهلیکی تیا بکوژری و نهویش بهشیکی باشیان بناسی. لهبیرمه ئهو سالانه باجی نهیدزانی چون پیومندی خوی لهگهلا دونیا بدوزیتهوه. تهواو سرگردان ببوو. من ئهو سالانهم نوانا، ساله عبهسهکانی باجی.

که بهرمبهره تهمهنیشی هه لکشا، نهوجا مردنی کس و کار دهستی پیکرد، بو وینه دایک و باوکی. باجی لهم سالانهی دووای وای لیهاتبوو که بو گریان پیویستی به هیچ کارهسات و رووداوئیک نهامبوو. گریان بوخوی دههات. هر ئههمیشه من ناوم لیناوه دلتهنگی. که دلتهنگ بووی، گریان همهمیشه له گیرفانتهدایه. تعنیا نهومندهی که همممهتت ههیی و دهستی پیا بکهی و دهریبینی. نیتز له خزمهتندایه،... به هموو نازای نهندامییهوه! بگره باجی دهستی پیا پیاندهمکرد. ئهو تعنیا سهری به ئاستهم خواردمکردهوه، به نارامی لاچاوئیکی له گیرفانی سوخمهکهی دهگرت و نیتز گریانکه بو خوی دههاته دهر و دپهریه چاومکانییهوه. رهنگی سوور،... رهنگی سوور! نیتز رهنگیکی سوور له چاومکانییهوه دده لا و هموو دهورووبهر و هموو جیهانی سوور دمکرد.

با نهومیش بلین باجی قهت پوولی له گیرفاندا نهبووه. ئهو، عانهی تعنیا بهدمست ئهم و نهوموه بینیه. به تاییهت بهدمست میزدمکانییهوه. به لام به خوشییهوه قهتیش حمزی نهچوومهته

دهسته کلیل

سهر پاره. ئهو تخنیا لئی رووانیوه، وهک چۆن له ههموو دیمه‌نه‌کانی تری دونیای دهروانی. ههمیشه‌ش سهری بهم شته بچوکه سوورماوه که چلۆن ئاوه‌ها ببووه ناومندی 'بوون'. فلهسهفه خۆرسکه پووچگه‌راییه‌که‌ی له دهروونه‌وه پنی دهگوت ئهمه په‌کیک له هۆکاره گرینگه‌کانی ئهو کارساته‌یه له‌ده‌رموه به‌ربینگی به ههموو جیهان گرتوه. به‌لام مه‌گه‌ر ده‌کرا لئی دهر‌بازبین؟ نا، لای ئهو نه‌ده‌کرا. نیگای می‌رده‌کانی پنیان ده‌گوت نا. ناکرئ مرؤف له شتیک دهر‌باز بی که ههموو ژیان پییه‌وه گرئدراوه. ئه‌گه‌ر چی له‌سه‌ریکی تروه‌ه‌هر ئه‌مه‌ش سهر‌چاوه‌ی نه‌هامه‌تییه‌کان بئیت. باسی می‌رده‌کانی باجیم کرد، نا می‌رده‌کانی! چونکه سی شووی کردوه. هه‌لبه‌ت نه‌ک له‌بهر ئه‌وه‌ی چه‌زی به شووکردن بووه. نا، به‌پنجه‌وانه‌وه... چونکه می‌رده‌کانی یه‌ک له دوای یه‌ک به هوی دهر‌دیکی خودایی مردن. ئهمه کاریکی کردوه خه‌لکی پنی بلین سهر‌مخۆره! باجی سهر‌مخۆره. به‌لام کس به‌قه‌د خوی نازانی که هیچ گوناح و تاوانیکی لهم مردانه‌دا نه‌بووه. ئهو سی می‌رده یه‌ک له دوای یه‌ک هه‌ر له‌خۆره مردن. یه‌کیان له نیوه‌شه‌ودا. کاتیک بۆ به‌یانی له‌خه‌وه هه‌ستا، په‌یکه‌ریکی بی گیانی له ته‌نیشته‌ خۆیدا بینی. دووه‌میان له دوو‌کانه‌که‌ی که کوتا‌لفرۆشی بوو، له کاتیک‌دا سهری خستبووه سهر می‌زه‌که‌ی به‌رده‌می، ئهو می‌زه‌ی مه‌قه‌ست و گه‌زه‌که‌ی له‌سهر بوو، گیانی دهر‌چوو‌بوو. سه‌په‌میشیان له کاتی ده‌ست‌نوێژ‌گرتنی به‌یانی زووی په‌کیک له رۆژه زستانیه‌کان له مزگه‌وت. به‌لادا که‌وتبوو و سهری له‌ناو قوولایی ئاو‌مۆکه‌ی نیوان دیواری چه‌وزه‌که و شوینی دانیشته‌که‌ی ما‌بووه‌وه هه‌تا خه‌لکی تر هاتبوون.

به‌لام باجی فیربووه شوکر بئیت. شوکر به شیوه‌ی خوی. ئهو زۆر نه‌گه‌ریا. ئه‌مانه‌یشی هاویشته‌ ناو تورمه‌که‌ی فله‌سه‌فه‌که‌ی خوی و کردنی به‌هشیک له دلتنه‌گییه‌کانی خوی. بویه می‌رده‌کانی لای ئهو به‌رده‌وام ده‌گه‌رینه‌وه. ئه‌وان نامرن،... هه‌تا باجی ماییت.

باجی ته‌سه‌بیحیکی هه‌یه سه‌د و یه‌ک دنک. به‌و ئیمامه‌وه درێژ درێژ به سهر‌سهری ئه‌وانی تروه‌ویه و حوکه‌میان ده‌کا. هه‌لبه‌ت هه‌ر ئه‌م ته‌سه‌بیحه‌ نیه. گه‌ر یه‌غانه‌ کۆنه‌که‌ی هه‌لبه‌دیته‌وه، به‌ده‌میان و رهنگه‌ به‌سه‌دان ته‌سه‌بیحی تر ببینی که وه‌ک شاره‌ مار به سهر په‌کتر‌دا پینچ و لوولیان خواردوه. له‌هه‌موو رهنگیک. به‌تایبه‌ت سه‌وز. له‌هه‌موو ئه‌ندازه‌یه‌کیش. درشت و

دهسته کلیل

ورد. باجی گهر که سیکې زور خوش بوویت، وک دیاری ته سیحی بو دهب. ته سیحی گهرم و نارمقاوییه کان. نو دنکانه ی نومنده بو دوعا کردن له او مشتې باجی دا سووری خوین داوتموه که ئیستا که پش سهر مرای تیپه رینی سالان، هس سرته - وشهکانی باجیان له گویدا دهر ریگنیته وه. نو سرتانه ی به پیچه وانه ی هومید و خونی باجی، قست نه یان توانی بهر به کاره ساتهکانی دنیا بگرن.

من جاری وایه سهرم به باجی سو رده مینن. باشه بو دهبی کاره ساتهکان نه مینن؟ مه گهر نهک نومیکه نوان هزاران ساله هس و دهی شمینن! من دلنیام به دریزی میژوو به سدان و هزاران ... باجی تریش هس بوونه که وک نو نم نارمزو و میان له دلا بووه. من دلنیام که باجی به سهر حزیکې مندالاندا که وتوه. نمه له نه قلوه نایت، له هسته وه دیت. پوچ گهر اییه که ی باجی له سهر هست راوستاوه. روژیک بریار ددهم نمه ی پی بلیم. هینستا نه گه پش توومه بهر دهر گای ژور که ی پشیمان دهبه وه. لیوی خزم ده گهرم. با لیگه رینن نویش هس. ریک وک چون کاره سات هس.

نو خانوه ی نو تیا دهژی، خانوویه کی یه کجار قه دیمیه. به دیواری نه ستوری یهک میتریه وه و به پنجره داره سهوزانه وه ریشال ریشال هه لگه راون. به گو یسه بانه داته پیومه گهر ناوها پروات، نومنده ی نه ماهه بگاته زوی کولانه که. به لام نمه نو شونیه باجی یه کجار دلی پی خوشه. مندالهکانی لی گه راون لهوی بیت. له بهر باجی لیگه راون گو یسه بانه که پش وها بیت. باجی به ناییت به نیو شهوان به ژورمکاندا ده گرن، دهچ له حوشه که ی پشته وه دانه نیش، بونهکان شینانه هه دمه ژو و جاری وایه کونه دیواریک وها له گهل خوی دمی که کاتیک ده گه ریته وه، تیشکی هتاو زهر دبووه. باجی جاری وایه کامیرا چوار گیگابایتیه که ی ده هینن و له کونانه پش وینه هه دمه گه ریته وه. مندالهکانی سهری لیرا دمه شینن.

به لام من دلنیام گهر نم خانوه نه ی، گهر نم دلنیاییه و نم عشق و حز و ناسو دیمیه باجی له خانووه دانه ی، نو دلته نگیهکانی نویش بو هه میسه وندهن. نو له سهر خاکی خوشحالییه وه، دلته نگیهکانی بهر مو دنیا بهر ی دهکا.

دەستەكلىل

ئەم خانوۋە نەبى، كۆترى دلتەنگىيەكان نە شوئىنكىيان ھەمىە بۆ فرىن و نە شوئىنكىيان ھەمىە بۆ
نىشتتەوہ.

من شور شگنیرم!

من شور شگنیرم. من له شور شگنیر بوونی خوم په شیمان نیم. وا بیرده که موه هر مرؤقیکی شهریف لهم گهردونه دا که نیمه ی تیدا دهژین ده بی شور شگنیر بیت. تهنانهت نه گهر شور شگنیر بوونه که پیشی قهت نه گاته هیچ نه جامیک. نهو له راستیدا ده بی شور شگنیر بی چونکه شور شگنیر بوون پیش نهوه ی گه یشتن بی به نامانجی، بریتیه له شیوازی دروستی ژیانکردن. له راستیدا نیمه دهژین نهک له بر نهوه ی به نامانجیک بگهین، به لکو له بر نهوه ی به شیوازیکی دروست و شیوا ژیانمان به سه بر دبئی. ههروه ها من دیسان بیرده که موه مرؤف کاتیک دروست ژیانی کرد سه ر نهجام به نامانجی خوی دهگا، گهر تهنانهت هزار سالیش بخایه نی!

به هر حال!

نه مانهم گوت له بر نهوه ی پیتان بلیم من کیم. نیستا بیگومان نیتر به جوانی له من گه یشتوون. راسته من شور شگنیرم، شور شگنیر یکی بی ناکام و بی کارنامه ی قبولی، به لام شور شگنیر یک که ههیه و ریک له تهنیشت نیوه دا دهژی. له هه مان کۆلان که نیوه ی تیا دهژین، دراوسنییه کی دیوار به دیواری نیوه. وایر نه که نهوه زور سهیر و سه مرم. نا، به پیچه وانه وه منیش وهک نیوه نان دهخوم، دهخوم، دهچمه ناودهست، کارده کهم، تورده بیم، پیده که نم، دهگریم، دهخومه، چاو له ژنی خه لکی ده کهم، پشته مله ده دویم، دهترسم، نیوه شهوان به دم خهوی ناخوشه وه راده چله کیم ... ههتا دووایی. نهدی، منیش مرؤقم، به لام رنگه که میک

دهسته‌کلبل

جياوازتر. ئه‌ویش ئه‌وه‌یکه یه‌که‌م: زۆر سه‌رنجی ده‌وروو به‌رم ده‌دم، دوو هه‌م ئه‌وه‌یکه خه‌یالم زۆر ده‌مچینه سه‌ر داها توو. لای من 'نیستا' زۆر بێمانایه و 'داها توو' زۆر پڕ مانا! له‌ ئیو هیشدا، واته نیوان نیستا و داها توو منم و خه‌یاله‌کانم. لای من 'داها توو' شتی که وه‌ک هه‌موو 'بوون'. لای من نیستا و ئه‌وه‌ی له‌ نیوان نیستا و داها توو دا هه‌یه، ته‌نیا به‌ داها توو وه‌ مانای په‌یداده‌کا. بۆیه گه‌ر رۆژیک ریگات که‌وته سه‌ر ریگام و به‌ری که‌وت لیت روانیم، ئه‌وا به‌تووش ئه‌و شوقه‌وه ده‌بی که وه‌ک تیشکی که‌ی نادیار له‌ چاوه‌که‌مه‌وه ده‌دره‌وشتیته‌وه. به‌لام نه‌ترسی! نا، ئه‌م شوقه‌ ته‌نیا هی منه و جاریکه هه‌یج ره‌بیتی که‌ی به‌ دونه‌ی ده‌روه نیه. من وه‌هام! یانی بریارم داوه وه‌ها بم. گرینگیش نیه تاکه‌ی. لای من گرینگ ئه‌وه‌یه که مرۆف ده‌بی هه‌ولبه‌دات جوړیکی تر بژیته. ئه‌گه‌رچی ته‌مه‌ن زۆر کورته و به‌شی هه‌موو خه‌یاله‌کان ناکا. گه‌ر ده‌شپرسن چۆن بوو من وه‌هام لیهات ده‌بی بلێم که به‌ جوانی له‌بیرم نیه. ئه‌وه‌نده ده‌زانم کاتیک می‌مندال بووم شو‌رشی سالی ۵۷ ده‌ستی پیکرد و له‌ مالی ئیمه‌ گه‌رمه‌کان رۆژ تا ئیواره خه‌ریکی قسه و باسی سیاسی بوون. منیش له‌ ته‌نیشتیاندا داده‌نیشتم و گویم بۆ هه‌له‌ده‌خستن. به‌راستی سه‌رم به‌ زیره‌کیان سو‌رده‌ما. های که‌ چهند حه‌زم ده‌کرد منیش وه‌ک ئه‌وان بدویم و بتوانم ئه‌و هه‌موو رووداوه‌ بی سه‌رمو به‌رانه‌ی له‌ده‌روه روویان ده‌دا ئاوه‌ها له‌ رسته‌که‌اندا کۆبکه‌مه‌وه و ئاراسته و جه‌هه‌تیان پێیده‌م. جگه‌ له‌مه‌ له‌بیرم دئ چنده رقم له‌وه بوو که هه‌میشه له‌ ده‌روه‌ی نیگا و کۆر و قسه‌و باسه‌کانی ئه‌وان بووم و که‌سیان گووییان نه‌ده‌دامی. منی ته‌ریک، منی لاکه‌وته. بگه‌ر ته‌نیا ئه‌و کات ده‌یانینیم که‌ چاییان ده‌ویست، یان په‌رداخیک ئاو! ئه‌مه‌ بووه هۆی ئه‌وه‌ی به‌ دزیبه‌وه بچم کتیبه‌که‌انیان بخوینمه‌وه، ئه‌گه‌رچی به‌راستی هه‌یچیان تینه‌ده‌گه‌یشتم. هه‌تا رۆژیکیان کتیبی چیرۆکی مندالکی چینی بینیم که‌ ده‌با په‌یامیکی نه‌ینی و گرینگ شو‌ر شگێرانی چینی له‌ شوینیکه‌وه بۆ شوینیکی تر راگوژی. له‌و رۆژوه ئیتر زانیم که‌ چارهنووسی من و ئه‌و منداله‌ بوو به‌ یه‌ک چارهنووس: راگواستی په‌یامی شو‌ر شگێران!

به‌هه‌ر حال!

دهسته کلیل

به لّام سهره رای هه موو ئه مانه با به ئه سیایی باسی رو داوایی ژیا نی خۆم بکه م بۆتان. تکایه با له ناو خۆماندا بمینتیه وه! راستیه که ی ئه وه یه من جاروبار هه ست به پشه یمانی ده که م. پشه یمانم له وه ی روژیک له روژان گویم له قسه ی گه ره کان گرت، ناخر ئه وانه ی من گویم لیده گرتن ئیستا هه یجان ئه و روژانه یان له بیرنه ماوو هه ر هه موویان بوونه ته بازرگان و خه ریکی ژیا نی خۆیانن. وه ک بیستوو مه به دزی شه وه ژن و شتی وایش ده به نه وه و له گه لیا ن راده بوێرن. گوا یا له سه ر پاره جوینیش به یه کتر ده دن و به سالانی سال وه ک مندال له یه کتر ده تو رین. پشه یمانم له وه ی روژیک له روژان کتییی ئه و کوره منداله چینی هم خۆینده وه و سه رم به جورئت و ده موچاوی چلکنی سو رما و بریارم دا منیش وه ک ئه و بم. پشه یمانم چونکه راسته من بریارم داوه تازه شو ر شگێر بم، به لّام شو ر شگێر نابێ له کومه لگایه ک دا بژی ژیا نی زو ر ئاسایی دیته به رچا و سه ره رای تته به رینی سالانی سال، شتی وه ها رو نادا که دلی پیاوی پێ خۆش بیت. هه لبه ت بیستوو مه که ده لین شو ر ش ریک له و کاتهیدا دی که کس به ته مای نه یه. به لّام با قسه یه کی دلی خۆمتان پێ بلّیم، به رای من ئه مه قسه ی قوره! شو ر شیک نه توانی پێش بینی بکه ی له راستیدا شو ر ش نه ی و ئه وه زیاتر له دیواریک ده چی به سه رندا ده رو خ. پشه یمانم چونکه ئیستا به تته به رینی زه من و کات و پیربوونم، به راستی له کات گه یشتوو م و هه نوو که یه ده زانم هه زار سال و اتای چیه. ئیستا ده زانم که هه زار سالی تر من لیره نیم و بگه ره رنگه وینه که یشم به سه ر هه یج دیواریکه وه نه بینرئ (سه ره رای قه یسه چه ییم). هه لبه ت ده زانم که کاتی خۆی و توومه ئی مه سو و ته مه نین و به ته مای هه یج نین، به لّام وه ک ده زانین هه موو مرو قئیک، به شو ر شگێر مه کانیشه وه، چه زیان له جو ریک وه به رچا و که و ته. من ده زانم ئیستا که خه لکی کۆلان له ناو ماله کانی خۆیان با سم ده که ن و پشته م له سه رم ده دو ین، ده زانم من به نه ینی ناسراوترین سیما و که سی ئه م گه ره که م، به لّام ئه مه ته نیا ماوه یه ک خۆشی ده به خشی و که مکه م که مه رنگ ده بینتیه وه. نا، من وه ک مرو قئیکی شو ر شگێر پێو یستیم به سه رنجی زیاتره، سه رنجیک به قه ده ر ئه قسه و هه یوا یه تانه ی هه مه. که ئه مه یش نه بوو ئیتر پیا و جاری وایه پشه یمان ده بینتیه وه!

دهسته کلیل

رهنگه پرسپار بکهن کاتیک ئەم ههسته رووم تێدهکا من چی دهکهم. دهبی بَلیم: یهکهم، ترسه جار به جار بیهکهی وا باسم لیکرد وهها گهوره دهبیتهوه که دهچمه ژوورمهکهی هه ره پشتهوهی مالهوه و بۆ ماویهکهی زۆر لهوئ به تهنیایی و له تاریکیدا دادهنیشم، دوو ههم، بتله نارمهکهم ههلهگرم و دهستهکهم به خوار دهنوهی. با نهوتان پئی بَلیم هیچ شتیک بهقهدر بتله نارمق لهم کاتانهدا کاریگهر نیه. ههر نهونده سهرتان گهرم بوو، ئینتر پهشیمانی دهرهوتیهوه و له ناو گریانی بیدهنگ و فرمیسکه گهرمهکانی خوتدا تیدهگهی که بهراستی چهنده مرۆقیکی وهفادار و بهنهمگی و پهشیمانی تهنیا خهیا ئیک بووه و بهس. تیدهگهی که نا، نه پهشیمانی له گوێگر تتی قسهی گهورهکان له کاتی شۆرشێ ۱۵۷ و نه خویندنهوهی چیرۆکی ئەو منداله به غیرهته چینییه. ههنا پیکهکانیش زیاتر ههلهدی و بتلهکه زیاتر خالی دهبیتهوه، پیاو سورتر و سورتره لهسهر بهلئینی سالانی سال لهوه پیشی خوی. وه چهنده لهم کاتانهیش دا من دلخۆشم بهوهی که خۆم و نهبووم بهوانهی وا ههر نهوندهی چاویان به پاره و پوڵ کهوت و سهرنیزه سهرکوتهگریان بینی، وازیان له ههموو شتی هینا و بوون بهو بازارگانه چاوچنۆکانهی نه له پاره و نه له ژن تیرنابن. بهرای من لهم سهردهمهی ئیمهی تیادهترین، ببوره منی تیادهژیم، نارمق و شۆرشگیری دووانهی یهکترن. تهنیا نهوه له کاتی پهشیمان بوونهوهکاندا فریات دهکهوئ و دالدهت دهدا. نارمق وهها بههیزه که من تهناوت ئەو دهسته رفیقانهم ببینیوه، نهوانهی فریان به شۆرشگیرییهوه قهت نهبووه، کاتیک دانیشتون و خوار دوویانهتهوه بهسلامهتی سهری شههیدان ههلیانداوه، یاخود ههتا سهریان گهرم بووه باسیان له داهاتوو کردوو! له لای من نهوهی نارمقی دروستکرد، گهر بۆخویشی نهیزانیی، بهلام شۆرشگیری بووه. شۆرشگیری پشت و پهنا ی شۆرشگیران له کاتی تهنیایی و ترس و پهشیمانبوونهوهکاندا.

بهلام خراپه ی نارمق لهوهدایه سهر نهجام بهرتدهدا. خۆ نایشتوانی ههمیشه بیخۆیتهوه. بۆیه کاتیک دیسان پهشیمانی روت تیدهکاتهوه، دهکهویتهوه بهر شالوی هیرشی بێرهمانهی. من له دونیادا رقم لهم ههستهیه. ناخۆشترین شته. وهها تیکمهدها نهبیتهوه. بۆیه بهناچار ههمیشه بتله نارمق له مالهوه ههیه. بئی نهژمار. جهشارم داوه. دهیشزانم کاتیک دهخۆمهوه، بۆنهکهی

دهسته کلیل

لهم سمر تا ئهو سمری کۆلان دهر و ههموو دراوسیکان ئهو شهوه باسی من دهکه نهوه. به لأم وهک گوتم چارم ناچاره. قسه و قسه لۆک باشته له زالبوونی ههمیشهیی ههستی پهشیمانی. قسه و قسه لۆک باشته له لهبیرکردنی تاقه شوڕشگیری گهرک. گویم لئیه دراوسیکه مان به دهنگی بهرز ده لئ "ئههااا!... دیسان ئهو کهره خوار دهبهوه بۆ ئهوهی له جاران که تر بیت!"

"که تر بیت!" عهجهب رسته یکه! که واته من کهرم. هه لدهدم زیاتر بهم رسته یه دا رۆبجم. ریک لهو سمری کۆلانه که مان پیاویکی نهوتفرۆش ههیه که خاوهنی کهریکه. کهریکی سپیی چلکن. ههموو رۆژیک به چهند تهنه که نهوتهوه له کۆلانه کهوه به بهردهم مآلی ئیمه دا تیده پهری. کهرکه هانکه هانکه یهتی. باری قورسه. قهتیش سهر بهرز ناکاتهوه. سهر داده خا و ریک بهو ریگیه دا دهر و وا خاوهنه که ی پیاوی لئی ده خورئ. که واته من ئه گهر که تر بم ده بی یه کهم، کهسیک من لیده خورئ که له نهوتفرۆشه که زیرمکتره، دو وههم، هانکه هانکی من لهو کهره زیاتره، سهیهم، من لهو کهره سپیبه چلکنه زیاتر سهرم داخستوه! ئهم بیره ده متر سنئ. رادهیم و به ناو ژوور که دا شیتانه خوله خۆم. سهر ئه انجام دهگمه ئهو ئهجامه ی که لهم گهر که دا ته نیا ئهو پیاوه ناژی. دیته وه بیرم هه ندئ پیاوی تر هه ن زۆر ریزم ده گرن و کاتی که به لایاندا تیده پهرم چهنده به ریزه وه لئیم دهر وانن و به حورمه ته وه سلۆم لیده که من. ههروه ها ئاگام لئیه دۆسته قه دیمییه کان چهنده به ده ممه ون و ئه وانیش ریزم ده گرن، هه رچهند هه میشه له چاوه مکاناندا جۆریک له نارازی بوون له دۆخی من ده بینرئ. ئه وانه ی که زۆر تر منیان وهک خۆم ده وئ نهک وهک بیرم کانم. دیار ده یه کی سهیر، ئاخر من به بی بیرم کانم و به بی ئه وه ی هه تا ئیستا هه بووم، چیم؟

هه لبهت با ئه وه یشتان بۆ با سه که م که من تا ئیستا چهن دین جار گیراوم. بنکه یه کی پۆلیسی نه ئینی که ته نیا چهند کۆلانی که له ولاتر مه یه تا ئهم ساته وه مخته چهن دین جاریان گرتووم و له ژوور کهانی ئهو بینایه یان خنیوم. که دین به ماشینیکی ره شه وه دین. دو وانن، به دوو ده مانچه وه. له زهنگی ده رگا که مان ده دن. به حورمه ته وه داوام ده که من. با ئه وه بلیم که هه میشه ژنه که مه ده رگیان لیده کاته وه. منیش ئارام جل و بهر که که م له بهر ده که م و له گه لیان

دسته‌کلیل

ده‌کەوم. ئۆتۆمبیلەکه هەمانی جارانه. هیچ فەرقی نەکردوو. بۆنی سیگار و ئارەقی لەش تیاپا پەنگ دەخواتوو. شۆفیرەکە لە ئاوێنەکەوه لێم دەروانیتوو و وەک هەمیشە دەلی "ها حاجی، چه خبر؟"

حاجیش وەک هەمیشە هیچ خەبەریکی پێ نیه. حاجی وەک گەرەک، وەک هاوڕیکانی، وەک بێتە ئارەقەکانی، وەک بنکەیی پۆلیسی نەینی و وەک ئۆتۆمبیلەکه هەر ئووێ جارانه،... به بێ هیچ چەشنه هەوآلیکی تازه. هیچ چەشنه هەوآلیک،... نه بۆ ئومان و نه بۆ خەلکی گەرەک.

دووانیوهر رویهک منیشهکان بردیان

دایکم ههمیشه له نیوان دهرگاگمه سهره ناتکیهتی. ههستهکا لهم ژوورهدا خهریکه شتیکی دهگمن دهقهومی. شتیکی وهک کارهسات. کورمهکی له جاران ناچی. له کاتیکدا گلینهی چاوهکانی بچوک دهکاتهوه و ورد ورد سهرتاپای بهسرهدهکاتهوه، لهبر خویهوه ئهم رستهیهی گورانیهکی حهسن زیرهک دهلتهوه،... به چریه و به ئهسپایی: "قهستهم به سوورتهی عهممه / دایکم دلهم پر له خهممه!"

من که به جوانی گویم له گورانیهکیهتی، لام وایه دایکم وهک ههموو دایکانی تری دونیا لهخووه خهمی کورمهکانیان دهخون. به تاییهت دایکی من. ئهو دهبی لهمه تیبگا گهر قهراره شتیکی دهگمن روودات، بگره گهر کارهساتیش بیته، کهواته دهبی روودات! چی باشتر له روودای دهگمن؟ مهگهر ئهو نازانی بناخهی دونیا لهسر ئهم رووداوه دهگمنانه راوهستاوه که به سهده سال جاریک روودهدهن؟ جا چ چاک چ خراب.

بهلام دایکم وازناهینی. لای ئهو، وهک ههموو دایکانی تر، گهر دهگمنیک ههبی مندالهکیانه، نهک شتی تر. ئهوان دونیایان لا خووشه، چونکه بوونههریک به ناوی مندالی ئهوان پیی تی ناوه و به ههنگاوهکانیان به سهر خاکهکهیدا ههنگاوهلدین. ئهو روژی چهندین و چهندین جار به بیانوو و به بی بیانوو دهرگاگه به نارامی و به ناستهم دهخاته سهر

دهسته کلیل

پشت و، له ناو تهم و مژى تهنكى ژوورمه كهدا بؤ ههيكلمى من دهگهرى. منىك كه ماومهكى چاكه لهویم و، بهدهگمهن چۆلى دهكم.

لام وایه ئهو رووداوه دهگمهنه كه بهلینه لهم ژوورهدا رووبدات ئهوهنده دهگمهنه گهر دایكم به سهدان روژى تر و روژانه به دهیان جارى تر درگاكه بكاتهوه و له من و له ژوورمهكه بروانى، ناتوانى بیدوژیتهوه. دایكان ههمیشه دوواكهسانن میژوو دهخویننهوه.

بهلام سهبارمت به رووداوه دهگمهنهكه. من پیم وایه یهكیک له دهنگه كه منینهكانى ژیان، ویزهویزی میشه له سهر شووشه ی پهنجره له گهرمای دووانیوهرویهكى هاوین له كاتیکدا مروف له ژووریکى خهلوتهدا به تمنیایى دانیشتوووه و بیناقتى سهرى پیههنگرتوووه. له ژووریکى گهرمدا كاتیک تنۆك تنۆك ئارمقت لینهروژى و لاجانگ، دهورى گهردن، بن بال، ناو پشت و سهر سینگت بوونهته بهستینى جوواره دیار و نادیارهكان.

من به سهدان جار له وهها ژووریکدا دانیشتوووم. به تاییهت لهم سالانهى دووايیدا كه دونیا تا هاتوووه گهرمتر بووه و باران و بهفریش كهمتر و كهمتر. ههست دهكم ویزهویزهكان پى به پى ئهم گورانه، دلیرتر و دلیرتر بوونه.

لاى من ژیان بووه به ویزه و، ویزه به ژیان.

ئهمتهى لهبیرم دى زور به ئاسانى ههمیشه كتوپر خوم بهتمنیا له ژووریکدا بینیهتهوه. لهسهر كورسییهك له قوولایى هۆدهكه له كاتیکدا گهرما تنگی به ههناسهم ههلچنیوه و، چاوهمكانم ئهبلهق قهتیس ماون. لهوبهیشهوه، دهنگى ویزهویزی بى برانهوهى میشیکیش لهسهر پهنجرهكه كه ههموو گوپى من و ژوورمهكى زور نامهردانه ئاخنیوه. دلنیايشم دایكم گهر ههزاران جارى تر دهركاكهم لیبكاتهوه، گوپى لهم دهنگه ناوازمیه نابیت.

به دریژایى ژیان زور گوپم بؤ ئهم دهنگه ههلهختوووه. بهدهست خوم نهبووه. له ژوورمهكهدا لهههر حالهت و لهههر دۆخیکدا بووبینم، ئهوا ئهو دهنگه بووه سهرنهجام بهسهر مندا زالیوووه و منى لهگهله خوى بردوووه. ئیستایش له پاش ئهو ههموو ساله، بهى ئاكامه گهیشتوووم كه فهلسهفه و نییهتیک لهپشت ئهم رووداوه دووپاتكراوهوگرینگه ی ژیانى مندا ههبووه. گهر دهپرسن مهبهستم له فهلسهفه و نییهت چیهه دهبى بلیم من لهمیزه بهى ئاكامه گهیشتوووم، ئهو

دهسته کلیل

ویزه ویزه، پیوهندیکی شاروهی به مانای راسته قینهی 'بوون' لهم سردهمهی ئیمه دا ههیه!
پیوهندیکی که منی دوزیوه تهوه و ههولدهدا له ریگای منهوه بیی به کۆلهکهی سره مکی
راوهستانی ئاسمانی ئهم سردهمه.

پیتان سهیر نهیی وا دهلیم. من پیم وایه ئهو ویزه ویزه نهک دنگی شاروهی ههبوونی من لهم
ژوردهدا، بهلکو هی ههموو ئهو مروقانهیشه له دهرهوهی ئهم ژوردهدا دهژین، با خوشیان
بهمه نهزانن. پیتهم سهیر نیه نایزانن، ئاخو ئهو ویزه ویزه دهنگیکی نیه ههموو کهس بتوانی
گوئی بۆ ههئاخا و به قوولی بییری لیکاتهوه. گوئی و سهرنج و بییری خوی دهوئی. لهو گوئی و
سهرنج و بیرانهی که وهک خویان له خویان دینه دهر و، دهین بهوهی که ههیه و
له بهر ده میاندایه و دهیبینن و دهیبیستن.

لای من، ئیمه ی مروق به پتجهوانه ی ههموو ئهو شیعرا نه ی بۆمان ههلبهستراوه و ههموو
ئهو چیرۆکانه ی فیلسوفهکان له سهرمان باسیان کردوه، ئهوهیکه گویا سهرچاوه ی عهقلین
و کهله سهرمان ئهو شوینهیه ئهقل خوی تیا ههشارداوه، شتیکی نین زیاتر له ویزه ویزی
میشتیکی له دووانیوه رویهکی گهرمی هاوین له سهر شووشهیهکی چلکنی رووهوه کۆلانیکی پر
له خۆل و له زبل و پر لهو بنیادهمه تر سنۆکانه ی که ههموو ژبانیان تهنیا مالهکه یانه و ئهو
کۆلانه ی پیای دهروئن.

دیسان تکایه زویر مهن وا دهلیم! من ئهوتته ی له بیرم دئی، ئهم ژورره و ئهو کۆلانه به
ههموو زبل و مروقه سهرکهانییهوه، ههن و دهلیی بهلین نیه قهت کۆتاییان پی بیت. من و
ئهو ننه له بیرمانه که ی له دایک بووین و نه له سهر ئهو باوهر میشین که رۆژیک دهمرین.
ئیمه تهنیا ههین. ئهوه ی دهیزانین 'ههبوون': ههبوونی ههموو رۆژه ی من لهم ژورره و،
ههبوونی ههموو رۆژه ی ئهو ننه لهو کۆلانه، بهو ئاسمان رهنگ ههلبزرکاوه له ناو شهپۆلی
گهرمادا که ههموو رۆژی ههتا ئهوپهری خوی دهکۆلی. ئیمه ههین چونکه بوونمان پندراوه.
ئیمه نین چونکه دهمانه ی بیین.

با لیتان نهشارمهوه که من به وردی سهیری سهمای میشهکانم کردوه. جاریکه با بلنیم
ههموویان پیکهوه له سهر شووشهکان دهست ناکهن به ویزه ویزه کردن. ئهوپه رهکه ی چهند

دهسته کلیل

دانه یه یکن. وهک بلئی سهای ویزهویز، سه مایه کی به کومل نیه و ئهوان به شنیومه کی خورسک له ئه زلمه وه ریزی ئه م یاسایه ده گرن. ئه وه ی دهیه وئ دهست پیبکا، سه رتا دوای دهوریکه کراوه ی خولانه وه له ژوورمه کدا به پله خوی به شوشه کدا ده کوتی و ئه وسا ده سته جی ده کهنیته سورخواردن و ویزهویزیکی شینانه له سه ری. میشه که به هه موو چاومه کدا هه لده خلیسکی، له م سه رموه هه تا ئه و سه ر، چه پ و راست،... سه ر و ژیر. پاش ماومه ک کتوپر له شوینی کدا ده چه قی و ئارام ده بیته وه. وهک بلئی گوئ هه لده خا بزانی ده وروو به رمه کی چون ده روانه سه ماکه ی و کاردانه وه و رایان له سه ری چونه. پاشان، شینانه دهوریکه تر ده کهنیته وه گه ران و ویزهویز. دیسان ئارام ده بیته وه. ئه وسا زوره ی دهورمه کانی تری له چاو دوو دهوره ی یه که م که میک ئارامتره. جاری وایه له شوینیکی تاییه تی سه ر شوشه که ده سوریته وه و جاری وایشه له گوشه یه کدا وه ها بیده نگ خوی کرده کا گه ر سه رنجی نه دهی پیته وایه له میژره رویشته وه و ونبووه، به لام نا،... ئه و هه ر له وئییه. ئه و، دهوانی به سه عات له سه ر چاوه شوشه که به مینیته وه. با ئه وه یه بلیم هه ر له م گه شتانه یه یه دایه به یه کدا ده پسن. ئه و به سه ر یه کی تر دا، یان یه کیکی تر به سه ر ئه ودا. جاری وایه به کولی یه کتره وه هه موو پانئایی شوشه که دیسان به سه ر ده کهنه وه.

میشه کان له هه موو جوړیکن: چوکه، گه ره، شین، قاوه یی، سه وز و هتد. به چاوه سوور و رنگاوور منگه گه ورمه کانیانه وه. ویزه ی میشه سه وزمه کان که له هه موویان گه وره ترن، له ودا نیه. کهر و کاست ده کا. خو کوانه کانیسیان به په نجه رمه کدا ئه ونده قورسه، راتده چله کینی. راجله کاندنیکی پر له دلخوره! پیته وایه شوشه که حه تمه ن درزی بر دووه،... که نه ییر دووه. به لام راده یی و به و گه رما کوشنده یه له چاوه که ورد ده بیته وه. ئه وسا له جیاتی درز، گوومه یه بی ئه ژماره کان ده بینی. ره ق ره ق. جاری وایه به نووکه چه قو ده یانکرینم. گوومه یه کانی پر له بوونی نیمه!

تا گه رما زورتر، که یفی ئه وان زورتر و حه زی رووانینی من زورتر و کولانی خه لوه ته له مروقه تر سنوکه کانیسی زورتر. من له میژره به و ناکامه گه یشتووم که ولات تا ساردرت بیته و به فر زیاتر، ئه و خه لکه که ی نازاتر و به خته وهرترن. زور ساده له به ر ئه وه ی له وه ها

دهسته کلیل

ولایتیکا نه میث دهسته کهوئ و نه نیوهرویهکی گهرم تا پیاو له ژووریکې ناروقاویدا دابنیشی و گوئ له ویزهویزی خه مگینیان بگری. که میثیش دهست نه کهوت ئیتر بوونی ئیمه لهوان ناچی و بهناچار دهبی له شتیکی تر بچی. بهرای من 'بوون' له ههر شتیکی تر بچی، جگه له میث، خوئی له خویدا نیعمهت و دهستکهوتیکی گهوره و ناوازمیه. یه کجار ناوازه. خو نه گبه تییه که لیره دا راناو هستی. بهدبهختی ئه کاته زیاتر دهبی که دهبینی میشهکان دهبن به نیچیری بوونه موریکې ناحهزتر و ناشیرینتر له خوین. بیگومان دهزانن مه بهستم چیه. ئه ری! مه بهستم جالجالوکه یه. ئه لاق دریزه جهسته بچووکانه ی له هممو شوینیکې ناو ژووره که و به تاییهت له نزیک و سهر پنجه ره که، به سهدان داوی دیار و نادیاریان ناوتمه وه. ئهوانه ی که قهت پهلمیان له خواردنی هیچ نیچیریکې خوین نیه. وهک بلئی ئه ونده ی چیژ له چونیته ی پیوه بوونیان و له سهرکردنیان دهبینن، له خواردنیان نا. بیچاره 'بوون' ی ئیمه!

من جاری وایه زور گه مزانه پیم و ابووه گهر ههستم و هیلانه ی جالجالوکه کان تیکدهم، ئهوا دهوانم بهر به قوولبوونه ی کارساته که بگرم. بویه ههستاوم و شیتانه هممو هیلانه که بیانم تیکداوه. بهلام دوواتر بینیمه به سهدان داوی تر ههر لهو ژووره ناشنایدها هه من که من تاویک له مه مو بهر پیم و ابووه ناقم تیا نه هیشنبوووه. ههر من نیم لهم ژووردها گویم بو میشهکان هه لختوووه.

میشهکان لیم دهنیشن، دهست و روومهت و لیوم دهگهزن، دهیلینسنه وه. به قاچهکانیان بالهکانیان دهسرن و لووتیان داده ژمنن. چهند ههنگاو دهرژن و راده وستن. کورت به دهرمدا دهرن و بون به نارقه ی بهتای له شمه وه دهکن که تیکهل به چهوری و به خانه ورده داته کاومکانی جهستمه وه بووه. قاچهکانیان تا نیوه له نارقه که دا روده چن. له خوشیا جاری وایه هه لده خه نه وه و خو به یه کتردا دهکوتن. ههوا بونی ئهوان ددها، زیاتر له من و له بنیاده مهکانی دهرموه. هممو شتی تا ئهویهری خوئی میشاوی دهبی. دونیا، واته ژووره که ی من، رنگ و بون و تایی میث دهگری. میث تا دئ زیاتر بهو ناکامه دهگم که مانا و نامانجی ژیانی من شتیکی

دهسته کلیل

نیه جگه له بهر هوبیر چوونی ئه رووداوه دهگمهنه یاخود به زمانی دایکم ئه کارساته ی وا قهراره روودبات.

دایکم که له تیکدانی هیلانیه جالجالۆکهکان بهکجار دلگرانه و بو قهره بوو کردنه وه ی گوناحهکانی من پهستا پهستا نوێژ دادهبهستی و روو له قبیله داموانه بهرز و نهوی دهبیتهوه، به مؤرمکهوه له دهرگا نیوهکراوکهوه لیم دهروانیتهوه و دهلی شهمی محهمهد بتگری که هه ئه جالجالۆکانه لهدهست کافر رزگاریان کرد. منیش که ئه چیرۆکه هه له مندالییهوه بیستوه، به دایکم دهلیم چارمان نیه و دهبی چیرۆکیکی پینچهوانه ههلبهستین. دایکم لیوهکانی به نیشانهی دوا بهپهله دهجوآینی و فوویهک به دهوری خویدا دهکا. من که دهزانم دایکم له گهمزتره له شته بگا، دیسان نیگام دهخههوه سه شوشهکان. میسهکان وهک ههمیشه له دوای دیتی دایکم به رقیکی زورترهوه له سه شوشهکان و له ناو ژوورمهکه دهکهونه خولهخول. به سهدان میس دونیا تاریک دهکمن و کولان و مروقه ترستۆکهکانی دهرهوه بو ماومهیک لیم وندهین.

رادهیم. ههسته دهکمه ئیستا ئیتر ومختیهتی. وهختی روودانی رووداوه دهگمهنهکه. به ناویاندا دهکهومه پیاسه. لیم دهالین. شیتانه تهوافم دهکمن. لیم دنیشن. دیسان دهفرنهوه. دهستیان پیادهگیرم. دهستم به ناو جهستهی پر جولایاندا دهگری. له پورههنگ دهکمن. دلنیام ئیستا رووبهری جهستم پر بووه له گوومهیش. بهلام گوی نادهمی. بیگومان گه دایکم ئیستا لیم بروانی، به میسهکانی دهرهوه له کووپیهکی گهوهی ههرمی ناسا دهکمه. کووپیهکی گهروکی ناو ژووریکی گهرمی دووانیوهرویکی هاوینی بهکیک له سالهکانی پر له بیئاقهتی مروقه.

دلنیام ئیتر ئه ساته موخته کاتیتهتی. زهمه گهپیوه. کهسیک، که ئهوش من بم، دهبی شتیکی بکا. وهک بلنی میسهکان ناگیان لهم بریاره دهروونیهی من بیت، شیتانهتر لیم دهالین و به دهرمدا دهکهونه فرین. بهرمو دهرگاکه دهرۆم. گویم پره له دهنگیان. ناگام لیه دایکم لهسه بهرمالهکهی خوی دهرنی و دهکهوینته گریانیکی شیتانه. وهک ههموو ئه دایکانه ی وا درهنگ له مانای میژوو دهکمن. بهلام من گوی نادهمی. من غهرقی سهمای میسهکانم.

من و طبقه کارگر

من مدتهاست به این نتیجه رسیده‌بودم که طبقه کارگر انقلاب نخواهد کرد. به نظر من آنان تنها به مصاف دشمنان طبقاتی خود خواهند رفت تا آن جایی که بتوانند حق روزانه خود را بگیرند. همین و بس. بیشتر از این، ادامه راهی وجود ندارد! طبقه کارگر هم مثل همه طبقات و اقشار دیگر در نهایت معامله چی اند. نمی دانم چرا همه فیلسوفها از قدیم به چیزهای دیگر بند کرده‌اند، از جمله به اینکه 'من می اندیشم پس هستم'، یا 'انسان محکوم به آزادی است'! به نظر من می بایست می گفتند 'من معامله می کنم پس هستم'! یا اینکه 'انسان محکوم به معامله است'!

البته این به این معنی نیست که آنان، یعنی کارگران، تولیدکنندگان اصلی جامعه بشری نیستند، یا اینکه مارکس در توضیح نقش آنان در تولید و در مناسبات اجتماعی راه غلط را رفت، نه اتفاقاً همه اینها واقعیات محرزی اند و من بشدت بدانها باور دارم، اما به نظر من این موقعیت و نیز نقش کلیدی آنان، آنان را به آن انقلابی که روشنفکران کارگزرده ما بدان باور داشتند، رهنمون نخواهد کرد. من فکر نمی کنم طبقه‌ای بخواد، بفرض اینکه هیچی

دهسته‌کلیل

ندارد از دست بدهد و اما همه چیز را دارد تا تسخیر کند، به چنان عملی دست بزند که کل تاریخ را از سر تا به پا تغییر دهد. چنین چیزی محال است.

شاید بپرسید بسیار خوب آقای کرکری خوان سیه بین! خوب آمدیم و پذیرفتیم، اما لطفا دلايلتان چیست. باید بگویم دلایلم خیلی ساده‌اند. و البته بر خلاف سادگیشان، نتیجه یک عمل غامض اندیشگی اند که سالهای سال است در من جریان داشته است. عملی که در هیچ لحظه‌ای مرا ترک نکرد و همیشه در من زیست تا به آنی برسم که بهش باور داشته‌بودم. البته این را هم بگویم که این نتیجه تنها حاصل تفکر ناب نیست، بلکه بر روی یک سری فاکتورهای بنانهاده شده است. فاکتور انقلابیونی (البته بیشتر آنانی که من می‌شناختم) که تنها زمان محدودی از سالهای عمر خود را حاضر بودند تا همه چیز را از دست بدهند تا آن همه چیز دیگر را بدست بیاورند که زمانی به نظر آنان، انسانی تر بود نسبت به آن همه چیز قبل. پس تزهائی که من بهشان رسیده‌ام، حاصل یک روند ناب اندیشگی نیستند، بلکه چیزی هستند از جنس ایده و ماده. بهتر بگویم، اختلاطی از آن دو. آلیاژ.

و اما دلایلم، که تنها دو دلیل اند. می‌دانم مسخره است که آدمی بنشیند و سالهای سال بقول خودش تفکر کند و تازه تنها به دو مورد بربخورد. بهرحال.

دلیل اول اینکه، این تفکر در خود یک تفکر بغایت نابخردانه‌ی است که جماعتی، هر چند بسیار هم باشند، بخواهند پیشقراول عملی شوند که نتیجه آن همگان را در بر می‌گیرد، اما آن عمل، خود آن همگان را الزاما در بر نمی‌گیرد. بویژه اینکه این را هم بدانیم که آن همگان، بر خلاف خود آن جماعت خیلی چیزها دارند از دست بدهند. و آن همگان جمعیت کمی هم نیستند.

دوم اینکه، بیابید یک درصد هم این احتمال را بگذاریم که این طبقه کارگر در جریان کار شکست بخورد و نتواند به آن همه که قرار بود برسد، نرسد. با این حساب آنچه را هم که مارکس می‌گفت 'هیچی ندارند از دست بدهند' را هم از دست بدهند!

دهسته‌کلیل

مشکل شد؟ متوجه شدم، می فهمم. منظورم این است آن 'هیچی' که مارکس از آن سخن می گفت از دستشان برود، که آن 'هیچ' هم همانا چند چیزاند: زندگی، خانواده، اشیاء اولیه‌ای که کارگران باهانش زندگی می کنند و نیز رویاها.

این چنین بود من به این نتیجه رسیده بودم.

اما چونکه من آدم اهل تعقل و تفکر، باز این روند اندیشگی در من بدون اینکه بر روی آن کنترل داشته باشم، ادامه یافت و من به نتیجه دیگری رسیدم. آن هم اینکه نه، طبقه کارگر حتما انقلاب خواهد کرد. یعنی من به همان اندیشه قبل از اندیشه بالا که در موردش توضیح دادم، رسیدم.

این نتیجه هم که حاصل یک دوران طولانی تفکر بود که از این قرار است:

طبقه کارگر انقلاب خواهد کرد، زیرا که:

- اول اینکه، در پیشقراول بودن لذتی هست که با هیچ لذت دیگری قابل معاوضه نیست. فکر کنید می شوید آدمی که به ورد زبان دیگران تبدیل می شود. چپ و راست، بالا و پائین، بحث بحث شماست. همه شما را دوست دارند. به قهرمان تبدیل می شوید، و آن هم درست در زمانی که قهرمانان به فیلمهای اکشن نقل مکان کرده‌اند،

- دوم اینکه، 'هیچ' و 'همه چیز' اصلا قابل مقارنه نیستند. آدم مگر خل باشد، والا کی هست

که 'همه چیز' را بر 'هیچ' ترجیح ندهد؟

اما باز من چونکه آدم متفکری ام باز به نتیجه دیگری رسیده‌ام. دقت کنید، اول گفتم رسیده بودم، بعدش گفتم رسیدم و حالا می گویم رسیده‌ام.

این بار سرتان را درد نمی آورم و یگراست می روم سر مطلب. واقعیت این است که بعد از یک دوران طولانی تفکر، من به این نتیجه سوم رسیده‌ام. شاید بپرسید که مگر عمر من چقدر است که به این همه روندهای طولانی مدت تفکر اجازه می دهد. باید بگویم خوشبختانه بدلیل اینکه پدرم بسیار دیر برای من شناسنامه گرفته بود و فراتر از آن در آن ایام مثل همه پدر مادرهای دیگر به تاریخ تولد و این جور حرفها دلبستگی نداشته است،

دهسته‌کلیل

بعلت عدم شناخت دقیق من از عمر واقعی ام این فرصت طلایی نصیبم شده است که بدون ترس از زمان، تنها به تفکر فکر کنم و مابقی را از ذهنم دور کنم.

اما نتیجه‌ای که بار فعل 'رسیده‌ام' است.

من بعد از یک فاصله زمانی بسیار طولانی به این نتیجه رسیده‌ام که طبقه کارگر شاید انقلاب کند، شاید هم نکند! لطفا تعجب نکنید و نگوئید بیراه می‌گویم. ابادا. و البته تصور نکنید که من برای این نتیجه سوم، دلیلهای بالا را از هر دو قسمت دوباره اینجا ردیف می‌کنم. خیر. من بدلائل دیگری، بهتر بگویم به دلیل دیگری، به این نتیجه رسیده‌ام، که البته این بار تنها یک‌تر است:

- در دنیائی که بزرگترین دمکراسی جهان موش زائید، و رئیس جمهور سیاه پوست قبلی اش در تازه‌ترین نطقش از به خطر افتادن دمکراسی و غیر مستقیم از هیتلر می‌گوید، چرا طبقه کارگر نخواهد انقلاب نکند؟ چرا آن محتمل و این نامحتمل؟ و چرا اساسا خواهد انقلاب کند؟ مگر طبقه کارگر آلمان، در دوران هیتلر انقلاب کرد؟

شتیک ههلهیه!

لیره له ناو ئهم ژووره چیمهنتوییه رنگ خۆله منیشیه که هیچ پهنجرهیهک به دونیای دهرموه‌ی نابهستیتیهوه، من و ئهو پیکهوه به یهک ئهندازه بیرى ئهو رۆژه دهکمین. ئهگهرچی ئهو جل و بهرگی بهلهکی سهربازی لهبهردایه و منیش جل و بهرگی ناسایی رۆژانه‌ی کوردی. ئهگهرچی ئهو دهگورینئى، دهوشینئى، ههر شهدهکا و منیش داماو، ئارام، بیدهنگ و کز. ههر دووکمان ئهو رۆژهمان لهبیرناچیتیهوه، ئهگهرچی ئهو تهنیا وهک راپورت بینوییهتی و منیش وهک راستی. ههر دووکمان وهها نوقمی ئهو رۆژمین که نه ئهو دهیهوئى من وهک خۆم بینئى و نه منیش باوهرم وایه تازه دمتوانم دونیا بگهرینمهوه رۆژى پیش ئهو رۆژه و نه ئهویش له خۆم تیبگهینم.

ئهو دهلئى "ها پدرسوخته جانی، آن روز کجا بودی؟ با مسلسلت کیف می کردی ها؟ عاشق کشتن بچه‌های ما بودی، ها دیوس!؟" منیش پئی دهلئیم ئهو رۆژه به پنجهوانهوه کاتیک

دهسته کلیل

ستوننه که خوی کرد به شاردنا من له ناو خانووی بهرترین گردی شار خریکی سپرکردنی ئه دیمه نه دهگمهنه بووم که کهمتر و مک خوی له میژوودا دوویات ده بیتهوه، بهتایبست میژووی ئه شاره. ده لیم من که لهوه پینش ئه جوره شتانه م تعنیا له ناو کتیبهکاندا خویندبووهوه، پیم و ابوو ریک و مک کاتی خویندنهوهی کتیب تعنیا دهبا له شوینیک دابنیشتمایه و سپرم بگردایه. ده لیم لهویوه ناگام له دهنگی تهقه و له هات و هاوار و له گر و له دووکه له مکان بوو، لهو مرؤقانهی راکهراکه له ترسانا یاخود به تهمای شتی تر خویان به هه موو شوین و که له بهر یکدا ده کرد. ده لیم دوواتر کاتیک تهقه تهو ابوو و شار دامرکایهوه، منیش و مک خه لکی تر به رهو کۆلان و شهقامهکانی خوارووی شار خلور بوومهوه تا بزانه بهراستی چی روویدابوو. وتم تازه دووای تهو ابووونی تهقه و هه راهرای خه لکی بوو که زانیم ئهوهی له بهر ده ممدایه کتیب نیه و به لکو یه کیک له رووداوه راسته قینهکانی ژیانه. ئه ویش به مشت ده کیشی به دمم دا و له کاتیکدا قژه ئاره قاوی، چلکن و ئالوز مکانم به چنگ دهگرت و رایدهوه شینی، ده لی "جون عمهت تو گفنی و ما باور کردیم!"

ئه مه تهی له بیرم دی یه کیک لهو شتانهی له زمانی فارسی سه رنجی راکیشاوم ئه م به کۆناساندنه ی تاکه له کاتی قسه کردن یان نووسیندا. شیوازی که له کۆنه وه ماوته وه و بگره پیاوه گهورمکان یهک لهوان پاشاکانیش پی دووون. ئه م خۆبه کۆناساندنه که تعنیا نیشانهی حورمهت و گه یاندنی جو ریک له خوی بوونه، به لکو ده سته به جی به جو ریک وه ها خۆت له ناو کۆمه له خه لکی خه یالیدا، سه ره رای تاکبوونی که سه که، ده بی بیته وه که نازانی له چاوانی کامیان بهروانی! بۆیه جو ریک له هه ستهی متمانته تیا دروست ده بی. ئیتر هه سته به ترس ناکه ی. کاتیک گو تی 'ما'، هه سته م کرد نه که له ناو ژووریکی چلکنی ترسانا کدا نیم، به لکو میوانی ئه م که نیستاکه به هه له یاخود به داوای که سیک به بی ئه وهی بۆخویشی بیه هوئ بووه به جه لاد. جه لادی من. تازه ئه و رۆژه بوو زانیم دهگرت ئه م 'ما' یه به گالته و بۆ سوو کایه تیش بگو تری.

تهقه خویناوی و لینجه که م به زحمهت رۆکرد و، گوتم درو ناکه م. گوتم ئه و رۆژه چووم بۆ ئه و راسته شه قامه ی هه موو ماشینه سه ربازی و زرییۆشه سووتینراوهکانی لیبوو، به

دهسته کلیل

تهرمه‌کانی ناویانه‌وه. خراب کهوتیوونه تهلوه. به دهیانم لی بینین. وتم من چاوم بهو تهرمه سووتوانه کهوت که به‌سهر فرمانه‌کاندا دانه‌ویوونه‌وه. هه‌روه‌ها نهو خونانه‌ی سوور سوور و رهش رهش، لیره و لهوی له‌سهر قیرمتاوی سهر جاده‌که ریچکه‌یان به‌ستبوو، ده‌لمه‌یان کردبوو. که نه‌مهم گوت دهستی کیشایه‌وه. لیم دور کهوته‌وه و بهوردی لیمی روانی. گوتی "بگو پدرسوخته ضد انقلاب، بگو!" منیش دریزم دایه‌وه، نه‌گهرچی ناو سک و پیسته سهرم له ژانا ده‌برژان. گوتم نهو روزه چومه مزگه‌وتیش، مزگه‌وتی شیخه‌نیسلام. له‌وتیش له نویژخانه‌که هه‌فده تهرم ژمارد. له کاتیکدا ناوچاوانم به شووشه‌که‌وه نابوو، ژماردمن. هه‌موویان گهنج، به‌کونه فیشه‌که‌کانی له‌سهر جه‌سته‌پانه‌وه. گوتم که زور ترسام. له ژیانمدا نه‌ونده تهرم پنه‌که‌وه و له‌یهک کاتدا نه‌بینیوو، بگره له کاتی خویشاندانه‌کانی سه‌رده‌می شو‌رشیش دا. سه‌ره‌رای نه‌وه‌ی هه‌فده بوون، به‌لام له سه‌دانیان ده‌کرد! گوتم سهر موزاییکه‌کان پری خوین بوو، خوین ده‌چورایه ناو جوگه‌ی تنه‌نیشت چه‌وزی ده‌ستتویژگرته‌که. گوتم من قهت له ژیانم دا نه‌ونده به‌زمیم به‌مروقی نه‌گه‌بت دا نه‌هاتبووه‌وه. لیره‌دا رایگرتم. به‌ئارامی گوتی "شیرین زبونی می کنی خواهر جنده حمال! خیال می کنی اگه اینو بگی باورت می کنم و آزادت می کنم؟ خر مادرزاد!" ویستم بلیم نه‌وه‌ی ده‌بلیم نه‌ک تنه‌یا درو‌نیه، به‌لکو هه‌مووی راستییه. نه‌ک تنه‌یا چیرۆکی ستوونه‌که و تهرمه‌کان، به‌لکو نه‌وه‌ی من له ده‌روونی خو‌مدا هه‌ستم پی‌کردبوو و به‌رده‌وامیش هه‌ر هه‌ستی پی‌ده‌که‌م، هه‌موویان راستن، وه‌ک روژی روشن. به‌لام نه‌مگوت. هه‌ستم کرد چیرۆکه‌که گهر خوی له خویدا نه‌توانی له‌سهر جه‌لاده‌که‌م کاریگهری هه‌بی، نه‌وا هیچ روونکردنه‌وه‌یهک ناتوانی یارمه‌تیده‌ر بیت. وه‌ چونکا من هه‌ر له مندالیمه‌وه چه‌زم به‌ چیرۆک و چیرۆک خویندنه‌وه بووه و ناگام له کاریگهرییه‌کانی له‌سهر خو‌م هه‌بووه، دلنیا بووم هه‌مان کاریگهرییشی له‌سهر نه‌و ده‌بی، به‌تایه‌بت گهر چیرۆکه‌که له ره‌گه‌زی ناتورالیستی بیت. به‌لام وادیاریوو هه‌تا نه‌م ساته‌موخته خه‌یالم خاو بوو. نه‌ک تنه‌یا هیچ کاریگهرییه‌ک نه‌ده‌بینرا، به‌لکو جه‌لاده‌که‌م هه‌تا ده‌هات توره و تورته‌تر ده‌بوو.

دهسته‌کلیل

گوتی "آن روز از چه تفنگی استفاده کردی، ها چه تفنگی؟... ژ ۳ بود، یوزی یا کلاشینکوف؟" نهوکات به‌سرمدا داموکایهوه و روخساری ریشن و پیر له چین و چروکی که گهل له‌تمه‌منی گمنجیه‌تییه‌که‌ی نه‌ده‌هاتمه‌وه، لیم نزدیک کرده‌وه و گوتی "البته که کلاش بوده، شما کثافت ها همه عاشق کلاشیت، عکساتونو دیدم، دیدم با چه کیفی باه‌اش قیافه می‌گیرید، آره بعث هم که فقط کلاش داره!" دیسان به توندی قیراندییوه "ها!... بگو چه بود؟" گوتم ئمو روزه به‌میکیک له روزه خوشه‌کانی هاوین بوو، ئاسمان سامال، ئاربه‌با رنگین و جوان، سهر‌م‌رای دوخی ناخوشی شار و دلهر اوکیی خه‌لکی، به‌لام لام له‌وه نه‌ده‌چوو شتیکی ناخوش رووبات، لای خوم ده‌مگوت سهر‌نه‌نجام ئم هم‌وا و سروشته جوانیه‌ه گرومه‌که ده‌باتمه‌وه، نه‌ک مروقه‌کان. کتوپر لاکه‌له‌که‌م گری گرت. وه‌ک ته‌لیسه خوری نهرم نهرم به‌لادا که‌وتم. ژان، جینگای جه‌سته‌می گرتمه‌وه. ژان بوو به جه‌ستم. گوتی "داری برام شاهنامه می‌خوانی ایکییری؟ بچه‌ننه قرمساق!... ها؟ کاری می‌کنم مرغان هوا به‌حالت گریه‌کنند،... حالا تازه اولشه!" پاش ماومیه‌ک به‌ههر دوو دست یه‌خه‌ی کراسه‌که‌ی گرتم و به‌رزی کرده‌وه و، خستمییه‌وه سهر کورسییه‌که. به‌زحمه‌ت خوم راده‌گرت. به‌ر به‌ره هه‌ستم به جه‌ستم کرده‌وه. ژانه‌که که‌له‌که‌می جیده‌هیشت و ده‌گه‌یه قه‌راخه‌کان. له ناو ژان و جه‌سته‌دا هیشتا دابه‌ش بووم. گوتی "به قیافه‌ت نمی‌آد، با آنکه هنوز دهن‌ت بوی شیر می‌ده، اما نیروهای ما درست بعد از درگیری، در دهنه ورودی شهر، یعنی تنها نیم ساعت بعدش دستگیرت کردند. چکار می‌کردی ها؟ خوب آگه آن روز توی خانه روی آن تپه داشتی تماشا می‌کردی، امروز چی؟ توی بچه‌ننه که بایست پیش ننه‌جونت می‌بودی، ها؟ با این حساب جزو همون بی شرفه‌بایی،... ها؟... گروه امداد!... ها حتما گرو امدادشون هستی،... مگه نه؟... فرستادند، یا موندی برای اینکه کمتر کسی می‌تونه بهت مشکوک بشه، اما خودت خری،... خودتان خرید!"

ویستم بلیم که دایکم نارديوومييه‌وه بو شار بو ئه‌وه‌ی که‌میک ئازوقه له‌گهل خوم به‌رمه‌وه. ویستم بلیم که گرتیانم کۆله‌که‌یشم پئ بوو، چه‌ند کیلویه‌ک برینج له‌گهل لوبیا و نوک و هه‌ندئ پیاز. به‌لام نه‌مگوت. به پیچه‌وانه‌وه له کاتیکدا دیسان به زحمه‌ت وشه‌کان له ده‌مه‌وه

دهسته کلیل

دههاتنه دهر، گوتم ریک له تنیشتی ئمو شهقامه‌دا وا شهرکه تیای روی دا، درمختیکی قدیمی لئی، به هیلانه‌ی حاجی له‌قله‌قه‌کان به‌سهرییه‌وه. دووان بوون. ئه‌وته‌ی نه‌ک من، به‌لکو خه‌لکی شاریش له‌بیریان دئ ئه‌وان هه‌ر له‌وئ بوون. ئمو رۆژه سه‌یری ئه‌وانیشم کرد. له‌وئ نه‌ما‌بوون. تنیا، درمختیکی نیوه وشک که دوواتر وتیان سه‌ر له‌قه‌کانی ئه‌ویش سه‌نگه‌ر بوون... ئمو رۆژه. وتم کتوپر ئاسمانی شار گۆرابوو. سه‌روشت نه‌بیرده‌وه. هه‌رچه‌ند ده‌بایه هه‌ر زۆر زووتر بمزانیایه، هه‌ر له نیوه‌رۆکه‌یه‌وه، کاتیک هه‌موال هات، پێش ئه‌وه‌ی ستونه‌که بگاته شار، له هه‌ژده‌دۆلان به‌تووش شه‌ریکه‌وه ده‌بی و ئه‌وانه‌ی له‌وئ ده‌کوژرین یه‌که‌مین کوژراوه‌کانی ئمو رۆژه خه‌مینه ده‌بن. ئه‌وانه‌ی وا به‌ته‌ناف رایانه‌کیشان!

"چی...؟ با طناب...؟ کی... ها... کی...؟" من که لیره‌دا بووم هه‌ستم کرد به‌ته‌واوی هه‌لهم کردوه، به‌لام چیره‌وک زالتز بوو، گوتم وام بیست... ئیتر نازانم کئ بوون، وام بیست. گوا‌یا ستونه‌که ته‌رمه‌کانیان راکیشابوو. "شهر شما بوی مقدس خون شهدای مارو گرفته، هر جا میری این بو را احساس می‌کنی. فکرشو بکن شهر شما لجن ها بوی مقدس شهدای ما را گرفته، افتخاری که نمی‌بایست نصیب شما می‌شد که شد. لعنت به شما!...؟" می‌خاید بگی همه‌چی از برادران ما شروع شد؟... لامذه‌بای خدانشناس!... یا ابالفصل!" گوتم تا ما‌ویه‌کی زۆر ماشین و زیله سووتاهه سه‌ربازییه‌کان له‌وئ مانه‌وه. من تا ئه‌وان مانه‌وه که‌متر سه‌ردانی ئمو به‌شه‌ی شارم ده‌کردوه. هه‌موو شتی چه‌ند سامناک بوو، چه‌ند سامناک!

"بی شرف فرمساق، باز ننه من غریبم بازی درمی‌آره... ها؟" چه‌ند مشتتکی تر روخسارمی پیکا. گر، بووه‌وه به‌که‌له‌سه‌رم. گوتم قه‌ت پیم وانیه له‌م بۆنه رزگارم بیت، له بۆنی خوین و خۆلی تیکه‌ل به‌یه‌کتر. له بۆنی ته‌گه‌ر و جه‌سته‌ی سووتای تیکه‌ل به‌یه‌کتر. باوه‌رم نه‌ده‌کرد ئه‌ونده سامناک بن، باوه‌رم نه‌ده‌کرد! هه‌تا ئیستایش جاروبار له‌خه‌و دامده‌چله‌کینن.

جاروباره، به‌گویره‌ی عاده‌ت، سه‌رم به‌رزه‌کردوه و له‌ناو لئیلی چاره‌کانمدا ده‌متوانی سیمای ببینمه‌وه. ئهم له‌وان نه‌ده‌چوو، له سه‌ربازه‌کانی ئمو رۆژه‌ی سه‌رپرد له‌گه‌رمکی خواروو. ئهم ریشن و ئه‌وانه‌ی ئمو رۆژه، ئمو ته‌رمانه‌ی من بینیبوووم هه‌ر هه‌موویان

دهسته کلیل

دهموچاو تاشراو. لهبهر خۆمهوه گوتم بهراست بلئی ئههه به شوین تۆلهی ئهوانهوه بیت،... یان ئههه تهنیا بیانوه؟ لهبیرم دئ چ له چیرۆکهکانی دایکدا و چ له چیرۆکی ئهو کتیبانهیدا که خویندبوومهوه باسی ئهوه دهکرا ئهوهی بو تۆله و بو حهق سهندنهوه دئ، خاوهن روخساریکی تابهته، روخساریک که له ههمووانی جیادهکاتهوه، نهک روخساریکی ئاسایی، ئهویش به ئاسایترین شیوازی خۆی! گوتی "شما رشیدترین فرزندان این ملت را قتل و عام کردید، فرزندان که فقط می خواستند وارد پادگان شهر شما بشوند و در واقع کاری با مردم نداشتند، اما شما جنایتکاران آنان را به شهادت رساندید، شما پست فطرتان!" گوتم ئهو رۆژه من ههر ئهههدهم بینی. نه تفهنگم پئ بوو و نه قهت تفهنگیشم پئ بووه، قهت قهت. گوتم ئهوهی ناهیلئ من له سیاسهت بگم ههر ئههههه،... ئهه رووداوانه. گوتم نهک تهنیا لهه ژوورهی من و تۆی تیا، بهلکو لهه شاره و لهه ولاته ههست دهکهم شتیک ههلههه،... ههلهههکی کوشنده، ئهگهرچی نازانم چیهه، بهلام دزانم هههه! گوتم ههم ئهو رۆژه ههله بوو و ههم رۆژهکانی پیش ئهو رۆژه و ههم رۆژهکانی دوواتریشی. گوتم له سالی راپهرینهکهوه ههتا ئیستا نه له شار ئارامین و نه له دئ. خولئ لیره و خولئ لهوئ، گرتن و تهقه و ههلاتن، قسهوباسی زیندانهکان. گوتم ههست دهکهم چارمنووس دراوته دهست دهستیکی بههیزی گهوره که ئهویش تهنیا ههزی به رووداوه، ئهویش رووداو له خراپترین و کارساتاویتترین چهشنی. ناگام لیبوو چاوهکانی بچووک کردنهوه. تهواوی روخساری سوور سوور ههلهگهرا. بهپهله و بهپرتاو بهههرووم هاتهوه. چاوهکانم قونجانده، جهستهه قونجانده، هههچی هیز و وزهه تیا مابوو وهه گوشیم که رهق رهق دهوری ههههوه پهیکهریان دام، ریک وهه قأغانیک.

که جهسته زور له ناو کوچه و کۆلانهکانی شاری نازار مایهوه، ههست بهوه دهکا ههچ کۆلان و شهقامیک نایگهههههته دههوهی ئهه شاره، ئههسا مرۆف ههولهدها بگههههتهوه بو ناو خۆی. بو ئه شوینهی که تهنیا هی ئهوه و بهس، شوینیک که دهستی کهس نایگاتئ. لهوئ شوینی هههه دههوانی خۆتی تیا بهشارهتهوه. گر مۆله گر مۆله. دوور دوور.

دەستەكلىل

مەودا كەمە. پېش ئەۋەي ئەۋەي لەۋەي كە ھاتوۋە زياتر بگاڭە من، دەبى من بگەمە ئەۋ شۆنە. دەبم بە قەلغانىكى رۇحىي روت. تا دەتوانم بە ناو خۇمدا شۆر دەبمەۋە. شۆر شۆر، ھىچ دەستىك تازە ناگاڭە من، ھىچ دەستىك، ئەنەت خۇشىم.

بەلەم راۋەستىن! بەراستى ئەۋ ھاتوۋە تۆلەي ئەۋانەي ئەۋ رۆژە بگاڭە؟ باشە دەكرى جەللا دەبىت و لەخەمى مردوۋەكاندا بېت؟ دۇنيام ئەمەيش يەكەنك لە ھەلەكانى ترە.

گويم لىيە لەۋ دوردورانە داىكم لە شۆننىك لەۋ گوندى لەۋ من ئەم بەيانىيە جىم ھېشت، لە كاتىكدا بە چەندىن ژنە دراۋسى و خەمخور كە ھەمىشە لە گەرەكەكانى نىشتمانى نىمە پەيدا دەبن، جا لە ھەر شۆننىك بژى، دەورەيانداۋە. داىكم خۇي دەرنى، بە چەپۆكە قورسەكانى بە خۇيدا دەكىشى و ھاۋار دەكا "ئەي ھاۋار بۇ كورە جوانەكەم،... بۇ كورە كىتەب خۇين و ھەرزەكارەكەم، ئەي ھاۋار چە بگەم،... چە بگەم؟... خۋايە گيان بۇ كورە سېپەكەلە و ترسنۆكەكەم،... ئەي خۋايە گيان!... بېپارىزى،... بېپارىزى!"

منىش دۇنيام گەر خۋايەك ھەبىت بېگومان دەپپارىزى. ئاخىر نە دەكرى جەللا دەق سىتىن بى و نە ترسنۆكەكىش سەرەداۋى ساخىردنەۋەي ھۆكارى روۋداۋى ئەۋ رۆژە.

ئەگەر ئەمەيش ھەلە نەبى!

یک شب

یک شب که خوابم نمی‌برد و از فرط نشستن در سکوت، گشت بیهوده درون اتاقها، نگرستن به عکسهای قدیمی روی دیوارها و پژواک بیهوده افکار در درون مغز خسته شده بودم، تصمیم گرفتم بیرون بروم. و رفتم.

اواخر تابستان بود و درازای شب و روز بهم نزدیک شده بودند. از خانه بیرون آمدم، بعد از گذشتن از هشتی، حیاط را طی کرده و به کوچه قدیمی وارد شدم. نسیمی از جنس نصف شب، گونه‌هایم را نوازش داد. نمی‌دانم تبسمی بر لبانم جاری شد یا نه، اما در درون، تبسمی لبانم را وا کرد و درخشش دندان خون را در اندرون اعضايم بازتاب داد. شب در این دیار مثل همیشه ویژه بود، بهتر بگویم ویژه است. و احساس من این است که این تنها به تاریکی، آسمان، راهها، صدای باد و یا به مهمه‌های پنهان آن بازمی‌گردد، و

دهسته‌کلیل

یا اینکه به مخلوطی از همه اینها با هم، نه،... شب در این دیار با خود چیزی اضافه دارد. چیزی غریب در اوج آشنائی اش. و شاید بتوان آن چیزک را تاریخ نام نهاد. تاریخ اینجا. و من آن شب، ناگهان هنگامی که از اولین پیچ کوره راه منتهی به جنگل می گذشتم، هیكل تاریخ را در کنار خود احساس کردم. هیكلی سنگین، اما چابک. اوئی با من در آن پیاده‌روی غیر معمول در زیر سایه درختان، و نور بشدت جذاب ماه. تاریخ با کمال میل دعوت ناگفته و پنهان مرا به آن پیاده‌روی و گشت سیاه (البته نه در معنای اخلاقی آن)، قبول کرده‌بود،... از همان نخستین گامهای شروع. نمی دانستم سپاسگزار باشم یا نه.

تاریخ بر خلاف من که از همه‌گونه رنگ بر تن داشتم، تنها سیاه پوشیده بود، و البته با یک جفت کفش سفید. از او پرسیدم که فلسفه این سفیدی در بطن سیاه لباسش چیست، و او جواب داد برای اینکه مردم گذرش را ببینند و احساس کنند، اینکه بالاخره باید چیزی در وجود او عبور او را نشان دهد. من به کفشهایش خیره شدم. کفش مردانه با چرم براق. گفتم شاید کفشی همیشه براق. او لبخندی زد و گفت شاید و شاید بیشتر از شاید! بعد باز گفت نکنه تصور می کنی لباسهای رنگارنگت امشب پیدااست!

و این چنین اولین چیزی که آن شب غریب یاد گرفتم این بود که تاریخ در این دیار با کفش سفید عبور می کند و ماه آنقدر کم نور که کسی نمی داند من چه رنگی بر تن دارم. و نیز اینکه مردم، بیشتر از لباس سیاهش آن کفشها را می بینند و بنابراین علیرغم سیاهی مسلط جثه درشتش، هنوز ناامیدانه امیدها دارند،... و فکر کردم چه خوب!

در حالیکه در آسمان، ستاره‌ها به مانند میلیونها سال ناقابل چشمک می زدند و نمی دانم اساسا متوجه ما بودند یا نه، گفتم شب قشنگیه و آیا او به چنین پیاده‌روی هائی اساسا علاقمند است یا نه. و جواب داد که او اساسا از حرفهای قلمبه سلمبه بیزار است و دوست دارد تنها روایت بشنود و روایت تعریف کند، درست مانند داستان نویسان. گفتم پس امشب برای دیدن جزئیات طبیعت افتخار راهپیمائی به من را داده است، همین و نه چیز دیگر. از گوشه چشمان رنگ پنهانش نگاهی به من انداخته و گفت هر جوری دلت خواست تعبیر کن، مهم

دهسته‌کلیل

این است که من امشب دلم هوای یک پیاده‌روی جانانه را کرده است. و بدین ترتیب پیاده‌روی جانانه ما ادامه یافت. جنگل زیبا و مبهم، بیشتر ما را فرا می‌خواند. سعی کردم گفتگو را قطع کرده، تماما نظر و توجهم را به طبیعت معطوف کنم. و کردم. اگرچه شب بود و سیاهی مسلط، اما به یمن نور مهتاب که بی رحمانه نصف سیاهی را به ما بین درختان، به میان دره‌ها و به دور دستها رانده بود، می‌توانستم وضوح شاخه‌ها را در حد سایه‌ها ببینم، تکه‌های ابرهای سرگردان را تشخیص دهم و سنگهای تا حدودی درشت روی کوره‌راه را از خود راه سوا کنم. اما چنین به نظر می‌رسید که تاریخ به اینها توجهی ندارد. پرسیدم شما که به روایت علاقمندید خوب است به جزئیات شب توجه کنید. و یک دفعه یادم آمد که تاریخ اساسا در روایات خود، طبیعت را روایت نمی‌کند. گفت اگر اشتباه نکنم طبیعت مال شماسست، مال شاعران و داستان نویسان. گفت درست است که تاریخ هم بمانند آثار ادبی در بطن طبیعت رخ می‌دهند، اما طبیعت برای او تنها یک بستر رخداد است و بس، بدون در نظر داشت آن، بدون اشاره‌ای به آن. من گفتم اما می‌گویند ناپلئون شکست خورد چونکه زمستان روسیه یقه‌اش را چسبید، یا هیتلر هم همانگونه. پس چنانکه می‌بینی طبیعت پیش شما هم حضور دارد، و اساسا نمی‌شود از چیزی چشم پوشید که مادر همه ماست. چشمانش را کوچک کرده و به من خیره شد. گفت چه حرف مزخرفی، چه کسی این را گفته؟ تاریخ نویسان قلابی؟! شما گمان می‌کنید که اگر آدمی توی آن سرما نبود، می‌شد ناپلئون و هیتلر را عقب راند؟... تنها با سرما و برف؟ وانگهی مگر در نورماندی زمستان بود؟... چه چرندیاتی! برای من روسیه یک پهنه سفید از کره‌ای است به اسم زمین که در آن، آن سالها چنین جنگی رخ داد و همین،... مگر دیده‌ای یک تاریخ نویس از رابطه درونی و احساسی خود با جغرافیائی بگوید که در آن حوادث تاریخی اتفاق می‌افتند؟ من که یکدفعه احساس کردم کل گفتگوی ما، بعلت تکرار مطالب همیشگی ای که بشر از ادامه آنها خسته نمی‌شود، یک اشتباه بزرگ بود (شاید یک اشتباه تاریخی)، حال از همدمی او بشدت پشیمان شده بودم. مرا چه به چنین گفتگویی در چنین شب زیبایی! اساسا چرا من شب را به تاریخ وصل کردم؟ و حال از احساس شاعرانه خودم بشدت پشیمان بودم و برای

دهسته‌کلیل

بار دیگر دیدم کار دستم داده است، و باز برای بار دیگر در ارتباط ساده و صمیمی من با طبیعت خلل ایجاد کرده بود. و چه آدم احمقی بودم من! اما همزمان بخش عقلانی وجودم عقب ن نشست و اصرار داشت این همسفری ناخواسته را به سرانجامی برساند. گفتم همه چیز معمولاً از آنجائی شروع می شود که ما ادعائی را مطرح می کنیم، و بدون اینکه بتوانم صد در صد آن را اثبات کنیم همه عمر می توانیم در پی اش بدویم و عمیقاً بدان اعتقاد داشته باشیم. و نیز اگر واقعا شما به طبیعت اینقدر بی توجه هستید چرا امشب بدنبال من براه افتاده‌اید؟ نکته به مانند بعضی از حوادث تاریخی آنرا صرفاً یک اتفاق و حادثه ارزیابی می کنید، اتفاقی بدون دلیل؟ و من متعجبم که شما می توانید از جنگ واترلو بگوئید، اما بستر طبیعت آن حادثه را فراموش کنید و بدان توجهی نکنید. ناگهان توقف کرد، درست سر پیچی مشرف به انبوه درختانی که تیرمتر از هر جای دیگر جنگل آن شب به نظر می رسیدند،... و گفت من درست بخاطر کفشهایم آمده‌ام، کار من این است که در دل شبها به راه بیافتم و درخشش آنان را به رخ بکشم، به رخ شما و شماها! شما هم نمی آمدید من باز بودم، لطفاً این را بیاد داشته باشید، و نیز فراموش نکنید که شما با من آمدید و نه من با شما! حضور شما اتفاقیست، نه من.

من به یاد آن احساس اول پیاپی روی ام افتادم که تاریخ را یک دفعه پیش خودم احساس کرده‌بودم. و حال فهمیدم که او نیز درست همین احساس را داشته بود! من و او یک احساس، اما از دو زاویه متفاوت. مانده بودم کدامان درست می گفتیم. و ناگهان به این نتیجه رسیدم که هر دو می توانستیم درست گفته باشیم، و چه اتفاق غریبی بود.

نه، دیگر نه من چیزی گفتم و نه او. آن شب در زیر نور زیبای ماه، در میان سایه سارهای جنگل و بر روی کورمه‌راهی اغواگر، من و او در کنار هم به راهمان ادامه دادیم. من برای فرار از تنهایی های شبانه و دلنگی های شاید عبث شاعرانه و داستان وار، و او برای نمایش کفشهای براق سفید امیدوارکننده مردم.

شاید آنانی که امشب کفش او را می دیدند، مرا هم می دیدند.

لبخندی بر لبانم در آن سبز سیاه.

دهسته کلیل

که تهمهن رویشت

که تهمهن رویشت، باوکم له حهوشه خهریکی ئاودانی گولهمکان بوو. من که له سهفه ریکی دوور دهگهرا مهوه، دووا جادهی ناو ئیوار هم بری، گهیشتمه کولانه همیشه بیهکه و به ئارامی دهرگا ناسنینه گهورمکهی جار انم کردهوه. هموو شتی بونی تئپهرینی دهدا، بونیکی خوش و ناخوش که له گهل گولهمکانی حهوشه و توزی دهم پرژهی ئاو تیکهل ببوو. خوش له بهر ساتی گهرا نهوه و ناخوش له بهر ساته نهگهرا وهکان.

باوکم لای نه کردهوه. من که هیشتا تامی ریگاکانم دهدا و سئبهری دولهمکان له قژه درئزمکانم ئالابوون و مشتتی تیشکی زهردهپهر له نیگاکانم دا مابوونهوه، له دیمه نهکهی بهر دهمم وردبوومهوه. هموو شتی چهند ساده و ساکار دهمیواند. ویستم پنی بلنیم نهمدزانی له دووا

دهسته کلیل

چرکه کانیښدا دهکړئ مروژف گولمهکان ئاوبدات، بهلام نهمگوت. ههموو شتی تنیا ئاماژه بوو به بیدنگی و به رامن.

پهپولهپهکی سرگگردان به باله رنغاورهنغهکانی نیگای قوستمهوه. به دهوری درمخته سیومهکی بهردمم، به لهنجهولار، بهرز و نهوی سورپکی خوارد و له روخسارم نزیک کهوتهوه. بونی گولمهکانی باوکمی دهه.ا. نیستا بوو زانیم دایکم لهمنیزه بزر بووه. ئهو پیش ئهوی تهمن پروات، رویشتیوو.

جانناکهم له کول کردهوه و نام به دیواری تنیشت دهروازکهوه و به ئارامی لهسری دانیستم. شتیکی پیی دهگوت هنیشتا من به تهواوی هی ئیره نیم و دهبی لهسرمخو ههنگاو ههلبینم. پیی دهگوت که راسته له پاش سالانی سال گهیشتوومهتهوه و ههرچهند به پهلهپیش ههنگام ههلهپناوه، بهلام دهبی ئارام بم، دهبی تاقی بکهمهوه، ئهوهیکه سالهکان تازه کهوتونهته نیوان و، نه من ئهوهی جارنم و نه ئیره و نه ئهو نهخته تهمنههی بهپیره ماوه. بیرم کردهوه گهر دایکم مابا رنغه ههموو شتی جورپکی تر دهبوو،... رنغه!

باوکم ههر خهریکی ئاودانی گولمهکانی بوو. ئهو تازه بهوان خوی گرتبوو. ئهو نه پروای به من مابوو و نه به دایکم. جولیهکم کرد. ویستم بلیم گوناھی خوم نهبوو، بو دایکیشم نازانم، بهلام وهک خوم سهبارت به خوم گوناھی خوم نهبوو، ئهوهیکه ئیتر وههایه، ریگاکان گهر ئیمه نهبن ئیتر ریگانین و بویه بهناچار دهبی شونینان بکهوین، بگره ههر پیش ئهوی له دایک بین ئهم چارهنوسه به بهرمان براوه. ویستم ئهمانه بلیم، بهلام نهمگوت. ههموو شتی چهند بی مانا له دهروونم دا دنگی دهدایهوه. یان رنغه نیواریهکه و مشتته زهردهپهرمه ههموو ماناکانینان بوخویان قوستبووهوه. منیان وهک بنیشتیکی تام مژراو فریدابوو.

دهستم برد، پووشیکی زهردی وشکم له بنهگیایهکی سهوزی تنیشتم کردهوه و دهستم کرد به خاوینکردنهوهی بهینی دیانهکام. پووشه بوشهکه به ئاسانی جپی خوی له نیوان دیانه شاشهکانم دا دهکردهوه و وردهپاشماومکانی نانه رهقیکیان به پالیهستو فری دهدا دهرهوه. زمانم دهیگرتنهوه و قووتی دهدانهوه. چهنده حمزم دهکرد بارانیک بیاری بو ئهوهی دهرفتهیک دهست بدا بهلکو باوکم بتوانی لابکاتهوه و سهیریکم بکا. بارانیک به قهدر

دهسته کلیل

باخچه‌ی گولہ‌کان. سہیری ئاسمانم کرد. تہنیا یەک پلہ‌ہہوری خۆلہ مئیشیی کەنار سہیی، سەرگەردان بەرمو روژہ‌لات.

دیسان لیم رووانییہوہ. وتم دہزانم درہنگ کەوتم، بەلام خەنای خۆم نەبوو. بۆت باس دہکەم. سەرہتا لەسەر رینگا چۆلەکەییەک بەری پینگرتم، بەچکەکەیی کەوتبووہ خوارموہ. کە ھەلمگرتەوہ ئەوجا دەستم نەدەگەیشتە ھیلانەکەیی. ھیلانەکەیی بەسەر درمختیکی قەد ناسکەوہ بوو، قورساییی جەستەیی منی رانەدەگرت، بە ناچار مامەوہ تا درمختەکە گەورەتر بوو و قەدی ئەستوورتر. ھەر نەمە نەبوو، لەسەر رینگا بەتووش دایکیکەوہ بووم، بە شوین خەیاڵە بەجیموہکانی کورەکەیدا دہگەرا، دہگەرا و کۆیدەکردنەوہ، منیش یارمەتیم دا، سالانی سالی خایاند، نازانم بۆ ھەر کۆتایی نەدەھات، جاریکیان لیم پرسیی مەگەر کورمکەت خەریکی چی بوو،... بۆ مەگەر وەلامی دامەوہ! جاریکیان ئەمجارە بەتووش کچیکەوہ بووم، بریاری داہو لە شەونم ھەزاران ملوانکە دروست بکا، بەھار بوو، منیش لەگەلی کەوتە کۆکردنەوہی شەونم، ئەوسا ملوانکەکانمان بۆ خانوویەکی گەورەیی سارد لە دۆلیکی قوول گواستەوہ، خانوویەک بە ھەزار ژوورموہ، جاریکیی تر بەتووش پیرمپیاویکەوہ بووم، گوتی لە رازی زەمەن گەیشتووہ و بۆ ئەوہی بتوانی ئەم رازە بدرکینی لە رستەکەیدا تەنیا یەک وشەیی کەمە، بەلام وشەییکی گرینگ و، بۆیە داوای کرد گەر بتوانم بەلکو یارمەتی بەدەم و بۆی بدۆزمەوہ، دہزانی سالانی سالی ئەو لێرمواری ئەو تیای دہژیا گەرا، بن دار بە بن دار، ژیر ھەموو گەلاکان و نووکی ھەموو چلەکان، نەماندۆزییہوہ کە نەماندۆزییہوہ!

باوکم ھەر خەریکی ئاودانی باخچەکەیی. دہزانم دہزانی منم. شیوازی ئاودانەکەیی ئەسەم پیدەلی. ئەوہیکە ناجولی، ئەوہیکە سالانی سالی ئەم گولانە ئەویان راگرتووہ. لەدەر وونەوہ خۆشحالم شتیکی ھەبووہ خۆی پیوہ سەرقال بکا. نیگام دەچیتە سەر گولہ‌کان. لەھەموو چەشنیکن. باخچەییکی ھەزار رەنگ. لەژیر پرژەناوہکاندا سەما دہکەن، ملیان خواردەکەنەوہ و دەلییی بەدەم یەکتەرەوہ پیدەکەن.

بەدەستی چەیدا ژوورە سییەر اوپیەکانن. ئەوانیش وەک باوکم پەلەیان نیہ. ھەموو شتیکی چەند لە چاوہروانییەکی پشوو درژێدا خۆدەردەخەن. دەلییی زەمەن وەستاوہ. ھەموو شتیکی چەند

دهسته کلیل

به پیچوانه‌ی من و خه‌یال و ریگاکانمه. بیکه‌نینم دی. منیش سهرئه‌نجام هاتمه‌وه ئیره. ماله‌وه، له‌وه 'هه‌یه' تره ببری لیده‌که‌ینه‌وه. ده‌ستیک به ریشی ماش و برینجی درئژمدا دینم، چند رسته‌ی ون دهورن و دهن به زهرنه‌قوته و به‌باله‌کوته له‌ناو دارسئوه‌کانی ته‌نیشتم دا ون دهن.

کتوپر هه‌ست به دوو نیگای سرک له پشت په‌نجره‌کانه‌وه ده‌کم. وه‌ک هه‌وره‌روسکه دده‌روه‌شینه‌وه و ون دهن،... دده‌روه‌شینه‌وه و ون دهن. نازانم بو، به‌لام زور خیرا دهنانم نیگاکانی نه‌ون، هی دایکم. نه‌وه، نه‌وانی له‌گه‌ل خوی نه‌بردبوو. به‌ته‌مای نه‌مروژه. نه‌وه ده‌یزانی،... نه‌وه ده‌یزانی. نیگاکان پی‌ده‌که‌من و پی‌م ده‌لین نه‌وه‌نده دامه‌نیشه و بیرمه‌که‌وه، ده‌لی گوله‌کانی باو‌کم چاو‌مروانمن، هه‌سته و نوره‌ی تویه ناویان بده‌ی.

ده‌جولیم. نارام به‌روه باو‌کم ده‌روم. نه‌وه هه‌ر ناجولئ. له‌گه‌ل هه‌ر هه‌نگاو، له‌وه ئیواره دره‌نگ و مخته‌دا، دهنگی ناو و پرژه‌ی وه‌به‌رکه‌وتنیان له‌گه‌ل په‌ره‌ی گوله‌کان جوانتر دینه گوی. جوانتر هه‌ست به‌بونی خول ده‌کم.

که ده‌گم، به‌هه‌سپایی ده‌لیم باو‌که نوره‌مه، به‌لام وه‌لامیک نابیستم. باو‌کم لانا‌کاته‌وه. هه‌ر که ده‌ست ده‌به‌م سوندکه‌ه بگرم، هه‌ست ده‌کم ده‌ستم ده‌خزینته ناو ده‌ستیه‌وه. له‌ویوه هه‌موو جه‌ستم به‌کاوه‌خو خوی ده‌خزینته جه‌سته‌یه‌کی تره‌وه. تاویکی تر باو‌کم بز ده‌بی. ناو‌پرژینه‌که هه‌ر به‌ده‌وامه.

نازانم چند سال ده‌گوزم‌ری. گویم لینه‌یه‌کی له‌دوو‌اوه ده‌روازه‌ی حه‌شه‌که ده‌کاته‌وه و دینه ژورمه‌وه. دهنانم کئیه. به‌لاچاو ناگام لینه‌یه‌ پاش که‌میک جان‌تاکه‌ی دهنی به‌دیواره‌که‌وه و له‌سهری دادنه‌یشی و ورد ورد ده‌روانته من و گوله‌کان و باخی سیوه‌که و ژورمه‌کان. ناگام لینه‌یه‌ بونی ریگاکان ده‌دا.

تهرکی ناکهم!

نهک باوکم، دایکم، ژنه‌کم یان مندا‌له‌کانم، به‌لکو هموو دنیا به 'سیبیل جان' و 'هانی' شه‌وه
گهر تکای دونیام لیبیکم، قهت ته‌رکی ناکهم، ... قهت واز له جگه‌ره ناهینم. قهت قهت، ...
چۆن دلم دیت!

جگه‌ره خوشتترین شتی دونیایه. نه‌گهرچی ئیمه و مک مروقه‌کانی ئاسیا، ئوروپا، ئافریقا و
ئوسترالیا دره‌نگ پیمان زانی و ته‌نیا له دوای نه‌وهی کریستوف کولومبی زیده ریزدار
رووی کرده ئامریکا و له گه‌ل خوی هینایه‌وه که‌یفمان به دیداری خوش بو، ... نه‌گهرچی
ئیمه و مانان دره‌نگ تیگه‌یشترین که چند زامانه به سهدان و ره‌نگه هزاران سال له‌م
نیعمه‌ته گهره‌یهی خوا بی به‌ری بووین.

ده‌لین زهره‌ری هه‌یه. ده‌ی باشه، منیش ده‌لیم زهره‌ری هه‌یه. به‌لام جا چی له‌م دونیایه‌دا
زهره‌ری نیه؟ ها، ... چی؟ ره‌نگه بلین وهرزش. منیش له وه‌لام ده‌لیم وانیه، نه‌ی نه‌وه نیه
کابرا کتوپر پشت نیشه ده‌گرئ، شانی ده‌سوئ، جمگه‌کانی ده‌نالینن، ... دلای کتوپر
راده‌وستئ! جگه له‌مه و مک هموو‌مان ده‌زانین هموو شتی خوشی دنیا زهره‌ری هه‌یه. جا
توخوا مه‌عقوله پیاو له‌بهر زهره‌رکه‌ی واز له ههر چی شتی خوشی ئهم دونیایه‌ بئنی؟ خوا
زهره‌ری خسته پال شتی خوش بو نه‌وهی لئی بسله‌مینه‌وه، بو نه‌وه‌یکه پنی نه‌لین ههر شتی

دهسته کلیل

ناخوشی خهلق کردووه،... بهلام ئههه من ناگریتتهوه. قهت قهت! تا بمینئ نووری چاو و هیزی پیم دیم و دیم و دیم!

جا بویه بریارم داوه،... بریارم داوه قهت ته کی نهکهه. ههتا بژیم له گیرفانی دهنیم. له کاتی دلتهنگی و تهنیایی و وهه زییهکانم دهری دینم و دانه دانه به ئیشتیا دهیانکیشم. به تاییهت له کاتی ئیوارانی هاویندا له بهر پهنجهره ی ژووره قهیمییهکاندا، یان زستان به کاتی بهفری ناو کولان له بهر مانگه شهودا و له ژیر گوئیسوانهکاندا، یان پاییزان له ناو گهلا ههلوهریوه رمنگا ورمنگهکاندا. دلنیا تان دهکهه لههه له دونیادا خوشر نیه. قسه ی قوره دهلین نافرمت خوشره، یان دهلین گوشتی برژاو، یان پاره ی زور. هیچیان به جگهره ناگهن. خوی تاقه. وهک یهکهه دیت. وهک یهکههیش دهنینتهوه. ههنا ههتا یه. من پیم وایه ئهه خوا گیانهیش بو خوی لهه سهرانه له سهر ئهستیرمکان دادهنیشئ و به کاتی ئیواره له کاتیکدا لهه سهرموه له ههموو گهر دوون دهروانی، جگهره که به دهه می موبار مکییهوه دهنئ و دووکه لههکه ی به دونیادا پرژ و بلاو دهکاتهوه. جگهره ی خودایی، دووکه لهی خودایی و خه می خودایی. من پیم وایه گهر خودا له کاتی خولقانی دونیادا جگهره ی بکیشایه ئهه ههموو شتی زیاتر لههه ی ئیستا ههیه له جیی خوی دا دهبوو! رمنگه گلایی بکهن مهگهر ئیستا شتهکهان له جیی خویدان؟ دهبی بلیم ئهچوون، لهجیی خودان، بهلام به شیوازی ئهه! وهک دهیشزانن چونکه ئیمه له دونیایهکدا دهژین که ریز له نازادی بیرورا دهگرئ و دیموکرایی تیایه، کهواته گهر تهناهت لهگهل ئههه ی لهگهل شیوازهه ی ئههیش دا نهیین، بهلام دهبی ریزی لئبگرین.

منیش ریزم ههیه بوئ. پیش ههموویان بو جگهره،... بو جگهره که ی.

دایکم رقی لهجگهریه چونکه پئی وایه کورمه که ی وهک خوی زوو پیردهبی، باوکم چونکا پئی وایه ریزی ئهه دهشکینم، ژنه کهه چونکه بونی دهه دیت و مندالهکانم چونکه پئیان وایه پاره به ناگرموه نانه. ههلبهت ههر ههمووشیان راست دهکهن. بهلام کیشهکه لههه دایه ئههوان باسی ههموو شتی دهکهن باسی من نهبی، ئههوان زور به ئاسانی من لهبیر دهبهنهوه. نازانن که بی جگهره من هیچم. نازانن گهر من هیشتا به پیوه راوهستاوم و هیشتا کوری دایک و

دهسته کلیل

باوکم و هاوسری ژنه کمم و باوکی مندالان، چونکه جگهره دهکیشم. بویه تهرکی ناکهم. نایکهم که نایکهم. قست قست.

ئوهندهی من بزائم هه موو کس لهم دونیایه دا لانیکهم دلای به شتیک خوشه و ئوه ئوه شتیه رایدهگری، وزه ی پی دهبه خشی و پالی پیوه دهنی که ئوه سالانه ی ئیمه ناومان ناوه ژیان، بژی. جگهره لای من ئهمیه! ریک ئهمه. هی وا ههیه شیت و شهیدای کارمکیهتی، یان نوقمی پاره و پووله، یان حمزی له ژنانه، یاخود حمزی له سیاسهته. من حمزم له جگهرهیه. تازه دهبی ئهوان مهنونم بن که لهم دهورو زمانه دا من به جگهره وه گرتوومه. لهم گهره که ی ئیمه ههیه روژ تا ئیواره له مالمه شه ریانه چونکه پیاهه که ی... حهک له خوا بهزیای،... نینر خوتان ده زانن مهبهستم چیه، گهر بوتان بژمیرم لهم سهر تا ئوه سهری کولانه که به چن دین بنه ماله ی به دبخت و به سته زمان یان مندالیان کوژراوه یان بو هه همیشه سهری خویان هه لگرتووه و روشتوون، ههر لهم گهره که ی ئیمه ههیه له سهر پاره خه لکی به دبخت و هه ناسه سهر د کردوه. من لای خوم وایه تنیا من فرم به سهر ئهم شتانه وه نیه و حه یی و زیندوو، ئه گهرچی جگهر و سییه کانم رهش بوونه ته وه، له ناو گهره ک دا دیم و دهروم و بو عالم سه لامه تم. من پیم وایه ئوه ی دهروون و هه ناوی خوی به شتیکه وه ک جگهره رهش و رزیو نه کا ئهوا به شتی تر به رده بیته هه ناوی خه لکی و هی ئهوان وه ک خه لووز رهش دهکا. بویه لیم گهرین! تهرکی ناکهم. من له گهل دوو که له کمه جوانترین دووانه ی دونیاین. بیدهنگ و بیرنگ و خومانه.

هه لبهت با نهیشارمه وه ماوهیه که کوکهیه کی بیسم گرتووه. وهخت و ناوهخت دینه سهرم و وهها رامده تله کینی، نه بیته وه. رانهم، دهمخن کینی. زورتر نیوه شهوانیش رووم تیدهکا. تهواوی خیزان لهو کاتانه دا تنیا لیم راده مین. له چاوهکانیانا سهرکونه شاراوکه یان دهیخوینمه وه "نه مانگوت،... نه مانگوت!" به لام من دلنیا م که سیان باسی کوکه یان نه کردبوو. ههر خه یالیشیان بوی نه ده چوو. بویه من به دلنیا ییه کی زورتر و به ویزدانیکه نارامتره وه ده کوکم. ده کوکم و ورده نفی سپی له دهمم وه ک فیشهک دهر ده پهری. قورگم دیشی، سکم دیشی، پشتم، سینگم،... ته نانهت سهریشم. کوکه که واز ناهینی. قورگم وه ک سه حرای که ره لا وشک و

دهسته کلیل

برینگه. داوای ناو دهکهم. کچه بچوکهکهم که زور خهفتم دهخوا ههلهدهستی و بومی دینی. به چاوه سرک و نازدار و خمینهکانی لیم دهروانی. نیگام له نیگای دهچقی و بو ساتیک کۆکهکه دهکشیتتهوه. بهلام هس دهموئی ناوکه به سهرموه بنیم، دهگهریتتهوه. نهوسا پژهی کتوپری ناو ههتا ناومراستی ژوورهکه تهر و تلیس دهکا. ژنهکهم که ماومیهک فیره جنیو بووه، چهمولیهکم لی دهنی و روو وهردهگهری و شتی دهبولینی. گویم تهنیا 'عهمرت نهمنی' یکهی دهقوزیتتهوه. له دلوه دهزانم که عهمرم نهماوه! بهلام تهرکی ناکهم،... نایکهم که نایکهم.

باوکم که له خانومهکی نهوبهر حهوشهکهیه و له ناو پهنجهره کراوهکهوه گویی له کۆکهکانمه، سهریک لهبهر خۆیهوه بادهدا، دهلی هس "نهم زهره زهرمان مابوو" و دوواتر سویند دهخوا نههمیش جوریکه له ومجاخ کویری. دایکم به دهسته رهگ رهگاوییهکانی سوتووی جگهری تووتن و پههرکهی دتهکنینی و دهلی هی جوری جگهرکهیهتی، دهبنی بگوازیتتهوه بو تووتنی ناوچهی ئالان. نهوسا مژهکانی وهک پهلهههور بهرهو باوکم دهچن، وهک روژی حهشر لینی دهئالین و ونی دهکن. من دلنیام باوکم له شوینیک لهو ژیرانه له دهروونی خۆیهوهو به دزییهوه دایکم به تاوانبار دهزانی. تهنیا منیشم که دهزانم دایکم تاوانبار نیه. لهبهر نهوهی نهو تووتن و پههره دهکشیی و من سیگاری زهر. لهبهر نهوهی من قهت ههولی نهوم نهدا روژیک له روژمکان بزانه ئالان له کوپیه و بهموئی به جیبه کونه ئامریکاییهکهی عهبهی مهززه سهردانیکی بکهه. بهلام سهرمراي ههموو نهمانه من تهرکی ناکهم. تهناست گهر عهبهی مهززه به بهلاشیش بمبا بو ئالان.

کۆکهکه لهموهنا نهبوو. وتیان بچو بو لای دکتور. ماومیهکی باش ملم نهدا. پیم وابوو وهک چۆن کۆکهکه بوخوی هاتبوو، ئاواش بوخوی دهر و ون دهبی. ناخر من باومریکی سهیرم به شتی خۆبهخو ههیه. دیاره هس خۆبهخویش نهه باومرهه پهیداکرد. له بیرم دی روژیکی زستانی بوو. بهفریکی یهکجار زور باریبوو. روژ نهبوو خهکی به وهروهره پان و گهورمکانیان نهچن بو بانمالین. له ناو کۆلان ههتا بهر پهنجهرمکان بهفر هاتبوو. نهو روژه دههمو ئیواره بوو چوومه بانی. خهکی تازه له بانمالین ببوونهوه. کهم بهدهرموه نهبوو.

دهسته کلیل

دووکملی کوورمهکان له رۆچنه‌ی هه‌موو بانه‌کانه‌وه به‌ره‌و ئاسمان ده‌چوو و به‌ده‌م باوه له‌سه‌مادابوون. چوومه قه‌راخ گوێسووانه‌که له‌ئویه سه‌یرئیکی ناو کۆلانه‌که‌م کرد. به‌پنجه‌وانه‌ی جاران چهند نزم ده‌هاته به‌رچاوم. هه‌ر له‌خۆوه خولیا‌ی خۆه‌ل‌دانئیک گرتمی. سه‌ر‌مه‌تا له‌م خولیا‌یه‌ ترسام، به‌لام ترسه‌که خۆی کرد به‌ ناو نه‌رمیی به‌فرمه‌کی ناو کۆلان و ون بوو. خۆم هه‌ل‌دا. ئیتر هه‌ر ئه‌وه‌نده‌م له‌بیردئ. به‌ختم هه‌بوو که در‌اوسئیه‌که له‌و به‌رموه له‌ پشت په‌نجه‌ر مه‌که‌یا نه‌وه ئاگای لئ ده‌بی چلۆن من له‌ ناو به‌فرمه‌که‌دا نو‌قم ببووم. له‌ راستیدا من خنکابووم، خنکاو‌ی ناو چۆمی به‌فر. که ده‌ریانه‌ینامه‌وه له‌ بیرم دئ تا چه‌ندین مانگ له‌ ماله‌وه له‌ناو جیگادا که‌وتم. ده‌یانگوت هه‌ناسه‌ی سوار ده‌بی و بۆیه ده‌بی به‌سه‌ئیه‌وه. منیش ده‌مه‌سامه‌وه. به‌لام سه‌ر مه‌رای هه‌موو شتی له‌و ساله‌وه باوهرم هینا که شتی هه‌یه به‌ ناوی 'له‌خۆوه'، که دیت و ده‌تبا. بۆیه هه‌تا سه‌د سالی تریش بیلین و بیلینه‌وه دیسان ده‌لیم مننن ته‌رکی ناکه‌م که ناییه‌که‌مم!... بر‌ایه‌وه.

که چوومه لای دکتۆر، پاش که‌میک هینان و بردن و سه‌یر کردنی قورگم و گرتنی په‌ستاوی خوین و شتی له‌م بابته، گوتی ده‌بی ته‌رکی که‌ی! گوتی، ته‌نیا رینگا ئه‌مه‌یه. دیاره هه‌ر به‌مه وازی نه‌هینا. ئه‌وه‌یشی گوت که ده‌بوا زۆر له‌وه پێش ئه‌م کارم بکر‌دايه! دیاره هه‌ندئ ده‌واو ده‌رمانیشی بۆ نووسیم. له‌ بیرمه کاتیک خه‌ریک بوو له‌ ده‌رگا که‌ی ده‌چوومه در، به‌ ده‌نگئیکی به‌رز به‌لام گر و ره‌گ داکوتاو له‌ ناو ناومه‌ی قورگی گوتی "ته‌رکی نه‌که‌ی ده‌تکوژئ،... و‌ه‌ک چۆله‌که پاساری ته‌ری زستان به‌ر ده‌بیته‌وه!" هه‌ر چهند سه‌ر مه‌تا به‌ تیکه‌ل بوونی زمانی زانست به‌ زمانی شیع‌ر عه‌به‌سام، به‌لام هه‌چمه‌نگوت و به‌ نارامی ده‌رگا که‌م له‌دوای خۆم پێوه‌دا و رۆیشتم، به‌لام له‌ناو خۆمدا پر به‌ خۆم هاوارم کرد "ته‌رکی ناکه‌م که نایکه‌م!"

دایکه‌م شه‌وانه ئه‌و نووشته‌یه‌ی به‌ دزییه‌وه کردوویته‌ی، ده‌خاته ژیر سه‌رینه‌که‌م. له‌گه‌ل‌ئیشیا چهند دانه‌یه‌ک تووتن و په‌ره‌ی پێچراو له‌ ته‌نیشتی دۆشه‌که‌هیشم داده‌نی. من قه‌ت نایانه‌کیشم. رۆژی دوواتر ژنه‌که‌م ده‌یانباته‌وه بۆ دایکه‌م. نووشته‌که‌هیش هه‌ل‌ده‌گرئ و ئیستا له‌ جیاتی دایکه‌م بۆ شه‌وی دوواتر بۆخۆی ده‌یخاته‌وه هه‌مان شوین. من ئه‌گه‌رچی ده‌زانم له‌وئیه، به‌لام قه‌ت ده‌ستی لێ‌ناده‌م. پێم وابی ئه‌مه‌یش هه‌مان باوهری خۆبه‌خۆیه. ئه‌وه‌یکه ره‌نگه له‌ نووشته‌که‌وه

دسته‌کلیل

شنتیک بیت دەر، لەناو دەممەوێ بەنیشیتە ناو قورگم و چاکم بکاتەوێ. جار و بارە بە نیوێشەوان سەرینەکەم هەڵدەمەوێ و چاوی تێدەبرم و دەلێم "تەرکی ناکەم!"

دراوسنییەکمان هەمە، زۆر حەزی بە یارمەتیدانی خەلکە. شەوێکیان خۆی بە ژوورەودا کرد و گوتی کۆکەکت وشکە و ئەمە مانای ئەویە قورگت وشکە، بۆیە تەری کە! هەمیشە لێوانیک ناو لە تەنیشت خۆدا دابنێ و جاروبارە لێی بخۆرەو، بەتایبەت بەشەودا کە بە هۆی تاریکی قورگ وشکتر دەبێ. گوتی هەر لە کۆنەرە وابوو، خەلکی لەشەودا زیاتر دەترسن. بۆیە رینگاچارەکەمی ناو. ناو و ناو! منیش ئەمجارە بە ریک و پیکێ دەستم کرد بە ناوخوازەوێ. ئەشەمبیللا راستی دەکرد! بەلام تەنیا بۆ چەند چرکەیک. ئیستا بە پێچەوانەمی ئەو شەوی کچە بچوو کەم لێوانە ناو کەمی بۆ هینام، کە ناو کە دەگەییە قورگم، کۆکەکت دەلێی دەکشایەوێ، قورگم فینک دەبوو و هەناسەم باشتر دەبوو، بەلام ئەوەندەمی پێ نەدەچوو دەستی پێدەکردەوێ. خراپتر لە جارێ. خۆ نەیشدەکرێ هەمیشە پەرداخە ناو کە بە لێومەوێ بێت. بۆیە ناوخوازەوێ تەرک کرد. بەلام بەهەلێم تێنەگەن، ... جگەرە ئەکید نا، ... نایکەم کە نایکەم.

وای لێهات باوکم ئیتر قەت پەنجەرەکەمانی نەدەکردەوێ، منداڵەکان هەولیان دەدا لە ژێر زەمینیەکە بمیننەوێ، بگرە هەر لەوێش بەخەن، میوان بەکجار رووی لە کەمی کرد، جاری وابوو گویم لێبوو دراوسنیکانمان لەو دیوارێ حەوشەکەمانەوێ جۆنیان بۆ حەوالە دەکردم. بەستەزمان خیزانم کە تەنیا کەسێک بوو مایەوێ. ئەگەرچی والی لێهاتبوو کە بە هەموو شتێ توورە هەڵدەگەرا و بە هۆ و بێهۆ بەگژ منداڵەکاندا دەچووێ. بەلام من تەرکم نەکرد. دووکەل و کۆکەم و هەتا تیکەل کردبوو کە دەلێی کۆکەم دەکشێ.

تا رۆژیکیان ئیتر خۆنیم هەڵنایەوێ. کە چاوم پێی کەوت زۆر ترسام. هەلتر وشکام و لێی وردبووێ. رەنگیکێ سوور لەناو سپیایی و تۆقلە وردەکانی کەفی تەفەکەدا بەجوانی دیاربوو. نا، خۆین گالته نەبوو. تەزوویەک بە لەشما هات. هەستم کرد مۆرغەمی پشتم ساردەهەنگەرا. کە بەراستی هەلگەرا بوو. لە کۆنەرە بێستبووم کە خۆین شوینی رۆحە و ئیستایش بەشیک لە رۆحی من تەکابووێ سەر زەوی. کەواتە رۆحیش دەکرا تک تک بپڕێ.

دهسته کلیل

ئومتهی من لهم دونیا دووکه لاوییهدا ده ژیم، قعت ئومنده ههستم به ترس نهکردبوو. ههستامه سه ریپ. پاکهته جگهره کم دهرهینا و به وردی لئی رامام. سهیری خهته زهره و شینهکانیم کرد، له تاجهکهی سه ری وردبوومهوه، له 'انحصار دخانیات ایران'، له 'فیلتردار'. دلنیا لهوهی که 'کریستوف کولومب' یش توتن لای توتن بووه و قعت له ژیانیدا خهیالی ئومیشی به میشکدا نههاتوو که دهکرا روژیک له روژهکان به سهدان ناوی لی بنری، پاکهته کم بیرهحمانه لهناو مشتدا گووشی. بیگومان گهر منیش وهک سوورپیستهکان روژ تا ئیواره به سوار ئهسپهوه بام و به ناو دهشت و دهر و لیرهوارمکاندا له هاتوچو و راو و جولهدا بوومایه و شهوانه له ژیر دهواردا جگهره به باکردهیه، نهک تهنیا به توش کۆکه و خوین ههئینانهوه نهدهبووم، بهئکو ئومنده به سه ری پیره دهمامهوه، که کاتی مردن، تهنیا لهسه ری پشتهی ئهسپه کم بهردبوومهوه،... نهک له ناو جیگادا.

کتوپر خوم کهنهف و داماو له ناو جیگای مه رگدا هاته بهرچاو. نا من نابی له ناو جیگادا بهرم. بهپهله بهرمو مالهوه بوومهوه. لهناو دهرگای حهوشه به توش دایکهوه بووم. په ری "روله هه سه ردانیکی ئالانت نهکرد؟" باوکم لهو سه ری حهوشه کهوه هه که بینیمی، پشتهی تیکردم، وهک بلئی دهیوی ئافتاوهی ناودهسته کهی په رکا. ژنه کم که له میژ بوو لهناو بوئی جگهره و بوئی ناخوشی ده می من رسته رسته ریحانهی به خویدا ههلهواسی، لووتیکی ههلهقرچاند و تاوی دایه گسکه زهره بچووکه بووه کهی. من که سه رتهتا بهریارم دابوو بجه ژووره کم، کتوپر له ناوه راستی حهوشه کهدا راوهستام و به جوانی له هه سه ره موویانم رووانی. ویستم هاوار به کم ئیتر تهواو، ئیتر وازم لیهیناوه و ئیتر قعت نایکشیم. هه سه که زارم ههئینا، کۆکه دهرهفتی نه دام. کۆکیم و کۆکیم. جهسته مچوله بووهوه. کۆکه وهک بوومه لهرزه له بنهوه رایده ئهله کاند. به ری پیم به زهوییهوه نه ده لکا. زاروکیک بووم له باوه شی گهورمیه کدا که هه لیده په راند. هه سه رهند من نهو سه رده مم له بیر نایهت، به لام چه ند ناشنا ده هاته بهرچاو. بزیه کی ترسناک تیکه لی کۆکه کانم بوو.

نه دایکم، نه باوکم و نه ژنه کم گوئیان نه دام. دایکم پشتهی له من و رووی له کۆلان، له خهیالی ناوچهی ئالان دا بوو، باوکم له پشت دیواره کانی ناودهسته وه هه ناسه ی راحه تی

دهسته کلیل

هه‌لده کیشا و ژنه کیشم له ناو تۆزی سهر پلکانه‌کان، گوشه‌ی له‌چکه‌که‌ی بده‌مه‌وه، پشتاوپشت بدهم جویندانه‌وه به‌ره‌وه ئه‌وه سهری جهوشه‌که داده‌گه‌را.

له بیرم دیت که‌وتم، به سهر لاشاندا که‌وتم. کۆکه ریگای له هه‌ناسه‌م گرتبوو. زار و قورگم به شوین هه‌وادا ده‌گه‌ران. له‌بیرم دیت هه‌ر سوور بووم له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی دهنگ هه‌لینیم و پێیان بلنیم ئیتر وازم هه‌یناوه، که ئیتر نایکیشم، ... به‌لام له‌بیرم دیت له جیاتی ئه‌مه، دهنگم هه‌لینا که "ته‌رکی ناکه‌م، ... قه‌ت قه‌ت، ... ته‌رکی چی و شتی چی!"

من وه‌هام. ئه‌وه‌ته‌ی هه‌م باوهرم وه‌ها بووه باوهره‌کان خۆبه‌خۆ دین و خۆبه‌خۆ دهمیننه‌وه. ته‌نانه‌ت تا دوواچرکه، ... دوواچرکه‌کانیش. هه‌رچه‌ند که‌س نیه دووایی دوواچرکه‌کانت بۆ بگنیرینه‌وه. که‌س که‌س!

دەستەكلیل

بۇنى كۆترەكان

سەئى كورى ھەيە. يەكەمىيان شەقاومىيە، دوو ھەمىيان شۆرشىگىرە و سىئەھمىيان شاگرد چايچى. ھەممو رۇژى كاتى نانخواردنى شەوان، لەناو سەئى كورمەكەيدا دەبى بە شەئى. شەقاومەكە دەبى لە سەر مەھى سفرەكە دابنىشى، شۆرشىگىرەكە پىي وايە ئەمە زولمە و نابى، شاگرد چايچىيەكەيش مەزلوومانە دادەنىشى و ھىچ نالى.

كە شەقاومە و شۆرشىگىرەكە لىك راست دەبنەھ، چايچىيەكەيش غىرەت دەيگرى و لە پشت سەرى شۆرشىگىرەكەمە رادەھەستى و خۆى مۇردەكەتەھ. شەقاومەكە كە چاوى بەمە دەكەسەئى خاوى نامىنى و، برا شۆرشىگىرەكەمە لەبىر دەچىتەھ و ھەمۇل دەدا خۆى بگەپەننىتە ئەھ. بەلام مەگەر دەتوانى؟ ھەمىشە بە ھەلكەوت قاچىكى دەچىتە سەر گۆشەپەكى سفرە لووسەكە و ئىتر بە سەر مەھى دەروا. داپكىان دەكشى بە سەرى خۆيدا و باوكىان دەچىتە ھەوشى و جگەر مەك دادەگىر سىنى. مېروولەكانىش شاپى لۇغانىانە، لە قورزبەكانەھ بە شوپىن وردە چىشت دا دەردەكەونەھ. رەش و زەرد. گەورە و بچووك.

دهسته کلیل

شفاقوکه په کجار رقی له چاپیبه کهیه. نهک له بهر ئه وهی کاسبه، یاخود سالی پهک دهست کهواو پانتولی بهسه، نا، له بهر ئه وهی بونی چاپی ددها، ئه ویش چاپی کون و کولاو و همرزان. بو ئه وهی نازاری بدا ناوی ناوه بهچکه چا. بهچکه چاش هیچ نالی و تا دمتوانی خوی لی دهبویزی. به لام تاکه ی دمتوانی؟ نه خانووکه ئه ونده گهورمیه و نه هوشه که. بهتایهت که هوشه که دارگوژیکی زه لامیشی تیا به بهو لق و چلانوه لهوانیه بچن به ناو چاودا. ژیر دارگوژمه کهیش، ئه ویش، پری میروولهیه.

شورشگریه که که له نه ساسدا له بیری گورینی ولاتدایه، ههنوکه بهناچار خیمالی چووته سهر برا شفاقوکه ی. چارمیهک نه بیته هوه، ژیان ناوا ناروا ته پیش. روژیک میرووله دهست بهسهر هه موو شتی کدا دهگری و هه م دایکی سهری دهنوقی و هه م باوکی به دووکل دهخنکی.

ئیوارمیهک له دووای هه لخیسکانیکی تری برا شفاقوکه ی، دهچینه هوشی لای باوکی و دهلی بو سیان، بو دووان نا؟ باوکی له پشت مژه دووکه لیکه وه لئی دهروانی و دهلی ئه سهردهمانه پرسیر هه ر نه بوو، هه موو شتی ته نیا رووداو و چارنوس بوو. دهرسی بو ئه میان بوو به شفاقو؟ قونچکه که دهگزی و دهلی نازانم، رنگه له بهر ئه وهی له هه مووان گهورمتره. بیان رنگه تاوانی سالی لافاوکه یه!

هه وای قورسی ژیر دارگوژمه که له خویانی دهگری. باوکی دهلی له ژیریا جگهرمیش نامی نامینی، ده بی بیبرمه وه.

شفاقوکه کوتر بازیشه. کهس نازانی له م ولاته بو ته نیا شفاقوکان حمزیان له کوتره و بو کوتر بو ئه وان بهجی ماوه. ئه ویش ئه م بالنده جوان و سحر او بیه که کاتیک دهگمینی، روح دینته سه ما. جاریکیان پرسیم. وتیان بو خه له تاندنی مندال و بو هه وسباز بیه. ئه ها، کهواته کوتر ئه ونده جوانه که دمتوانی مندال ناگای له جهسته ی خوی نه مینی. ئه م کوتر بازانه چهنده فیله بازان! باشه چون چونی ئه م رازمیان دوزیوته هوه؟ به لام نا، من باوهرم به م چیروکه نیه. لای من ئه وان حمزیان له کوتره له بهر ئه وهی روی دزیوی خویانی پی له بیری بکن. خویان به هه له وهک کوتر دینه بهر چاو. خو فریودانیکی خوش.

دهسته کلیل

برا چایچییه که رقی له کۆتر مکهانه. دهلی بۆنی شهقاوه که میان گرتووه. دهلی که دهفرن له گهمل خویان بۆنه ناخۆشه که بهسهر ههموو شاردا بلاو دهکهنهوه. کۆتر مکهانیش که دهفرن، زۆر قوول دهفرن. من ههست دهکم ههولدهدن تا بتوانن له خاوهنه که میان دوور بکهونهوه، ئهگهرچی لهو سهراوه رهنکه زۆر به ئاسانی بهتووش واشه و بالنده گوشت خۆر مکهانی تریشهوه بن. بهلام مهگهر شهقاوه که واز دینی. دادهنیشی تا دهگهرینهوه. ههمیشهش دهگهرینهوه. کۆتر مکهان تازه دهسته مۆن، ئهگهرچی سروشت تهنیا چهند سهد مهتریک لهو دیوی خانوو که میانهوه. روژیک به باوکیان دهلیم چاوت لینی کۆتر مکهان لهسهر دارگوژی مکه ههلهدهنیشن! بۆیه دار مکه مهبرهوه! کس نازانی خهپالی باوک له کوییه.

شۆرشگیز مکه بیر دهکاتهوه چلۆن پلانی که بۆ ئهم کیشهیه بدۆزیتهوه، وهها که زوو لهم بهزمه رزگاری بیته و بتوانی بگهریتهوه سهر پلانه سهر مکهیه کهی، پلانی مهزنی رزگاری ولات و گهل. روژیک سهر نهنجام بهو ناکامه دهگا که تهنیا ریگا کوشتنی کۆتر مکهانه. گهر کۆتر مکهان نه مینن ئهوا شهقاوه کهیش سهری خۆی ههلهدهگر و دهروا. بۆ ئهو دوور دوورانه، بۆ ناو کونی ئاسمان. بهلام ئهو که مروقی که به بهزمیه بهزی به ههلهکهندن سهریان نیه. بۆیه دهچی ژار دهکری. وهها که تیکهل به ئاوه که یانی بکا و نیتر تهواو. بهلام ریک لهو کاتهدا دهیوی ژاره که بکاته ناو ئاوه که میانهوه، پهشیمان دهیتهوه. پرسیار: ئاخیر مهگهر ئهم گیانله بهره بهسته زمانانه چ تاوانیکیان کردوه که دهبی بننه قۆچی قوربانی کیشه که؟ نا، ئهم کاره ناکا. جگه لهمه لای برا شۆرشگیز مکه ئهمه کردیه که میه کیافیلانه. نا، مروف نابی بۆ گهیشتن به ئامانج له ههموو شتی که لک و مر بگری. بهلام ئهی چاری تر؟

له گهمل باوکی قسه دهکا. پیی دهلی داخۆ نیتر کاتی ئهوه نه هاتوه برای گهوره له بیری ژیانیکی سهر به خۆدا بی بۆ خۆی و بروات؟ باوکی به سهر سورمانهوه لیی دهروانی. رو له خۆ جاری ژنی نه هیناوه. نا ژنی نه هیناوه.

بیر دهکاتهوه رهنکه ئهمیشه جاریکه واز بیته باشتره. چ دهبی که لهسهر وی سفر مکه دابنیشی؟ چاوی دهری. با ئهوهنده دابنیشی تا دلای دهردی! با لهوی بیته تا ژن دینی و دهگوازیتهوه، ههر چهند زۆر ناعادانهش بیته. بۆیه وازی لی دینی.

دسته‌کلیل

به‌لام برا شفاومه که فیری ئم بهزمه بووه، وازناهنی. ههمو ئیواره‌یهک به تهوسهوه دادهنیش، هه‌لدهدا تووره‌یان بکا. لاتاو ده‌هاوئ. برا شو‌رش‌گیره‌کیش چه‌نده زوو تووره‌ده‌یی. ده‌چی به ئاسمانا. دیسان مؤره‌که‌ی برا چایچییه‌که، هه‌ولی شفاومه‌که، هه‌ل‌خلیسکانی له‌سه‌ر سفره‌که و دهرکه‌وتنه‌وه‌ی میرووله زه‌رد و ره‌ش و گه‌وره و بچووکه‌کان،... دیسان چه‌پۆک و جگه‌ره‌ی ناو هه‌وشه‌ی ژیر دار‌گوئیز.

خه‌یال: رهنکه روژیک توفان به‌زمی به‌سه‌ریانا بیت و له‌گه‌ل‌خوی بیبا، یان رهنکه لافاو‌یک هه‌ستیت و رایچی دا و ئیتر ته‌واو! ته‌نانه‌ت رهنکه ده‌ستیک له‌نادیاره‌وه، که نه‌ویش که‌س نازانی چۆن وه‌ها له‌نادیاردا رقی هه‌ستاه و وه‌ها بریاریکی داوه که بیت و بوونه‌وریکی له‌م چه‌شنه بو هه‌میشه بر‌فینی.

روژیک دایکیان سفره‌که بیست و پینج دهرمه‌ ده‌گیرئ و له‌جیاتی ئه‌وه‌ی لا کورته‌که‌ی، که ته‌نیا شوینی دانیشتی یه‌ک که‌س بوو، له‌ته‌نیشته‌ پهنجه‌ره‌که له‌سه‌ره‌وه‌ی ماله‌که‌دا رابخا، لا دریزه‌که‌ی ده‌خاته ئه‌ویوه. شفاومه‌که سه‌ری لی تیک‌ده‌چی. که‌میک راوستی و ده‌ست له‌ژیر چه‌ناکه راده‌مینی. سه‌رئه‌نجام ده‌چینه‌وه لای شوینه کورته‌که‌وه!

شو‌رش‌گیره‌که و چایچییه‌که ئیستا که خوش‌حالن. شو‌رش‌گیره‌که بیرده‌کاته‌وه چه‌ند گیل و نه‌زانانه شتیکی ئاوه‌ها وردی له‌خزوه گه‌وره کردبووه‌وه. چایچییه‌که‌یش که ماندووی چایی دانانه، له‌دهره‌وه‌وه گالته‌ی به‌سه‌ری ئیواران دا دینه‌وه.

ئیتتر شو‌رش‌گیره‌که ده‌گه‌رینه‌وه سه‌ر ژیان و پلانی جارانی. بیرده‌کاته‌وه ئه‌و بو چاره‌سه‌ری شتی ئاوه‌ها بچوک نه‌خو‌لقاوه! شوینی ئه‌و، ئاسمانی کراوه و بی سنوره. چایچییه‌که‌یش چیدی له‌سه‌ر کار بونی شفاومه‌که له‌هه‌وای شاردا ناکاو، شفاومه‌کیش هه‌ر خه‌ریکی فراندنی کۆتره‌کانیه‌تی.

که‌س هه‌یشتا نازانی برا شفاومه‌که‌ی ماوه‌یه‌که به‌پنجه‌وانه‌ی جاران بونی کۆتره‌کانی گرتوه.

دەستەكلىل

سەفەرى باشوور

ھەموو سائىك ھەزى لەسەفەرى باشوورى ئورووپايە. لە نىنتەرىت بلىت و ھۆتلىل پىكەو دەگرئ. ھەولەدا فرۆكەكە راستەمۇخۆ نەچچىتە شوئىنى مەبەست و لە شوئىنىك، لە نىوان، بۆ چەند كاتژمىرئىك دابەزئ و لە فرۆكە خانەيەكى تر پىش ئەوئ سوار فرۆكەيەكى تر بىتەو، چەند سەعاتىك بەناو ھۆلەكانى چاوەروانىدا بگەرئ و سەيرى خەلك و سەيرى دووكانەكان بكا. بۆ نىوان؟ بۆخۆيشى نازانى. رەنگە ھۆكارەكەى خىرايى فرۆكەكان بىت كە ناھىلى ھىچ شوئىنىك بەو ئاسمانەو بىيىنى. ھەموو شتئ چەند خىرا لەو سەرە تىپەردەبئ. وچانىك پىويستە.

لە باشوور، شارەكان لەژىر فرۆكەكان راكشاون و چاوەروانن. فرۆكەكەكان ھەمىشە پىش ئەوئ بىنئشەو، سوورئىك دەخۆن. وەك بالندە. ھەر لەوانىشەو فىزىبون. ئەو بالندانەى فرىنيان فىركردىن، كەچى ئەوان ھەر وەك بالندە مانەو و ئىمە بووین بە شتئىكى تر. گەرمەى بەسامى ماتۆرى فرۆكەكان گۆئ كپ و كاس دەكەن، بەلام ئەو ھەزى لىيە. ئەمە بەشئىكە لە ماناى سەفەر. ئەى وانەبئ، دەى دەبئ بە چى بىناسئتەو. سەرى مرقەكان لەم سەر تا ئەو سەر ديارن. تاس، سىپى، كەم موو، مودىل و ھتد. لىرە و لەوئ بە ھىدفون بە

دهسته کلیل

تەوقی سەریانەوه که له بەر تیشکی گۆپهکاندا دەدرهوشنێهوه. کتیب، نیت، کامپیوتر، ئایاد، کایه‌ی دیجیتالی، بێدەنگی، گفتوگۆ، دەنگی پیکەنین و ئەو مندالانە‌ی بێتاقەتانه خۆیان دەکشێنهوه. ئەوان لەناو دەنگی ماتۆره به‌هێزمکاندا جاری وابه و ن دەبن و دیسان لەشوننێکی تر دیسان لەدایک دەبنهوه. فرۆکه‌که بۆ هەر شوننێک ب‌روات ئەوانیشی له‌گە‌له. پەنجەرەکانیش تەنیا مەودایەکن بۆ روانین.

هەورەکان لەوژێره رێک له نیوان ئەو و زەویدان. هەورەکان دەریایەکی هەورینی نەرم له بێکۆتایی. لۆکه‌ئاسا. بێردەکاتەوه هەر ئەم ئاسمانه بوو له شەری دووهمی جیهانی شوننی تەراتیننی فرۆکه شەڕکەرەکان بووه. له پەنجەرە گچکەکهوه له دەرهوه دەرواننێهوه. هەولدها بگەرێتەوه بۆ هەفتا و پینچ سال لەمەوبەر. هەولدها لەویه خۆی بخاته جیگای ئەو فرۆکه‌وانانە‌ی ئیستا که نەماون و ئەو سالانە به چ دڵەراوکییه‌کهوه لێره لەم بەرزاییانه فریبوون. به کۆمە‌ل ب‌النده ناسنینه‌کان دینەوه بەرچاوی. ب‌لنی ئاسمان ئەوانی لەبیری مابی؟ ب‌لنی هەورەکان و ئاسۆ شتیکیان لەو دەنگه ترسناکانه له خۆیاندا حەشاردابی؟ چاوه‌گێری.

باشوور، شوننی گەرما و شوننی بەکۆمه‌لایه‌تی بوون. شوننێک بۆ خۆکشانه‌وه‌ی تەنیاپیه‌کان و بۆ هەستکردن به قەرەباغی. به سواکەرەکانییه‌وه. سواکەری ره‌شپیت و باشووری ئاسیا. ئەوانە‌ی به ک‌لوی سەرسەر به دەستهوه لەبەردەم فرۆشگاکاندا راده‌هستن و له کریاره عەلاگه‌به‌دهسته‌کان دەروانن،... به تەمای عانه‌یه‌ک. عانه‌یه‌کش هەمیشه دەست ده‌کوئ. بێردەکاتەوه مرو‌ف به خۆشییه‌وه ناتوانی چاوه‌زۆر شت بقونجینی، هەرچەند ئەم روانینه هەتا ئیستا بێسوود بووه. بێسوودییه‌کی پراویر بەدوور له دادوهری. ره‌شپیتە دەستفروشه روودارەکان له‌هه‌موو شوننێک هەن. به شته که‌مباییه‌کانی دەستیانه‌وه. به خ‌ال‌خ‌الۆکه دارینه ورده‌کانیانه‌وه. میهرەبانانه به بزیه‌که‌وه سا‌لو ده‌کن و ده‌لێن له کوپه هاتوون. خەلکی هەر کوپیه‌ک بیت، ئەوان لانیکه‌م چەند وشه‌یه‌ک له زمانه‌که‌ت دەزانن و به بزوه‌هیدرکینن و ئەوسا به زۆرەملییه‌کی میهرەبانانه خ‌ال‌خ‌الۆکه دارینه‌کان ده‌خه‌نه مشتەوه

دسته‌کلیل

و، دل‌این خوشبختی دینی گود لاک،... گود لاک...! که وهریشت گرت ئوسا داوای پاره ده‌کن! تویش دهمیده، هرچند به ههستیکی خه‌هتیندراووه. مه‌عامه‌له‌یه‌کی میهره‌بانانه و زوره‌ملی له پیناوی خوشبختیه‌کی زوره ملی! تویش سهیری خالخالوکه‌که ده‌کی و له گیرفانی ده‌هاوی و ده‌روی. بیر ده‌که‌هته‌وه "وادیاره خالخالوکه له هه‌موو ولاته گهرمه‌سیر و سه‌سه‌وزمه‌کان نیشانه‌ی خوشبختیه!... ئه‌و ولاتانه‌ی وا هیشتا له خوشبختی به‌کجار دورن!"

توریسته‌کان زورتر سه‌رقالی شوینه میژووییه‌کانن. کولسیوم، ته‌پۆل‌که‌ی پلاتینو، فواره‌کان و په‌یکه‌ره مه‌رمه‌رینه هه‌ره کۆنه‌کان. تابلوی به‌ناوبانگی میکل نانز که تیبداپه‌نجه‌ی خوا و مرؤف به‌یه‌ک ده‌گهن. دووه‌م په‌نجه‌ره‌ی ئه‌و بینا به‌ره‌زی وا پاپ له‌ویوه ده‌ست له‌خه‌ل‌کی راده‌وه‌شینئ و له‌خوا داوای به‌خشینت بۆ ده‌کا. میژوو به‌هه‌موو مه‌زنیی خویه‌وه لیره‌یه. بۆنی خوینی گلا‌دیاتوره‌کان هه‌ر لیره‌ن،... ماون! گیاندانه‌کانی ناو چه‌پله‌ی شیتانه‌ی جه‌ماور. جه‌ماوره‌ی ئوخزن به‌مه‌رگی ئه‌وانی تر. توریسته‌کان نیگیان له‌وییه، له‌سه‌ر ناسه‌واره کۆنیه‌کان و، ده‌ستفروش و سه‌وال‌که‌ره ره‌شپیت و ناسیاییه‌کانیش نیگیان له‌سه‌ر توریسته‌کان. نیگای میژووایی گه‌شتیاران و نیگای پر له‌پارانه‌وه‌ی کرینیک له‌ئه‌وانی تر. دا. بیگومان له‌شونیتیک، له‌سه‌ر سنووری میژوو، به‌یه‌ک ده‌گهنه‌وه و ئه‌وجا توریستیک سلفیشیک ده‌کرئ. سلفیشیک بۆ وینه‌گرتن له‌خۆ له‌به‌رده‌م بینایه‌کی دارماوی دووه‌زار سال له‌مه‌وبه‌ر. وینه‌که وه‌ک خودی بیناکه له‌میژووی ژبانی گه‌شتیارمه‌کا بیگومان ده‌مینیتیه‌وه. له‌ناو ئه‌لبومه‌که‌یدا، یان ره‌نگه له‌ماپیکی ناو کۆمپووتره‌که‌ی به‌ناوی 'گه‌شتی باشوور'. هه‌موو شتیک چه‌ند ئاسان ده‌بی به‌را‌بردوو و به‌میژوو.

که له‌سه‌یری شار، خه‌لک و بینا میژووییه‌کان وهره‌ز ده‌بی، ئایپاده‌که‌ی ده‌کاته‌وه. هه‌وال، وتار، فه‌یسبووک، یا‌ه‌وو، قایبیر، وینه و سه‌ره‌نجام کایه. کایه‌کان زیاتر سه‌ره‌نجر اکیشن. نوقمی ده‌کا. کات چه‌نده تیده‌په‌رئ،... نازانی. چاو ماندوو‌ده‌بی. مندالی به‌رۆکمان به‌رنادا.

دهسته کلیل

بگره زیاتر گهراوتهوه. له قوولاییهکانی میژوووه گهراوتهوه. ههست دهکا مندالی شتیکه له رهگزی سهیرکردنی ناسواره میژووییهکان. میژوو و مندالی لهیهک رهگزن، لهیهک چیژن. دهمانبن. ختولکهمان ددهن. وهرزانه بزیهک دهیگری. یان رهنکه تاوانی ههواله ناخوشهکانی رۆژهلاتی ناوهراست بی. نا، وانیه. ئهوهی لاتهنیشتیسی که سووروسیپیهکی قژزمرده، وەک ئهوه به ههمان شتهوه سهیرگهرمه. باشه ئهوه بو؟ مروفی ئهم سهردمه چهند ناسان خوئی ددهزیتتهوه. نامرازه دیجیتالییهکان چهند یارمهتیدهرن. کولانهکانی ونیون،... تا بیکوتایی. یان رهنکه چیژی رووانینی پهیکره بهردینهکان بیت. ئهوه مروفانهی نهماون، بهلام ههن به بی ئهوهی خویناوی بن. بگره پهیکهریک له ماسولکه و له هیز و له نهمری که ههستیکی رومانسی دهبهخشن. دهنگی زیق و زاق و هات و هاواری رهشکوژییهکانی ناو میژوو دینهوه گویی. "نا، هههمیشه وابووه و رهنکه هههمیشه و ابمینتتهوه!" دیسان پنجهی دهچیتتهوه سهیر کایهکان. ئهمجاره نازانی کامیان ههآیژیژی: شهر، دوزینهوهی ریگا، یان گوجانیی جادویی کچیکی نهمیل. چ جیاوازییهکیان ههیه؟ پنجه به پهکیاندا دینی. شهره!

باشوور هههمیشه رووناک و گهرم و سهرنجراکیشه. مروفهکانی ههدانادن. هههمیشه لهدرموهن و، دین و دهرۆن. شهو و رۆژیان بو نیه. بهراستی به شوین چیهوهن؟ بو نایبیننهوه؟ بو لهوسهره، له باکوور، مروفهکان لهناو ئهوه سهیرما و بهستهلهک و تاریکییهدا دهیبیننهوه؟ نهکا هی تهنیاییهکان بیت! سهیرنهجام بهدم کایهکردنهوه بهو نهجامه دهگا هی تهنیاییهکانه. تهنیایی، بیر له گهل خویدا دینی و بیریش بهجۆریک خوشبهختی. لانیکهم دووپاتنهبوونهوهی میژوو لهگهل خویدا دینی. لهخۆوه نیه خهلهکی ئهوی ئهوهنده ههزیان به دینتی شوینه میژووییهکانه،... له باشوور. چیژ، له دووپاتنهبوونهوهدا دهگاته ترۆپک. لای ئهوانیش، لای باکوور نشینهکان هههمیشه له ترۆپکدایه،... چیژ. کس بهقهدر ئهوان وینه ههئانگر نهوه. له گهشتهکانیاندا له ههموو شتی وینه ههئانگر نهوه. داخو دوواتر تهمن و کات بهشی بهسهیرکردنهوهی ئهوه ههموو وینانه دهکا؟

دهسته کلیل

له دارودیواری شوینه کونینهکان هلمی بیرمه‌وری و میژوو هله‌دهستی. نه‌گرچی هیچ کام له گه‌شتیارمان لهو سهرده‌مانه‌دا نه‌ژیاون، به‌لام ده‌لیی ریک به‌دیتنی قلیشیک، به‌رزاییه‌ک یاخود دیواریکی دارووخواو، شتیک دیته‌وه یادیان. مروّف سهره‌رای مردنی له‌همموو چاخیکدا ده‌ژی. نیگاکان و وینه هله‌گرته‌وه‌کانن نه‌مه‌ ده‌لین. نه‌وان همموو شتیک هه‌ست پیده‌که‌نه‌وه، ژانی لووتی شمشیر و ده‌می چه‌قو و نووکی رم نه‌بیت. میژوویش به‌م شیوه‌یه خو‌شه. میژوو چه‌ند ئاسان نه‌م ژانه له‌ناخی خویدا ده‌شاریته‌وه و، ته‌نیا رووداوه روواله‌تیه‌کان ده‌هیلتیه‌وه. وینه‌گرتنیش له‌م جوړه وینانه چه‌ند ناسانه. ته‌نیا چرکه‌ی ده‌ست پیانانیک به‌سه. چرکه‌کان و مه‌زی ده‌که‌ن.

به‌ناو راسته‌شه‌قامیکدا که نه‌مه‌راوبه‌ری پری دووکان، مروّف و تیشکی بیه‌زه‌یی گلّوپه رنگا‌ور‌منگه‌کانن، تیده‌په‌ری. گه‌شت نه‌ونده‌ی نه‌ماوه. تا لاده‌کاته‌وه چه‌ند روژیک تیه‌ریوه. شه‌وه‌مان گوزه‌راون. هه‌سته‌کا له‌گه‌شتیاری، له‌ میژوو و له‌ باشوور و مه‌ز بووه. بی‌ری ژورره‌که‌ی خو‌ی ده‌کاته‌وه. به‌و په‌نجه‌روه، له‌ به‌فر و له‌ تاریکی و له‌ سه‌رما ده‌روانی. نه‌مه‌یش بو‌ خو‌ی جیهانیکه. رنگه‌ باشترین شوینی خو‌حه‌شاردان له‌ باشوور، به‌ همموو شوین و رووداوه سه‌رنجراکیشه‌کانییه‌وه. بگاته‌وه نه‌و شوینه‌ی وا به‌فر میژووی له‌ بنی بنه‌وه‌ی خو‌ی حه‌شارداوه. ته‌نیا سپی. سپیه‌ک که ده‌گاته‌سه‌هولی سه‌ر ده‌ریاکان.

هیدفونه‌که گوئیه‌کانی دادپوشی. فرۆکه‌که جه‌سته‌ی دینیته له‌رزین. هیشتا مؤسیقایه‌کی نارام نه‌رژاومه گیانییه‌وه که چه‌ند هاورییه‌کی پیر و به‌ته‌مه‌ن له‌ خوارمه‌وه، له‌ریزی هه‌ره پیشه‌وه، ده‌نگی بیکه‌نینیان ده‌گاته‌ نه‌م و ریزه‌کانی دوای نه‌میش. جوژیک له‌ شادییه‌کی به‌هیز به‌ ره‌گیکی نادیارای خه‌مینیه‌وه هه‌موو فه‌زای ته‌نگی ناو فرۆکه‌که ده‌گرته‌خو. هاوریکان به‌ زمانی توروژی ددوین و، بی‌ری خاتره‌یه‌کی کون ده‌که‌نه‌وه. خاتره‌یه‌ک ته‌نیا بو‌ نه‌وان.

دهسته کلیل

موسیقاکه دهست پیدهکا. بیردهکاتهوه گهر میژوو وهک ئهو بیرهوه ریبه تنیا هی تاکهکان بایه و نهک هی کۆ، کس سهفهری باشووری نهدهکرد،... کس،... به ئهمیشهوه. ههرچهند دنیایه سالیکی تر دیسان له فرۆکهیهکی لهم چهشنهدا دیسان به ههمان مهیست و به ههمان خولیا و بیرمیرهوه روودهکاتهوه باشوور،... باشووری لهبیرنهکراو و لهبیرکراوی راکشاو لهژیر ئاسمانی شین و خنکیندراو لهناو ئاپۆرای هات و چۆی دانیشتووهمکانی. باشووری ترساو و خوننهگرتوو به تنیاییهکان.

دهسته کلیل

وینهی سلفیش!

پشکو کهوتیوو و ههوا بهر بهیره بهرمی گهرمی دهرویشنت. سهرما، پشتی نهویوو. نهو بهشه بهفهری بهسهر شاخاندا مابوووه، بای گهرمی باشوور لئی دهنالا و شیرهی گیانی دهمزی و دهیوکاندهوه. بهفر، بوش بوش بهسهر خاکی ژیریدا دهنواپهوه. کرتهی شکاندنی له ژیر ههنگاوهکاندا، لهزرتی بههاری دهبهخشی. ههر نهم لهزرته و لهپالیشیدا لهزرتی بهکهم وینهی سلفی له بهرزاییهکان نهو روزه نهوی کیشابووو شاخی. خزی و موبایلهکهی ههنگرتیوو، به داوینی تاقه کپوهکهی باکووری شار ههلهزنابوو و خزی گهیا ندبوه قوته. قوتهی بهرزی گهردهنکesh، نوقمی لیرهوار، بهو گره بهردانهوه وا خویان جیادهکردهوه و مهودای رووانینیکی بهرفراوانیان دهرهخساند. ئاسمان تا دووا سنووری توانا خزی دهکیشاییهوه.

نهویش تا دل همز بکا، دهپروانی،... تا چاو یارمتهی دهدا له دوورهمکان مورهدهبووهوه. بهلام خریی زهوی، زور زوو دوورهمکان دهشاریتهوه. وهک بلئی دهلی ئیتر ههموو شتی بو

دهسته کلیل

روانین نیه، گهر دتهوئ بیبینی، دهبی وهری بکوی! ئهویس شتیک نهبوو له رهگهزی
رؤیشتن!

موبایله تازهکهی دهرهینا و چهند وینهیهکی دهرمکی گرت. له ئاسۆ، له دیمهنی شار، له
لیرهوارهکهی بهردهمی و... له خوی. به روونی و گهشی وینهکان سهری سووردهما.
بهراستی له لای، موبایل، داهینانیککی گرینگ بوو. لهوکاتهدا خهریکی دیاریکردنی
شونینیککی شیوو بۆ خوی لهناو کامیرای موبایلهکهدا بوو، دیاریکردنیک که لهچاو ههلتگرنتی
وینه دهرهکیهکان زۆر ئاسان نهیدهواند، ههستی کرد تهنیا نیه و کهمس یان شتیککی تریش
لهناو رووبهیری موبایلهکهی، شتیک که ریک وهک ئهو زهقزهق له کامیراکهی دهروانی، به
وینهکهمه سهرقاله! سهههتا نهک ترس، بهلام ههستیکی ناخۆش دایگرت. ئهوه چی بوو؟
ئهمجاره به ئارامی کامیرای موبایلهکهی گهرایهوه و ریک له پشت سهری خۆیهوه چاوی به
ناژمئیک کهوت، ناژمئیک وهک سهگ. بروسکهیهکی ترس به ناو پشتی دا گهرا. بهپهله
لایکردهوه. نهک سهگ، گورگیکی بینی! چۆن زانی گورگه، بۆ خۆیشی به جوانی نازانی.
بهلام دلنیایه. رهنکه لهبهر ئهوهی ههچ سهگیک لهم رۆژگارهدا ناگاته لوتکهی شاخان و، جگه
لهمه تووکی ساف و لووس و نیگای تیزی ئهو چوارپنیه زۆر له سروشت دهچوو. ههچ
ئاسهواریک له حیزی شاری تیا بهدی نهدهکرا. لهم بیرانهدا بوو که چاوی به دانیهکی تریش
لهولاترموه کهوت. دانیهک له ههمان شیوهی راوهستان، تیروانین و بریاریککی نهینی. ئیتر
تهواو دلنیا بوو گورگن. "رموه گورگ!" بۆمی ترس گهیشته ژمارهی سفر و تهقییهوه. ههتا
هیزی تیاوو موبایلهکهی بهرهو گورگهکهی پێشهوه هاویشت،... به خۆشییهوه پێکای. لهو
کاتهدا گورگهکه ههلهبهزییهوه و خۆی کهمیک بهرمو دوواوه دهکیشایهوه، ئهمیش ههتا
هیزی تیا بوو سهرمو خوار بوومه و دهستی کرد به راکردنیککی شیتانه. نازانی داخۆ
گورگهکان بهشونیهوه یان نا، ههلبهت ئهمهی زۆر لا گرینگ نیه، گرینگ خۆدهربازکردنه
له شونینیک که سروشت یهکجار نامۆیه به مروف. ئهمهنده نامۆ که دهتوانی ههلتدروئ! دهنگی
نهره و هات و هاواری شیتانهی له دۆلهکهدا دهنگ دهداتهوه و له شونینیک له ناو بهفره
بۆشهکاندا نامردانه کپ دهبی. ههستی تهنیاپی و بی کهسی خهریکه ئهنۆی شل دهکا، بهلام

دهسته کلیل

به خوشبیهوه دووسهده متریکی له خواروویهوه ماشینیک به چند کسهوه دهینی. دلی، ناهومیدانه دهکریتهوه. لهم سالانهی دووایی خهکی به ماشین روو له ههموو شویینیک دهکن. نهگهرچی بهکیک لهو کسهانه بوو بهردهوام نههمی دهاده بهر رخنه، بهلام نیستاکه له لای جوانترین دیمهنی جیهان بوو. شیتانه هاواریان لیدهکا و داوای یارمتهی: "گورگ،... گورگ،... نهی هاوار... فریام کهون!" بوخویشی نازانی بهو قورگه وشکهیهوه چون چونی دهیتوانی ناوها هاوار بکا. نهومندهی پیناچی نهوانیش له خواروه دهیکهن به قوله. دیتنی نهوان و دهنگی قولهیان، پیکهوه، وزمیهکی زیاتری تیا دهگهرینی و ههست دهکا نهجاره قچهکانی بو راکردن نهو قورساییهی ساتیک لهوه پینشان نهماوه. به خوشبیهوه شاخهکان جوهریهکن، گهر قچت ههلهکهوئ، نهوا دهتوانی زوو بگهیهته خواروه.

دهگاته لایان. چند خوی به بهختههر دهزانی. لادهکاتهوه و به ههناسهبرکی سهیریکی لووتکهکه دهکاتهوه که نیستاکه زور نارام و بیوهی دنوینی. وهک بلئی هیچ نهقهومابی! سروشت به ههموو بیدهنگی و بی نازاری خویهوه، ههلهکشاو، به سهرسورمانهوه لئی دهروانی. شهرمیک دهیگرئ، نهگهرچی به گیرانهوهی بهردهوامی رووداوکه بو نهو چند کسه ههولدهدا لئی دهرباز بیت.

لهوئ له شاری راکشای داوینی نهه چیایهی باکور، کوملئیک کسه ههن که ههزیان به لیکدانهوهی شت و رووداوه غهریب و دهگمهنهکانه. بو وینه کاتیک کچ و کوریکي ناشق که له مائیکدا به دزیهوه له ژوانن و خهکی پینان دهزانن، نهوان دهستهجهی دهکهونه لیکدانهوهی. یان کاتیک نارهقخوریک دهرشینهوه، پهتاتهفروشیکی تورک خو به شارهکهدا دهکا، حاجیهکی دهولمههههده ههزی کهباب دهیگرئ و له دووای ژماردنی چند جارهی باخهلی به نهسپایی و دلهراوکیوه به سهه دوو پلیکانهکهی کهبابخانهکهی نزیک تاقه گارازهکهی شاردا سههدهکهوئ، یان بهکیک له سوزانییه دهگمهنهکانی شار له مزگهوت نوئژ دهکا. نهوان هههمیشه نامادهی گهتوگو گرینگ و چارهنوس سازهکانن. لای نهوان شار خوی دووپاتدهکاتهوه، چونکه ناتوانن لهسهه بابته ههستیارهکان بدوین و گهتوگو بهکن.

دهسته کلیل

همیشه له چایخانه که ی بمر مزگهوتی گهوریه داده نیشن و، باسهکان دهروژینن. چون چو نیش ههوالهکانیان بو دئ، کس نازانی. بهلام همیشه وهایه که یهکیان ههوالهکه دهبستی، نهوسا دهستهجی خوی به چایخانه کهدا دهکا و نیتر سمری قسه و باس دهکه نهوه. نهوان چوارن. ههموویان نههلی کتین. یان باشتر وایه بلین لانیکهم همیشه کتیبیک له بن باغلهاندایه. کتیبهکانی تیکهله به بونی ناروق و ناروقه و دووکهله. زوریش جگهره دهکیشن. بونیک تریش دهدهن که نههمیان نیتر نهینیه، لهبهر نهوهی هیشتا خهکی شارکه بهو ناسته نهگهیشتون بتوانن قبولکی بکن!

که خوی به چایخانه کهدا کرد، سیانه کهی تر (همیشه واهمه کهوی یهکیان له کاتی ههواله دهگه نهکان له دهرومیه و سیانه کهی تریان له زوروه)، لهوی بوون و وهک همیشه چاوهروانی بابهت. له کاتیکدا ههناسهی سواره، دهلی:

- دهزانم نهتان بیستوه. خبهریکی تازه کوره! نهمرۆ، یان دوینی چند گورگیک پیاویک که زور حهزی به روالهت و قیافه ی خویتهی و به موبیله که یهوه روی له کیو کردبوو، راوناه. گویا خهریکی وینهی 'سلفیش' بووه که به گورگهکان دهزانی. یان رنگه باشتر وایه بلین گورگهکان بهو دهزانن. ناخر سلفیش جوریک له خوپهرستییه و نیتر بو خوتان دهزانن خوپهرستی دهگاته کوئ. نهه ئینگلیزیهیش پهککوو زمانیکی بهقوته، بزانه چون کهلیمه ی سلفیشی بو نهه جوره وینه ههله گرتنهویه پهیدا کردوه بو نهوهی به تریک دوو نیشان لید! ۱
بههه حال،... به پهله پروزی رزگاری بووه. بهختی ههبووه له کاتی راکردندا به توش جهماعه تیکهوه دهبی که برنویان پیده بی،... لهو سه ره. له کاتی سلفیشه که به گورگه که دهزانی، ریک له پشت سه رییهوه بووه. پیا ی کیشاوه و هه لاتوه.

دهستهجی به حهماسه تهوه جیگای بو دهکه نهوه و نهویش داده نیشی. هاواری چایچی دهکن دهو ریک چایی بینی. سه روجگهره داده گیر سینن. ته پکیک دووکهله دهبی به لووتکه.

- نههمیان نیتر زور دهگه نهه. شتی وایه کجار زور کهم روودهدات. زور خوشه،... هه ر زور خوشه!

دهسته کلیل

- هس زور. هه لیهت مه بستم رو و داوه که به نهک خو شه که می تو. به لام پیتان وایه کاری باشی کردوه هه لاتووه؟

- من پیم وایه دمتوانری له دوو روانگه وه جوابی پرسباره که می تو بدریته وه: گهر مه بستم دهر باز کردنی گیان بیت، نا، کاری باشی کردوه. به لام گهر مه بستم مرو فایه تی به گشتی بیت، نهوا نا، نهو بهم راکردنه حورمهت و گهوره می مرو فی شکاند!

- من پیم وایه مرو فکان جاری وایه له خو وه راده کن، به بی نهوه ی هوارکه به جوانی لیکدمنه وه. جارئ نهو برادره ده بی بیزانیایه که داخو مه بستی نهو گورگانه داخو خواردنی نهو بووه یان نا. ناخر له سرده می کدا که هه موو کهس موبیلکی پنیه و خهریکی سلفیشه، ناساییه چوار پیکانیش بیره بیره بیانگری و بیانوه ی بزنان چ خه بره. رهنکه مه بستی نهو گورگانه موبیلکه و سلفیش بووی. جگه له مه ناژملیش خاوهن ههستی مل و مویه، دهیه ی بزانی دنیا چ خه بره.

- به راستی جوانی بو چووی. من پیم وایه گهر نهو برادره وینه یه کی سلفیشی له گهل گورگه که بگرتایه، به زمه که تهواو ده بوو. نیتر نه نهو هه لده هات و نه گورگه که موبیلکه ی پیاده کیشرا و بگره نه کابرایش زهره ی ده کرد. هس کام به ریگای خو یاندا.

- زهره؟ پیم سهیره وا دملی. من پیم وایه کاری چاکی کردوه هه لاتووه. نیستا گورگه کان خاوهنی موبیل و بوخویان خهریکی سلفیش. چ پیویستیان به که سیک بوودله ی وه ها هه یه! هس له نهزله وه حکمه تیک لهم کتو چوونه ی نهو برادره دا هه بووه، به بی نهوه ی رو حیشی ناگادار بووی!

- سلفیشی مرو فیکی زیندوو و گورگیکی کیوی،... پیکه وه،... به راستی وینه یه کی ده گمنه. به ناوبانگ ده بوو. هه موو کامیراکان روویان تیده کرد. به لام تف له ترس که نه قل له مرو ف ده ستینی. بلیم چی بو نیمهومانان هه لناکه وئ.

- من له وه پیش، نه گهر چی لای نیوه نه مدرکاندوه، به لام بهتوش گورگه بوومه. راستییه که می نهویه گورگ تا برسی نه بی کهس ناخوا، به تاییهت مرو ف. من پیم وای به ریکهوت له گهل نهو برادره ریگیان بهر بهک کهوتووه. چونکه به بی چاوهروانی بهتوش

دهسته کلیل

موبیلهکان ودها دروست دهکهن که زوو همر بهر شتی بکهوی بشکی. ئیتر بازاره و پاره و خیر.

- گهر مهبهستی گورکهکان خواری کابرا نهبووی و هسروهها به ریکهوتیش لهوی نهبووین، ئەوا من پیم وایه ئیستا موبیلهکهمیان پتیه و لهگهڵ خویان بردووین. لهبیرتان نهچی ئەو دیمهناهی ئەوان دهیبینن هیچ مرقهتیک به حیاتی ناتوانی همر بیریشی لئیکاتهوه. وینه لای ئەوانه و بهس!

- بهراستی بی غیرهته. ناخر چۆن پیاو موبیلنیک فرندهدا و به جی دینێ که دهنوانی یهک دنیا وینهی لهو پیشی تیابیت. ناخر کابرا چۆن دهنوانی ئاوا به ئاسانی رابردوی خوی بدا به ناوا! تف له ئینسانی بی غیرهت! هۆکاری دوواکهوتووی ئیمه همر ئەم دابرا نه میژووینیانیه. بۆیه دهلیم، ئەو برادهره بیانخواردايه باشتتر بوو تا ببی به دووینییهکی بی میژوو.

- بهراستی وایه! گورگهکان تهنیا خویان دمخوارد و موبیلهکه دهمایهوه. روژیکیش کهسیک موبیلهکهی دهوژیبیهوه و ئیتر میژووی ئەو برادهره بهردوام دهبوو. بهلام ئیستا ئەو چیبیه،... هیچ، جگه له پیاویکی بی بن و بنهچه که تهنیا بو مردن باشه!

- ئەو بی غیرهته له جوغرافیايش شارهزا نهبووه. ناخر کاتیک پشکو دکهوی، گورگیش ئەو تهمهح و برسیتیبیهی نامینی. ئەمیش ئاساییه. وهرزی ساردو سههما بهو شیویه باوی نامینی و بۆیه گورگ ئارامتره. ئەو دهباويه ههم دهرهتی به خوی و ههم به گورگهکه بدایه. ومک دهلین ههموو گورگیک گوشتخۆر نیه!

- ئەو تهرماشخۆره! کاکه ئەم قسانه چیبه دهیکهی؟ تا ئیستا گورگی گوشت نهخۆر نهیبیراوه! گورگ یان برسیه یان تیر. لهو بهینهدا شتی ترمان نیه. دونیا یان روژه یان شهو، پیاو یان چاکه یان خراب.

- من لام وایه گورگ جیاوازه، دهنوانی لهیهک کاتدا همر دووکیان بیت، ههم برسی و ههم تیر. لهخۆوه نیه ئەو برادهره رایکردوه، همر زور کاری باشی کردوه. تهنیا یهک ههلهی

دهسته کلیل

هه‌بووه، گهر هاواری نه‌کردایه و ئه‌و که‌سانه‌ی لای ماشینه‌که له‌وێ نه‌بوونابه، کیشه‌ی
حه‌یاچوونی مرۆفیش هه‌ل بوو. ته‌واو!... ئیتر ئه‌م درێژ‌داد‌رییه‌ی ناوێ!

- په‌له‌نه‌کردن شه‌رتی بێر‌کردنه‌وه و پێش‌که‌وته‌. که په‌له‌ت کرد حه‌تمه‌ن به‌ تووش هه‌له‌وه
ده‌بی. ده‌کرێ ئه‌و گورگه‌، گهر مێینه‌ بووبێت، له‌ ره‌گه‌زی ئه‌و گورگه‌ بێت و له‌ رۆمی کۆن
شیری به‌ رۆمۆلۆس و رۆمۆس ئه‌و دوو برایه‌ دا و دوواتر دوای ئه‌وه‌ی گه‌وره‌ بوون
شاری رۆمیان بێناکرد. من پێم وایه‌ هه‌لتروش‌کایه‌، گوانه‌کانی ده‌بینی و ئیتر نه‌ک
راینه‌ده‌کرد، به‌لکو ده‌رفه‌تی ده‌ستپێکی میژوویه‌کی نوێشی بو‌ ده‌ر‌م‌خ‌سا.

- کاکه‌! گوان تا جوان بو‌ی دانه‌نه‌وی، نایبینی، ئه‌مه‌ تو چی ده‌لێی! تازه‌ ئه‌و براده‌ره‌ پیاوێکی
کاملی گه‌وره‌ بووه‌. ئیتر که‌ی له‌و ته‌مه‌نه‌دا ده‌رفه‌تی شتی و هه‌یه‌. میژووی راسته‌قینه‌
له‌سه‌رده‌می مندالی و لاوه‌تییه‌وه‌ ده‌ست پێده‌کا.

- به‌ گوێما ناچێ،... هه‌زار قسه‌ی تریش بکه‌ن من هه‌ر له‌سه‌ر ئه‌و باوه‌رم ئه‌و پیاوه‌ دوو
شت نه‌جاتی داوه‌، یه‌که‌م که‌وتنی پشکو و دووه‌م ترس. پشکو ئه‌م قاچ و ترس ئه‌وی تر. جا
وه‌ره‌ و راکه‌! پشکو، گورگه‌کانی دوودل کردوه‌ و ترس زه‌ی داوته‌ ئه‌م. ته‌واو!... ئه‌مه
کرۆکی چیرۆکه‌که‌یه‌.

لێره‌دا رووده‌که‌نه‌ ئه‌وه‌ی و هه‌و‌اله‌که‌ی هه‌ینابوو. یه‌کیان ده‌پرسێ:

- راستی نه‌ترانی کێ بوو و ناوی چی بوو؟ بێگومان ده‌یناسین. له‌م شاره‌ که‌س نیه‌ ئه‌وی تر
نه‌ناسی.

به‌ گومان و دوودلییه‌وه‌ ده‌لێ:

- وه‌للا راستیه‌که‌ی،... راستیه‌که‌ی،... نا، بێگومان ده‌یناسین، به‌لام ئیستا نا. من له‌ خۆشیی
خودی هه‌و‌اله‌که‌ له‌بیرم چوه‌وه‌ بپرسم کێ بوو. گرینگیش نیه‌. رۆژیک هه‌ر ده‌زانین. که‌س
ون نابێ. به‌تایبه‌ت که‌ستیک که‌ به‌ رۆژی روون له‌ سه‌ر شاخ موبیله‌که‌ی به‌ هۆی وینه‌ی
سلفیسه‌وه‌ له‌ده‌ست‌دای و سه‌ره‌وخوار هه‌لاتبێ و دوواتر به‌ چه‌ند سه‌عات و چه‌ندین رۆژ
رووداوه‌که‌ی گێڕابینه‌وه‌ بو‌ ئه‌وه‌ی شه‌رمه‌که‌ی خۆی له‌ خۆی به‌شاریته‌وه‌!

دهسته کلیل

- کاکه شهرمی چی و شتی چی! نهکا پیت و ابی تو یا خومان زور لهو نازاتر دهبووین؟ هیزی
سهرمکیتز که هات، کاری ناقلا نه نومیه رینگای بو چول بکهیت. نهی نهتیبستووہ شاعیر
دهلی "ههستنه سهرپی!" قوربه سهریی مروث نومیه ههر له سهرمتاوہ نه چنگی تیژی
بهروا بینرا و نه شهویلکهیهکی قایم به دوو ریز دیانی دریز و تیژی ترسناکوه.
- کهواته دهبی بهو ناکامه بگمین لهو برادره نهدهبوو به تهنیا بجوايه بو شاخ. چونکه نه
چنگی تیژی ههیه و نه دیانی شتیر.
- ریک وایه. که کهرسهی پیویستیش پئی نهبوو، له دؤخی وادا حورمندی خوت و ههموو
بهشهر دهشکینئی.
- من لام وایه شهرمی تیانیه. گرینگ نومیه گیانی خوی دهر باز کردووہ. نهمه له دهست
ههموو کهرس نایهت.
- خودی گیانی مهبهست نیه لهونندهی چونیتهی دهر باز کردنهکهی مهبهسته.
- بهتهنیا چووہ چونکه پئی عهیب بووه له بهر چاوی خه لکی سلفیش بگری. لهوی چول بووه.
وهک چون قهدیم چوونه بهر ناوینه عهیب بوو و گالتهیان پیده کردی.
- باشه دوواتر ههر لهو ماشینه بردبوویانهوه بو ماللهوه؟
- نازانم.
- نیمه هیشتا زور شت نازانین. چیرۆکهکه له راستیدا له لای ماشینهکه کوتایی نایه.
- با ریک لهوی کوتایی دی. لهوی سنووره. هیچ نازلکی کیوی ناگاته لهوی.
- دهبی زیاتر له هوکاری چوونی بو سهر شاخهکه بکولینهوه. نهمه زور موهمیه. داخو لهگهل
ژنهکهی شهری بووه، به تهمای ژوانی تر بووه، رقی له خوی ههستاوہ، بیتاقهت بووه،...
کهرس نازانی کامی نهمانه بووه.
- سهر شاخ و ژوان!... ته ح ح!
- وایه، وایه. لهبیرت نهچی ژنانیش ئیستا دهچن بو کیو. ترسیان شکاوہ.
- به کومهل نا، بهس به تهنیا نا.
- چووزانی؟

دهسته کلیل

- دهرانم!

- ئی ئی ئی...؟

- ئی.

- ئهسلهن گورگ ماوه؟ من که باوه رناکهه. رهنکه له ناوچه دوور مکان، بهلام نهک له تهنیشتی شار. ئهویش لهو شاخه.

- ماوه. که بشمینن دهکری بگهه هه شوینیک که ئهقل ناپیری. ئههه یاسای جوولهیه.

- چایچییه که هاواری دهوری چایی تریان لیدهکا. هه چواریان بهسه قسهکهی دهسهلمینن.

- باشه پیتان وایه نیوانی ئه برادهره دووای ئهه کارساته لهگهل سلفیش چی دهبی؟

- ههموو بیدهنگ دهن. پاش ماوهیهک:

- ماوهیهکی چاک تهکی دهکا! بگره هه واز له موبیل و شتی وادینی.

- پیم وایه وازی لی بینی. موبیلکی تر دهکری (رهنکه هه ئیستا کهیش کریبیتی)، ئهجا

- دهچی لهسه بان سلفیش دهگری.

- من وای بو دهچم ماوهیهکی چاک تهنیا سهرقالی گیرانهوی رووداومهکه دهبی. رووداوههتا

- دوور بکهو پتهوه تامی گیرانهوهکهی خوشتره، بهتایهت که ترسناک بوو بیت. ئهوسا روژیک

- لهگهل ههدهی هاوری دهچیتهوه ههههه شوین، سلفیشیک دهگری و دهیکاته بهلکه بو روژی

- رووداومهکه.

- شتی واناپی، تاریخی بهسه هوویه. ناسرپتهوه، مههستم وینهکهیه.

- ههموو بیدهنگ دهن.

- چههه کهس تانیستا له کاتی سهیرکردنی وینهی ناو موبیل دیقهتی تاریخی داوه، تا ئهوان

- بیدهه. تاریخ هی زهمانی کزنه.

- ئهه زهمانهیش کون دهبی.

- من وای بو دهچم سلفیش شتیک نیه مروف لی بوگره ری. قهت شتی واناپی.

- بونی چاییه تازمهکانی سهه میزمهکه له کهپویان دهالی. ههموو دهستی بو دهن. ئهه دانیهان

- که زورهی جار ناخر دانیهه له دهوری رادهر برینهکاندا، دهلی:

دهسته کلیل

- من ئیستایش بئیم وایه ئه گورگه بۆ سلفیش هاتبوو. گهر دهرسن ئه گورگه ی تر چی، یان گورگه کانی تر چی، ده بی بئیم ئه وانیش هاتبوون بزائن سلفیش چیه. له هه موو شوینی خه لکی ئاقل و نهران هیه. نهرانه کانیس هه میسه له زاناکانه وه فیرده بن. ئه مه مه نته ی میژووه! ئه برادهریش رایکرد چونکه له نییه ت و مه به ستی گورگه به سته زمانه که ئاگادار نه بوو. ئاکام ئه مه یکه هه ئه برادهره موبایل و سلفیشه که ی له ده ست چوو، هه م گورگه که یس یه که م سلفیشی ژبانی خوی. له یه ک رسته دا "که پشکو که وت، هه وئیده له گورگه کان وه ک زستان نه روانی!"

ژیرنوس:

Selfie - 1 : وینه له خوگرتن، Selfish : خۆپهرست

دەستەكلیل

دنیا لە مشتمایه!

لەبیرمه تاقه دەرسنیک له قوتابخانه تا ماوهیهکی چاک سەرنجی رادهکیشام، کتیبی جوگرافی بوو. هیچ کتیبیک بهقەد ئەو کتیبه خەیاڵی نەدەبزواندم. مننیک که بۆ چوونه مەله بۆ 'گۆمه تەنوران' له گوندی 'بۆیەن'، که تەنیا چەند کیلۆمتریک له شار دووربوو، کیشەم هەبوو، کاتیک کتیبەکم بەدەستەوه گرت و بۆ یەکم جار هەموو نەقشەمی دونیام له دوو لاپەرهی تەنیشت یەکترا بینی، وەها سەرم سورما که چاوەکانم بێ ئیراده قونجان و دەروون بۆ یەکم جار له هەموو شتیکێ ئەم دونیایه بەتال بەتال بووهوه. جوان سەرنجم دایەوه. دنیا، سەروەر پینچ پەله بوو. سیانیان جودا و دووانیان بەیەکتەرەوه لکاو. له نێوانیشیاندا دەریا و دەریا. نەقشەکه چەندە جوانیش بوو. رەنگی شین و سەوز وەک رەنگی زال، زۆر بەی پانتایی نەقشەکیان داگیرکردبوو. نەک تەنیا دەمتوانی له یەک نیگادا هەموو نەقشەکه، واتە دنیا، ببینم، بەلکو زۆر بە ئاسانی و بە خێرای دەمتوانی نیگام له جیگایەکهوه بۆ جیگایەکی تر بگوازمەوه، بە بێ ئەوهی جەستە یەک میلیمتر چیه بزوئ. تەنیا جوولەهی چاوە بێس بوو.

لەبیرم دێ بە ئەسپایی لەبەر خۆمەوه بە خۆم گوت "دنیا لە مشتمایه!"

دەستەكەلەل

ئىستائىش كە سالانى سال لى رۆزانه تىپەريو، من ئەم ھەستەم ھەر لا ماو. كاتىك مندالەكانم لە قوتابخانە دىنەو، لە كىتەبى جۇگرافىيەكەيان دەروانم، ئەم دىوادىوى دەكەم، لاپەرەكان ھەلدەدەمەو، لىي ورد دەبەو و ھەلدەدەم بزانم لەگەل ئەو سالانە دونيا چەندە فەرقى كردو،... دەبىنم ھىچ فەرقى نەكردو و دونيا ھەر ئەو پىنج پەلەيە بە شىنايەكانى نىوانىانەو،... لەسەر لاپەرەيەك كاغەز.

تەنيا شتىك فەرقى كردو ئەو ھەيە چىتر من ھەست ناكەم دونيا لە مشتەمەيە.

لە كاتىكدا كىتەبەكە لەسەر مەزەكەي بەردەم دادەنم و پالەدەمەو بەدەم چا قونجاندەو بە سالەكاندا رۆدەم، بىردەكەمەو كە بە پىچەوانەو لە راستىدا ئەو من بووم بەخسىر لە مشتى دونىدا. ئەو ھەيە قەت دونيا لە مشتى مندا نەبوو و ئەمە تەنيا خەيالى مندالى و ناكەمى كارىگەريەكانى كىتەبى و نەيەك لەسەردەمى خۇيدا بوو و بەس. و نەيەك كە زۆر بى بەزىيانە دونىاي و ھا بچوك كەردبوو كە من پىم وابو دەكەل لە مشتى بەگرم. خەيالى مندالىك و سالەكانى بەروالت دوورودىزى تەمەنى، ھىشتا لەبەردەمى راکشابوون و چاومروانى بوون. ئەو سالانەي لە سالانى راويان دەكرد، نەك لە سالانى نىچىربوون.

رۆزىك لە كاتىكدا كىتەبەكە جۇگرافىيەكە بەدەستەو گرتبوو، لە مندالەكانم پەرسى داخو كاتىك بو يەكەم جار چاويان بە نەقشەي دونيا كەوت، چ ھەستىكيان لا دروست بوو. سەرەتا بە سەرسورمانەو سەيرى يەكترىان كەرد و ئەوجا بە چاوى پەرسىار مەو لىيان رووانىمەو. وتيان مەبەستەم چىە. وتم ھىچ، تەنيا ئەو ھەيەكە بزانم كاتىك مەرف بەم بچووكىيە شتىكى ئەوندە گەورە تەنيا لە رووبەرى پەريەكدا دەخەنە بەردەمى، چى لا دروست دەبى. دىسان بە سەرسورمانەو سەيرىان كەردمەو. سەرئەنجام يەكيان گوتى نەقشەي دونيا زۆر جوانە. ئەوى تەريشيان بەپەلە گوتى سەرنجەكەشە.

من دلنەيام لەبەر ئەو ھەيەكە ئەوان مەراقى چوونە گۆمە تەنورائىيان نىە، خەيالاتى منيان تيا دروست نابى. ئەو ھەيەكە ھەموو ھەفتەيەك دەتوانن بچن بو مەلە، ئاخىرى ھەفتە بو كەرىن بچن بو شارەكەي دراوسىمان، لەوئى لە خواردنگەيەك دابنىش و بخۆن، سەرئەنجام ئەو ھەيەكە ھاويان، لانىكەم دوو سال جارەك، سوار فرۆكە دەبن و دەچن بو باشوور.

دهسته کلیل

به حسره تموه لنینان دهر و انم.

که شورشی سالی پهنجاو حوت هات، له بیرم دی ئم ههسته تیاما به هیزتر بوو، به خۆم گوت نیستا ئیتر بهراستی دونیا له مشتمایه. دونیایش لهشتما بوو. دروشم دهدا، هاوارم دهکرد، گوینان لیدهگرتم، چهکه کهم به قهدهموه دهکرد و کاتیک به کۆلندا تیدهپهیریم ناگام لینیو کچان و ژنان چۆن لنینان دهر و انیم، لهناو هاوړیکانمدا دهوری سهرهکیم دهگیرا. لهکۆبونموکاندا زیاتر له ههمووان قسه دهکرد. به کورتی بووم به پنتهی وا زوی به دهوریدا دهورایهوه. ئه زوییهی تنیا پینج پهله بوو لهسهر پهیرهکی بهردهم.

به لآم ئهوندهی پینهچوو ئهمهیش وک بهکه رژی دیتی نهقشهی دونیا سراپهوه و ونبوو. ئه دونیایهی من پیم و ابوو له مشتمایه، دووای چهند سالیکی تفی کردمهوه و له سنوورمکانی خوی فری دامه دهرهوه. وک بنیشتیکی بی تام که چیر کهلکی نهمابوو. بنیشتهکه به شوین تامدا بی سهره شوین بوو. که سنووریکیش تفی کردیتهوه، ئیتر سنوورمکانی تر چاوی لیدهکن. هیچ شتیکی به قهدهر سنوورمکان چاولیکه نین. ئیتر به شوین تامدا و میلانی ناو ئه پینج پهلهیه دمی کاتی خوی پیت و ابوو لهناو مشتدایه.

به مندالهکانم دهلیم دهران هینستا خه لکانیک همن نازان گزی زمین ناوه هایه؟ دهلیم دهران هینستا ئه جوړه کهسانه نازان بیر شورشگیری سهرتا له جوگرافیاوه دهست پیدهکا؟ ئهوان دیسان به سهرسورمانهوه لیم دهران و دهلین له بهر ئهوهی سبهی زو له خه هله دهستن، دمی شهو زو بخهون. دهخهون. من لهناو ژوور کهم دا پیم سهره جوگرافیای ئم سهردهمه ئهونده دووره له خه یالهکانی سهردهمی مندالی من.

و شهی 'پینج پهله' له ناو می شکمدا دنگ ده داتهوه: "پینج پهله، ... پینج پهله، ... پینج پهله، ... پی... نا، راهستن! بهراستی پینج پهلهیه؟ کتیبی مندالهکانم دینمهوه بهر دهستم. سهری ههمان لاپه ره دهکه مهوه. نا بهراستی پینج پهلهیه. ئهوسا چاوی پیاده گیرم. دهچمه سهر ناوچه کهی خۆم. ههولدهم گوندی بویمن بدوزمهوه. نایدوزمهوه. دهچمه سهر نهقشهی گووگل. زووم دهکه مه سهر ناوچه که. نهقشه که خوی دهکیشیتهوه. ماسولکهی زوی

